

جمهوری اسلامی ایران

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور

مبانی و ضوابط توسعه گلخانه‌ها

(نظام گلخانه‌ای، پرورش قارچ خوراکی و کمپوست کشور)

نشریه شماره ۴۷۲

(تجدید نظر اول)

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور تولیدات گیاهی
دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و داروئی
<http://agron.agri-jahad.ir>

معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
*****hezamfanni.ir

بسمه تعالی

ریاست جمهوری

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور

شماره: ۱۰۰/۷۰۸۵۰	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ: ۱۳۹۱/۰۹/۰۷	

موضوع: مبانی و ضوابط توسعه گلخانه‌ها (نظام گلخانه‌ای، پرورش قارچ خوراکی و کمپوست کشور)

به استناد ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه و ماده (۶) آیین‌نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی - مصوب سال ۱۳۵۲ و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور (موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۲۳۳۹/ت/۳۳۴۹۷ هـ مورخ ۱۳۸۵/۴/۲۰ هیأت محترم وزیران)، به پیوست نشریه شماره ۴۷۲ امور نظام فنی، با عنوان « مبانی و ضوابط توسعه گلخانه‌ها (نظام گلخانه‌ای، پرورش قارچ خوراکی و کمپوست کشور) (تجدید نظر اول) » از نوع گروه سوم ابلاغ می‌شود.

این دستورالعمل جایگزین دستورالعمل شماره ۱۰۰/۱۱۳۱۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۹ می‌شود. رعایت مفاد این ضابطه برای دستگاه‌های اجرایی، مشاوران، پیمانکاران و سایر عوامل ذی‌نفع نظام فنی و اجرایی در صورت نداشتن ضوابط معتبر بهتر، از تاریخ ۱۳۹۱/۱۰/۱ اجباری است.

بهرروز مرادی

اصلاح مدارک فنی

خواننده گرامی:

امور نظام فنی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، با استفاده از نظر کارشناسان برجسته مبادرت به تهیه این نشریه نموده و آن را برای استفاده به جامعه مهندسی کشور عرضه نموده است. با وجود تلاش فراوان، این اثر مصون از ایرادهایی نظیر غلط‌های مفهومی، فنی، ابهام، ابهام و اشکالات موضوعی نیست.

از این رو، از شما خواننده گرامی صمیمانه تقاضا دارد در صورت مشاهده هرگونه ایراد و اشکال فنی مراتب را به صورت زیر

گزارش فرمایید:

۱- شماره بند و صفحه موضوع مورد نظر را مشخص کنید.

۲- ایراد مورد نظر را به صورت خلاصه بیان دارید.

۳- در صورت امکان متن اصلاح شده را برای جایگزینی ارسال نمایید.

۴- نشانی خود را برای تماس احتمالی ذکر فرمایید.

کارشناسان این امور نظرهای دریافتی را به دقت مطالعه نموده و اقدام مقتضی را معمول خواهند داشت.

پیشاپیش از همکاری و دقت نظر جنابعالی قدردانی می‌شود.

نشانی برای مکاتبه: تهران، میدان بهارستان، خیابان صفی علی‌شاه - مرکز تلفن ۳۳۲۷۱

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، امور نظام فنی

Email: info@nezamfanni.ir

web: nezamfanni.ir

بسمه تعالی

پیشگفتار اول

رشد سریع اقتصادی و فرهنگی، رشد جمعیت، محدودیت آب و خاک، نیاز جامعه به مواد غذایی، وجود بازارهای بزرگ مصرف و علاقه مندی به تولید محصولات خارج از فصل در سالهای اخیر موجب توسعه کشت محصولات گلخانه‌ای شده است. از آنجا که افزایش کارآمدی طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری با رویکرد سیستمی، فرایندی، نتیجه‌گرا و دستیابی به سیستم کنترل کیفی، متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی و اقلیمی کشور از اهداف قانون برنامه چهارم توسعه است، لذا معاونت نظارت راهبردی ریاست جمهوری حسب وظیفه قانونی وفق ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و آیین نامه استانداردهای اجرایی طرحهای عمرانی مصوب ۳۰ تیر ماه ۱۳۵۲ هیات وزیران و در چارچوب نظام فنی اجرایی کشور (مصوبه شماره ۴۲۳۳۹/ت ۳۳۴۹۷ ه مورخ ۱۳۸۵/۴/۲۰ هیات محترم وزیران) با پیشنهاد معاونت امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی، تدوین ضوابط طراحی و دستورالعمل و مقررات اجرایی گلخانه‌ای کشور را در دستور کار خود قرار داده است.

نشریه حاضر در جلسات متعدد کارشناسی توسط کارشناسان معاونت امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی و با همکاری دفتر نظام فنی اجرایی نهایی شده است.

این مقررات شامل کلیه دستورالعمل‌ها، مقررات اجرایی و فرآیندهای تهیه و تصویب طرح‌ها و احداث گلخانه‌ها و مجتمع‌های گلخانه‌ای در شرایط فعلی کشور می‌باشد که در راستای مقررات ملی کشاورزی تهیه و تدوین گردیده است. در اینجا باید گفت که مقررات ملی کشاورزی به طور کلی باید مجموعه‌ای از ضوابط فنی اجرایی و حقوقی باشد که بتواند علاوه بر نگاه ویژه به مسائل اقتصادی و اجتماعی عملیات فنی از کاشت تا برداشت و مسائل بازار را پوشش دهد. این مقررات باید بتواند روابط ارائه دهندگان خدمات (مهندسين کشاورزی) و گیرندگان خدمات را سامان داده و رعایت آن باید در تمام مراحل کشاورزی به طور اعم الزامی باشد. تهیه این مقررات به نحوی باید باشد که از طریق آنها بتوان حداقل بهره‌دهی مناسب، سلامت محصول، صرفه اقتصادی بهره برداران و ثروت ملی را فراهم نمود.

معاونت نظارت راهبردی از تمامی کارشناسان و نمایندگان دستگاه‌های اجرایی که به نحوی در تهیه و تدوین این مجموعه همکاری داشته اند تشکر و قدرانی می‌کند.

معاون نظارت راهبردی

زمستان ۱۳۷۸

بسمه تعالی

شرایط اقلیمی ایران از نظر محدودیت منابع آب شیرین، فراوانی نور خورشید و موقعیت آب و هوایی گوناگون، بهره‌گیری بهینه از این منابع را در دستور کار این معاونت قرار می‌دهد. مزایای متعدد پرورش گلخانه‌ای گیاهان از جمله نیاز به آب و زمین کمتر و امکان کشت و پرورش در تمام طول سال و فصولی که گیاهان در فضای آزاد قابل کشت نیستند و همچنین وجود فارغ التحصیلان متخصص در بخش کشاورزی توجه بیش از پیش به این فعالیت را مشخص می‌سازد. موفقیت و یا شکست بهره‌برداری از شرایط کشت گلخانه‌ای در گرو استفاده صحیح از شرایط اقلیمی، سازه و ساختمان مناسب گلخانه، انتخاب گیاهان مناسب برای کشت، اطلاع از بذر و شرایط تکثیر گیاهان، استفاده مناسب از کود و سموم دفع آفات و نیز به کار بردن درست منابع مالی است. لذا می‌توان با آموزش نیروی کار و توسعه کشت محصولات گلخانه‌ای، علاوه بر بهره‌وری بیشتر از منابع آب و نهاده‌های کشاورزی و استفاده بهینه از منابع خاک، امکان تولید محصولاتی با کیفیت بهتر و ایجاد اشتغال پایدار به خصوص برای فارغ‌التحصیلان رشته‌های مرتبط کشاورزی را میسر کرد.

محمدرضا جهانسوز

معاون وزیر در امور تولیدات گیاهی

دستورالعمل و مقررات اجرایی گلخانه‌های کشور (نظام گلخانه‌ای کشور)

نشریه شماره ۴۷۲

تهیه کننده:

دفتر امور گل و گیاهان زینتی و دارویی، وزارت جهاد کشاورزی

بررسی کنندگان:

– معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری:

معاون دفتر نظام فنی اجرایی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری	آقای مهندس علیرضا دولتشاهی
رئیس گروه آب، کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست مسئول دفتر نظام فنی اجرایی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری	آقای مهندس خشایار اسفندیاری
مشاور دفتر نظام فنی اجرایی	خانم مهندس ساناز سرافراز

– دفتر امور گل و گیاهان زینتی و دارویی:

مدیرکل دفتر امور گل و گیاهان زینتی و دارویی، وزارت جهاد کشاورزی	آقای مهندس میر بهروز غیبی
---	---------------------------

– سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران:

معاون برنامه ریزی اشتغال و توسعه تشکلهای تخصصی	آقای مهندس ایرج سالاری
رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران	آقای مهندس شاهرخ رمضان نژاد

تصویب کنندگان:

معاون دفتر نظام فنی اجرایی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری	آقای مهندس علیرضا دولتشاهی
مدیرکل دفتر امور گل و گیاهان زینتی و دارویی	آقای مهندس میر بهروز غیبی
رئیس گروه آب، کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست مسئول دفتر نظام فنی اجرایی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری	آقای مهندس خشایار اسفندیاری

پیشگفتار دوم (تجدید نظر اول)

از مهمترین چالش های بشر ، افزایش روز افزون جمعیت، تامین غذا و سایر نیازمندیهای آن است. در طی ۵۰ سال گذشته اراضی بیشتری به مزارع کشاورزی و توسعه شهرنشینی تبدیل و تخصیص یافته و محدودیت توسعه افقی اراضی و کم آبی و شرایط نامساعد از جمله شوری آب و خاک و تغییرات اقلیمی به موضوعی جدی تبدیل شده است .

جمعیت دنیا تا سال ۲۰۵۰ ، حدود ۵۰ درصد افزایش می یابد که این روند می تواند گرسنگی، سوء تغذیه، فقر، بیماری های اپیدمی و حتی ناآرامی های بیشتری مانند جنگ آب و غذا را به همراه داشته باشد. گلخانه ها می تواند در جهت تجاری سازی، رقابتی شدن بخش کشاورزی و حضور فعال در بازارهای داخلی و خارجی با در نظر گرفتن تنوع زیستی و حفظ اکوسیستم به شرط تولید محصول سالم فعال گردد.

گسترش بدون برنامه و غیر فنی گلخانه ها و واحدهای پرورش قارچ خوراکی منجر به تغییر الگوی کشت و عدم پایداری بهره برداران به تولید پایدار می گردد و عدم تولید محصول سالم و نبود کیفیت مطلوب ، مانع بزرگی در اقتصادی بودن تولید، توسعه آتی واحدها و سدی برای ورود به بازارهای جهانی است.

لذا لازم است بر مبنای آمایش سرزمین و پتانسیل هر منطقه و با در نظر گرفتن توسعه پایدار روستاها و کشاورزی منطقه با دیدگاه محصول سالم، برنامه ریزی گسترش گلخانه ها و واحدهای پرورش قارچ خوراکی به صورت فنی و نظام مند صورت پذیرد. در این راستا نظام گلخانه ای کشور در جهت تحقق اهداف برنامه چهارم توسعه و مقررات ملی کشاورزی و تامین نیازهای گروه مصرف کنندگان تهیه شده و نسخه اولیه نشریه حاضر در سال ۱۳۸۷ منتشر گردیده است.

اکنون پس از انتشار نشریه ۴۷۲ و استقبال صاحب نظران و دست اندرکاران در بخش فعالیتهای مربوط به احداث گلخانه و واحدهای پرورش قارچ خوراکی و بکارگیری این ضوابط در روند تجربی، برخی کاستی های شکلی و محتوایی و نارسایی های آن را آشکار شده و اظهار نظر مفید کاربران نشریه و صاحب نظران به امور نظام فنی این معاونت منعکس گردید.

از سوی دیگر تلاش در راستای پیشبرد رویکرد برنامه پنجم توسعه در بخش کشاورزی و تولیدات گیاهی و مباحث نظری و عملی در نیل به تولید پایدار کشاورزی و غذای سالم که امروزه در کشور جایگاه ویژه ای را احراز نموده است، ضرورت تجدید نظر در آن نشریه را ضروری نمود.

لذا معاونت نظارت راهبردی ریاست جمهوری حسب وظیفه قانونی وفق ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و آیین نامه استانداردهای اجرایی طرحهای عمرانی مصوب ۳۰ تیر ماه ۱۳۵۲ هیات وزیران و در چارچوب نظام فنی اجرایی کشور (مصوبه شماره ۴۲۳۳۹/ت ۳۳۴۹۷ هـ مورخ ۱۳۸۵/۴/۲۰ هیات محترم وزیران) با همکاری معاونت تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی و انجمن پرورش دهندگان قارچ خوراکی بازنگری نشریه مبانی و ضوابط توسعه گلخانه ها (نظام گلخانه ای، پرورش قارچ خوراکی و کمپوست کشور) (تجدید نظر اول) را در دستور کار خود قرار داده است.

نشریه حاضر، براساس گردآوری و جمع بندی نظرات صاحب نظران، کاربران و انطباق با اطلاعات و فن آوری های جدید مورد تجدید نظر قرار گرفته است.

بدین وسیله معاونت نظارت راهبردی از تلاش و جدیت رییس امور نظام فنی جناب آقای مهندس غلامحسین حمزه مصطفوی و کارشناسان محترم امور نظام فنی و گروه تدوین ضوابط و معیارهای معاونت تولیدات گیاهی و انجمن پرورش دهندگان قارچ خوراکی و متخصصان همکار در امر تهیه و نهایی نمودن این نشریه، تشکر و قدردانی می‌نماید و از ایزد منان توفیق روزافزون همه‌ی این بزرگواران را آرزومند می‌باشد.

امید است متخصصان و کارشناسان با ابراز نظرات خود درخصوص این نشریه ما را در اصلاحات بعدی یاری فرمایند.

معاون نظارت راهبردی

پاییز ۱۳۹۱

تهیه و کنترل دستورالعمل و مقررات اجرایی گلخانه‌های کشور (نظام گلخانه‌ای و پرورش قارچ خوراکی کشور)
نشریه شماره ۴۷۲ (تجدید نظر اول)

تهیه کننده:

دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و دارویی، معاونت امور تولیدات گیاهی، وزارت جهاد کشاورزی
گروه تدوین ضوابط و معیارهای معاونت امور تولیدات گیاهی، وزارت جهاد کشاورزی
انجمن پرورش دهندگان قارچ خوراکی

بررسی کنندگان:

- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری:

آقای مهندس خشایار اسفندیاری   رییس گروه امور نظام فنی
خانم مهندس ساناز سرافراز   کارشناس منابع آب امور نظام فنی
آقای مهندس علیرضا دولتشاهی   کارشناس آزاد

- معاونت امور تولیدات گیاهی، وزارت جهاد کشاورزی:

آقای مهندس حسن خدنگی   سرپرست دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و دارویی
خانم مهندس الهام فتاحی فر   رئیس گروه قارچهای خوراکی دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و دارویی
آقای مهندس محمدعلی صادقی   رئیس گروه گلخانه ها دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و دارویی
آقای مهندس حمیدرضا شریعتمدار   کارشناس گروه گلخانه ها دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و دارویی
خانم مهندس طیبه کرمی   رییس گروه تدوین ضوابط و معیارها

- سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران:

آقای مهندس ایرج سالاری   معاون برنامه ریزی اشتغال و توسعه تشکلهای تخصصی
آقای مهندس شاهرخ رمضان نژاد   رییس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران

- انجمن پرورش دهندگان قارچ خوراکی

آقای مهندس محمد رضا نوربخش
آقای مهندس تورج رنجی

تصویب کنندگان:

خانم مهندس طیبه کرمی   رییس گروه تدوین ضوابط و معیارها، معاونت امور تولیدات گیاهی
آقای مهندس خشایار اسفندیاری   رییس گروه امور نظام فنی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
	۱- فصل اول (مقررات عمومی)
	۱-۱- تعاریف
۳	۱-۱-۱- دستورالعمل
۳	۲-۱-۱- دستورالعمل های فنی
۳	۳-۱-۱- مقررات
۳	۴-۱-۱- طراحی
۳	۵-۱-۱- مبانی طراحی
۳	۶-۱-۱- معیارهای طراحی
۳	۷-۱-۱- معیارهای فنی
۳	۸-۱-۱- مقررات فنی
۴	۹-۱-۱- ایمنی
۴	۱۰-۱-۱- توجیه اقتصادی
۴	۱۱-۱-۱- نظارت
۴	۱۲-۱-۱- بهره برداری
۴	۱۳-۱-۱- گلخانه
۴	۱۴-۱-۱- گلخانه آموزشی
۴	۱۵-۱-۱- گلخانه تحقیقاتی
۴	۱۶-۱-۱- گلخانه تفریحی
۵	۱۷-۱-۱- گلخانه تجاری
۵	۱۸-۱-۱- واحد تولید و پرورش قارچ خوراکی
۵	۱۹-۱-۱- مدیریت گلخانه یا واحد پرورش قارچ خوراکی
۵	۲۰-۱-۱- متقاضی احداث واحد پرورش قارچ خوراکی
۵	۲۱-۱-۱- مهندس
۵	۲۲-۱-۱- مسئول فنی
۶	۲۳-۱-۱- مهندس ناظر
۶	۲۴-۱-۱- مهندس مشاور
۶	۲۵-۱-۱- پیمانکار
۷	۲۶-۱-۱- ارجاع کار
۷	۲۷-۱-۱- گلخانه دار
۷	۲۸-۱-۱- موافقت اولیه
۷	۲۹-۱-۱- پروانه
۷	۳۰-۱-۱- پروانه تاسیس

عنوان

صفحه

۸	۱-۱-۳۱- پروانه بهره برداری
۸	۱-۱-۳۲- مجوز
۸	۱-۱-۳۳- مجوز توسعه
۸	۱-۱-۳۴- مجوز بهسازی و نوسازی
۸	۱-۱-۳۵- مجوز تغییر کشت
۹	۱-۱-۳۶- گواهی ابطال پروانه فعالیت
۹	۱-۱-۳۷- سازمان
۹	۱-۱-۳۸- انجمن
۹	۲-۱- وظایف کمیسیونها و کمیته ها
۹	۱-۲-۱- ستاد اجرائی تولیدات گلخانه ای و قارچ های خوراکی کشور
۹	۱-۲-۱-۱- وظایف ستاد اجرایی تولیدات گلخانه ای و قارچ های خوراکی کشور
۱۰	۲-۲-۱- ستاد اجرائی محصولات گلخانه ای در استان
۱۱	۱-۲-۲-۱- وظایف ستاد اجرایی محصولات گلخانه ای و پرورش قارچ سازمان جهاد کشاورزی استان
۱۱	۲-۲-۲-۱- کمیته فنی صدور انواع پروانه های گلخانه ای و مزارع تولید قارچ استان
۱۲	۲-۲-۳-۱- وظایف کمیته فنی صدور انواع پروانه های گلخانه ای و تولید قارچ خوراکی استان
۱۲	۳-۱- روند صدور پروانه ها
۱۲	۱-۳-۱- پروانه تاسیس
۱۳	۲-۳-۱- پروانه بهره برداری
۱۳	۳-۳-۱- مجوز توسعه
۱۴	۴-۳-۱- مجوز بهسازی و نوسازی
۱۵	۵-۳-۱- مجوز تغییر کشت
۱۵	۴-۱- شرایط زمین، آب، برق و سوخت
۱۵	۱-۴-۱- زمین
۱۶	۲-۴-۱- آب
۱۶	۳-۴-۱- برق
۱۶	۴-۴-۱- سوخت
	۲- فصل دوم (ضوابط عمومی)
۱۹	۱-۲- مدارک عمومی
۱۹	۱-۱-۲- مدارک مربوط به زمین
۲۰	۲-۱-۲- مدارک مربوط به شناسائی محل
۲۰	۳-۱-۲- مدارک مربوط به تامین آب

صفحه

عنوان

۲۰	۱-۴-۱-۲- برق
۲۰	۱-۴-۲- گاز
۲۰	۱-۴-۳- نفت گاز (گازوئیل)
۲۰	۱-۵- مدارک مربوط به متقاضی صدور پروانه برای تولید محصولات گلخانه‌ای یا قارچ‌های خوراکی
۲۱	۱-۶- حداقل‌های سطح و تولید برای احداث گلخانه و واحدهای پرورش قارچ‌های خوراکی
۲۱	۱-۶-۱- گلخانه‌ها
۲۱	۱-۶-۲- مزرعه پرورش قارچ خوراکی
۲۳	۲-۲- آموزش
۲۴	۲-۳- تعهدات

۳- فصل سوم (مقررات فنی)

	۱-۳- مقررات فنی
	۱-۱-۳- گلخانه
۲۹	۱-۱-۱-۳- موارد فنی قبل از ساخت گلخانه
۲۹	۱-۱-۲-۳- موارد فنی در حین ساخت گلخانه
۲۹	۱-۱-۳-۳- موارد فنی داخل گلخانه
۳۰	۱-۱-۴-۳- موارد فنی تجهیزات و تأسیسات
۳۰	۱-۱-۵-۳- موارد فنی بستر کشت
۳۶	۱-۲-۳- واحد پرورش قارچ خوراکی
۳۷	۱-۲-۱-۳- موارد فنی قبل از ساخت واحد پرورش قارچ خوراکی
۳۷	۱-۲-۲-۳- موارد فنی در حین ساخت واحد پرورش قارچ خوراکی
۳۹	۱-۲-۳-۳- موارد فنی پرورش پرورش قارچ‌های خوراکی
۴۱	۱-۲-۴-۳- موارد فنی تأسیسات و تجهیزات
۴۷	۱-۲-۵-۳- سیستم بهداشتی
۴۹	۱-۲-۶-۳- بیمه
۵۱	۱-۲-۹-۳- ضوابط فنی احداث واحد تولید کمپوست قارچ خوراکی

۴- فصل چهارم (مجتمع گلخانه‌ای)

	۱-۴- مجتمع گلخانه‌ای
	۵- فصل پنجم (ضمائم)
	الف - فرمها
۶۳	فرم شماره ۱-۱ درخواست صدور مجوز/ پروانه (واحد گلخانه)
۶۹	فرم شماره ۲-۱ درخواست صدور مجوز/ پروانه (واحد پرورش قارچ خوراکی)
۷۱	

۷۳	فرم شماره ۲- ۱ درخواست تمدید
۷۴	فرم شماره ۲- ۲ درخواست تمدید پروانه بهره‌برداری
۷۵	فرم شماره ۳- ۱ گواهی پایان کار واحد گلخانه
۷۷	فرم شماره ۳- ۲ گواهی پایان کار واحد پرورش قارچ خوراکی
۷۹	فرم شماره ۴- ۱ تعهد نامه واحد گلخانه
۸۰	فرم شماره ۴- ۲ تعهد نامه واحد پرورش قارچ خوراکی
۸۱	فرم شماره ۵ اعلام آمادگی مسئول فنی
۸۲	ب - نمونه (پروانه ها و مجوزها)
۸۲	موافقت اصولی (اشخاص حقیقی)
۸۴	موافقت اصولی (اشخاص حقیقی)
۸۶	پروانه تاسیس واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقیقی)
۸۸	پروانه تاسیس واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقوقی)
۹۰	پروانه تاسیس واحد قارچ خوراکی (اشخاص حقیقی)
۹۲	پروانه تاسیس واحد قارچ خوراکی (اشخاص حقوقی)
۹۴	پروانه بهره‌برداری واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقیقی)
۹۶	پروانه بهره‌برداری واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقوقی)
۹۸	پروانه بهره‌برداری واحد قارچ خوراکی (اشخاص حقیقی)
۱۰۰	پروانه بهره‌برداری واحد قارچ خوراکی (اشخاص حقوقی)
۱۰۲	مجوز توسعه واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقیقی)
۱۰۵	مجوز توسعه واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقوقی)
۱۰۷	مجوز توسعه واحد قارچ خوراکی (اشخاص حقیقی)
۱۰۹	مجوز توسعه واحد قارچ خوراکی (اشخاص حقوقی)
۱۱۱	مجوز بهسازی و نوسازی (اشخاص حقیقی)
۱۱۳	مجوز بهسازی و نوسازی (اشخاص حقوقی)
۱۱۵	مجوز تغییر کشت (اشخاص حقیقی)
۱۱۷	مجوز تغییر کشت (اشخاص حقوقی)

۱۲۱ منابع مورد استفاده

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۲۱	جدول ۱-۲ - حداقل فاصله گلخانه ها از عوارض طبیعی، تاسیسات، مناطق مسکونی، راهها
۲۲	جدول ۲-۲ - سیکل پرورش قارچ دکمه‌ای به روش‌های مختلف
۳۲	جدول ۱-۳ - مساحت اینیه مورد نیاز متناسب با طرح و مساحت واحد گلخانه ای
۵۷	فرآیند تخمیر
۴۴	جدول برنامه زمانی سالنهای تولید قارچ
۱۱۹	جدول ضمیمه شماره ۱ مقایسه سه نوع سیستم کشت هیدروپونیک
۱۲۰	جدول ضمیمه شماره ۲ جدول کمی و کیفی آب و خاک در گلخانه ها

فصل ۱

مقررات عمومی

۱-۱- تعاریف

۱-۱-۱- دستورالعمل (Instruction)

مجموعه روش‌ها و دستوراتی است که برای انجام یک موضوع یا یک کار مشخص تدوین می‌گردد و رعایت آن الزامی است.

۱-۱-۲- دستورالعمل‌های فنی (Technical Instruction)

مجموعه‌ای از مشخصات فنی، روش‌ها و ضوابطی می‌باشد که بر اساس اصول علمی و فنی موجود در کشور و جهان با توجه به شرایط اقلیمی، زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و برای بهبود کیفیت طراحی، اجرا، نگهداری و بهره‌برداری طرح‌ها تهیه و تدوین می‌شود.

۱-۱-۳- مقررات (Regulation)

به معنی عام شامل قوانین، مصوبات، بخشنامه‌ها و هر چه که ضمانت اجرایی داشته باشد، می‌باشد.

۱-۱-۴- طراحی (Design)

فرآیند ترکیب ایده‌ها با نیازها و ارائه آن به صورت شماتیک یا نقشه همراه با مشخصات و دستورالعمل‌های لازم به منظور اجرای آن، اطلاق می‌گردد.

۱-۱-۵- مبانی طراحی (Bases of Design)

عبارت است از حصول ایمنی، قابلیت بهره‌برداری و عملکرد مطلوب طرح در شرایط اقلیم‌های مناسب و بکارگیری استانداردهای ذیربط

۱-۱-۶- معیارهای طراحی (Design Criteria)

مجموعه ضوابط فنی هستند که قضاوت و تصمیم‌گیری‌های طراحی برآنها استوار می‌گردد.

۱-۱-۷- معیارهای فنی (Technical Criteria)

معیارها، استانداردها و ضوابط فنی، عبارتند از مجموعه‌ای از مشخصات فنی، روش‌ها، ضوابط و دستورالعمل‌های فنی که بر اساس اصول علمی و فنی موجود در کشور و جهان، تهیه و تدوین می‌شوند.

۱-۱-۸- مقررات فنی (Technical Regulation)

مجموعه مقررات پذیرفته شده و مدونی است که در برگزیده استانداردها و مشخصات فنی بوده و جنبه عمومی دارد و بدان استناد می‌شود.

۱-۱-۹- ایمنی (Safety)

ایمنی یکی از جنبه های کیفیت است که در آن احتمال خطر آسیب (به اشخاص) یا خسارت مادی به میزان قابل قبولی محدود می شود.

۱-۱-۱۰- توجیه اقتصادی (Economic Feasibility)

بررسی طرح پیشنهادی به منظور اطمینان از این که درآمدهای پیش بینی شده بیشتر از هزینه های برآورد شده است.

۱-۱-۱۱- نظارت (Supervision)

مجموعه خدمات و اقداماتی است که برای کنترل و حصول اطمینان از صحت اجرای کار طبق اسناد و مدارک قرارداد انجام می شود.

۱-۱-۱۲- بهره برداری (Utilization)

بهره برداری به فعالیتهایی اطلاق می شود که به ما اطمینان می دهد که عملکرد طرحها طبق دستورالعمل تهیه شده به وسیله طراح بوده و اهداف طرح برآورده شده است.

۱-۱-۱۳- گلخانه (Greenhouse)

گلخانه عبارت است از چارچوب یا اسکلتی با پوشش شفاف قابل نفوذ نسبت به نور که در آن با کنترل عوامل اصلی تولید (نور، دما، رطوبت و دی اکسید کربن) و نهادهای مؤثر بر رشد و نمو گیاه امکان تولید مطلوب محصولات مختلف کشاورزی و باغبانی فراهم گردیده و می توان گیاه را در مقابل خسارات عوامل نامساعد حفظ کرد.

۱-۱-۱۴- گلخانه آموزشی (Training G.)

گلخانه ای است مجهز به کلیه تأسیسات سرمایشی، گرمایشی، آبیاری و تجهیزات کنترل عوامل محیطی که دارای فضای تردد بالا جهت آموزش کشت و کار محصولات گلخانه ای در کلیه فصول سال، می باشد.

۱-۱-۱۵- گلخانه تحقیقاتی (Research G.)

گلخانه ای است با سیستم کنترل دقیق پارامترهای محیطی و کنترل آفات و بیماریها که در آن امکان ثبت (رکورد) اطلاعات داخل گلخانه مهیا می باشد. در داخل این گلخانه، اتاقکها و یا گلخانه های کوچکتری به منظور انجام همزمان چند آزمایش فراهم شده است.

۱-۱-۱۶- گلخانه تفریحی

این نوع گلخانه ها با اشکال متنوع و با استفاده از انواع پوششها در ابعاد کوچک جهت سرگرمی و یا تولید ایجاد می شود.

۱-۱-۱۷ - گلخانه تجاری

این نوع گلخانه دارای اسکلت و پوشش متناسب با اقلیم منطقه و نوع محصول تولیدی بوده و دارای سطوح وسیعتر نسبت به سایر گلخانه ها برای تولیدات مختلف می باشد و امکان استفاده از آن در تمام فصول سال وجود دارد.

تذکره: بحث های صورت گرفته در نظام گلخانه مربوط به گلخانه های تجاری برای تولید محصولات گلخانه ای و واحدهای اقتصادی پرورش قارچ خوراکی می باشد.

۱-۱-۱۸ - واحد تولید و پرورش قارچ خوراکی

عبارت است از سالن های تولید و ابنیه مورد نیاز تولید و پرورش قارچ خوراکی که با رعایت ضوابط فنی مربوطه احداث گردیده است و امکان تامین شرایط محیطی مورد نیاز (دما، رطوبت نسبی و دی اکسیدکربن) را برای تولید قارچ فراهم می نماید.

۱-۱-۱۹ - مدیریت گلخانه (Greenhouse management) یا واحد پرورش قارچ خوراکی (Mushroom farm management)

عبارت است از برنامه ریزی، هدایت و کنترل کلیه عملیات مربوط به کاشت، داشت و برداشت محصول مناسب.

۱-۱-۲۰ - متقاضی احداث واحد پرورش قارچ خوراکی

شخص حقیقی یا حقوقی است که براساس شرایط مندرج در گردش کار صدور پروانه تاسیس و بهره برداری واحدهای پرورش قارچ خوراکی، برای احداث واحد قارچ خوراکی اقدام می نماید.

۱-۱-۲۱ - مهندس

فرد متخصص دارای گواهینامه در رشته مشخصی برای انجام خدمات طراحی (کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و فضای سبز)، نظارت، ساخت، بهره برداری و نگهداری می باشد. توانایی تخصصی مهندس می بایست توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی مورد تأیید قرار گیرد.

تبصره: توانایی تخصصی مهندس در زمینه تولید قارچ خوراکی منوط به تایید انجمن پرورش دهندگان قارچ خوراکی کشور اعلام به سازمان نظام مهندسی می باشد.

۱-۱-۲۲ - مسئول فنی

مسئول فنی، مهندس دارای گواهینامه رشته های مرتبط با تولید محصولات گلخانه ای و پرورش قارچ های خوراکی و دارای رتبه از سازمان نظام مهندسی که دوره های کارورزی عملی، مهارت و تخصص خدمات مهندسی تولید و نگهداری محصولات گلخانه ای و قارچ را در یکی از مزارع تخصصی و تولیدی کسب، و از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، گواهینامه مسئول فنی دریافت نموده باشد.

مسئول فنی مسئولیت اجراء و کنترل شاخص‌های تولید محصولات گلخانه ای و پرورش قارچ و رعایت استانداردها و معیارهای اصول صحیح مهندسی کشاورزی ابلاغی از سوی نظام مهندسی را برعهده دارد.

تبصره ۱: در مورد مسئول فنی واحد پرورش قارچ خوراکی فارغ التحصیل صنایع غذایی را نیز شامل می‌گردد.

تبصره ۲: گذرانیدن دوره تخصصی تولید قارچ در مزارع تولیدی مورد تایید انجمن پرورش دهندگان قارچ خوراکی صورت می‌پذیرد. تعداد و توزیع این مزارع در سطح کشور به گونه ای می باشد که متقاضیان می توانند دوره مذکور را در واحدهای فعال قارچ خوراکی در استان خود طی نمایند.

۱-۱-۲۳- مهندس ناظر

شخصی حقیقی دارای رتبه و صلاحیت حرفه ای از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری یا سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی است که برای انجام نظارت فنی بر عملیات اجرائی به منظور اطمینان از تطابق نقشه ها و مشخصات فنی از ابتدا و در حین عملیات اجرایی از طرف سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به متقاضی معرفی می‌گردد.

تبصره: در مورد طرح‌هایی که اعتبارات آنها از محل طرح‌های تملک و دارایی سرمایه‌ای تامین می‌شود (بودجه‌های عمومی) رعایت ضوابط مربوط به قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های مربوطه الزمی است.

۱-۱-۲۴- مهندس مشاور

مهندس مشاور شخص حقوقی و حقیقی است دارای رتبه و صلاحیت حرفه‌ای مشاوره‌ای مرتبط از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری یا سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی که به منظور طراحی و راهبری پروژه احداث، بهسازی و نوسازی و توسعه از سوی نظام مهندسی به متقاضی معرفی می‌گردد.

تبصره ۱: در مورد مهندسین مشاور حقوقی، حضور مهندس عمران و مکانیک در کادر شاغلین فنی شرکت الزامیست.

تبصره ۲: در صورت بهره‌گیری از خدمات کارشناس حقیقی در صورت نداشتن تخصص در زمینه عمران و مکانیک باید از همکاری مهندس عمران و مکانیک استفاده گردد.

تبصره ۳: در مورد طرح‌هایی که اعتبارات آنها از محل طرح‌های تملک و دارایی سرمایه‌ای تامین می‌شود (بودجه‌های عمومی) رعایت ضوابط مربوط به قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های مربوطه الزمی است.

۱-۱-۲۵- پیمانکار

شخص حقیقی یا حقوقی است دارای رتبه و صلاحیت حرفه‌ای پیمانکاری مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری یا سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی که به منظور اجرای نقشه‌های محاسباتی و موقعیتی پروژه احداث، بهسازی و نوسازی و توسعه تایید شده مهندس مشاور، از سوی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به متقاضی معرفی می‌گردد.

پیمانکار حقیقی و حقوقی می بایست برای اجرای بخشی از کارهای تخصصی در حوزه عمران و مکانیک، به عنوان پیمانکار جزء و یا پیمانکار دست دوم، اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد صلاحیت را از طریق عقد قرارداد به کار گمارد.

تبصره: در مورد طرحهایی که اعتبارات آنها از محل طرح های تملک و دارایی سرمایه ای تامین می شود (بودجه های عمومی) رعایت ضوابط مربوط به قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های مربوطه الزمی است.

۱-۱-۲۶- ارجاع کار

کلیه درخواست های واصله به سازمان نظام مهندسی استان از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی پس از ثبت در دفتر سازمان می بایستی با توجه به برآورد حجم کار و شناخت و تشخیص کار، بین کارشناسان ذیصلاح عضو سازمان تقسیم و ارجاع گردد.

ارجاع کار با رعایت نوبت و با توجه به صلاحیت و تجربه و تخصص کارشناس به طریقی اعمال می گردد که منجر به تعادل لازم در کارهای ارجاعی از لحاظ حجم کار، فاصله، مسافت و رعایت عدالت نسبی در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی عضو سازمان هماهنگ گردد.

تبصره: در مورد طرحهایی که اعتبارات آنها از محل طرحهای تملک و دارایی سرمایه ای تامین می شود (بودجه های عمومی) رعایت ضوابط مربوط به قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های مربوطه الزمی است.

۱-۱-۲۷- گلخانه دار

به شخصی (حقیقی و حقوقی) که براساس ضوابط مربوطه به تولید یک یا چند نوع محصول مناسب برای تولید در داخل گلخانه اشتغال داشته باشد، اطلاق می گردد.

۱-۱-۲۸- موافقت اولیه

مجوزی است که با درخواست و قبل از هر گونه اقدام و عنداللزوم برای متقاضیان فاقد اسناد مثبته علی الخصوص زمین توسط سازمان نظام مهندسی استان صادر می گردد و هیچگونه تعهدی برای وزارت جهاد کشاورزی و سازمان صادرکننده ایجاد نمی کند.

۱-۱-۲۹- پروانه

پروانه سندی است که در محدوده زمانی و مکانی مشخصی به منظور شروع فعالیت در زمینه تولید فعالیت در زمینه تولید محصولات گلخانه ای و قارچ برای اشخاص حقیقی و یا حقوقی صادر می شود و انواع پروانه ها عبارتند از: تاسیس و بهره برداری

۱-۱-۳۰- پروانه تاسیس

سندی است که پس از ارائه مدارک مثبته مورد نیاز و در صورت داشتن شرایط لازم، برای احداث گلخانه و یا قارچ خوراکی در قطعه زمین مورد تأیید صادر می شود.

۱-۱-۳۱- پروانه بهره برداری

سندی است که پس از اتمام عملیات احداث و تجهیز طرح و تطابق با طرح تأیید شده اولیه، جهت آغاز فعالیت در امر تولید صادر می شود.

۱-۱-۳۲- مجوز

اجازه نامه ای است که در محدوده زمانی و مکانی پروانه های صادره برای توسعه، بهسازی و نوسازی و تغییر کشت تولید محصولات گلخانه ای و قارچهای خوراکی برای افراد حقیقی و حقوقی صادر می شود.

۱-۱-۳۳- مجوز توسعه

اجازه نامه ای است که بهره بردار به منظور توسعه سطح زیر بنایی ساختمان و تاسیسات جهت افزایش تولید سالانه محصولات گلخانه ای و قارچ خوراکی در قطعه زمین تحت فعالیت خود درخواست مینماید و در صورت احراز شرایط لازم صادر می شود.

۱-۱-۳۴- مجوز بهسازی و نوسازی

اجازه نامه ای است که با توجه به پیشرفت فن آوری و سایر مسائل مرتبط با تولیدات گلخانه ای و بنا به درخواست بهره بردار جهت بهسازی و نوسازی طبق دستورالعمل ها و مقررات مربوطه صادر می گردد. تبصره: مجوز بهسازی و نوسازی مشمول مزارع پرورش قارچ نمی گردد.

۱-۱-۳۵- مجوز تغییر کشت

اجازه نامه ای است که بنا به درخواست بهره بردار جهت تغییر کشت محصولات تولیدی فعلی به دیگر محصولات گلخانه ای صادر می شود.

تبصره: بهره بردار موظف است به منظور تغییر کشت، در داخل یک گروه محصولی برنامه کشت خود را توسط مسئول فنی به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی اعلام نماید.

تبصره: گروه محصولی عبارتست از گروهی از محصولات کشاورزی که دارای خصوصیات خانوادگی یکسان می باشند.

تبصره: انواع گروه های محصولی عبارتند از:

سبزی

جالیزی

باغی

علوفه ای

تکثیری

گلها و گیاهان زینتی

تبصره: مجوز تغییر کشت شامل واحدهای تولیدی قارچ نمی‌گردد.

۱-۱-۳۶- گواهی ابطال پروانه فعالیت

این گواهی پس از توقف تولید یا درخواست بهره بردار و یا به تشخیص کمیته صدور پروانه به دلیل عدم رعایت ضوابط و دستورالعمل‌ها صادر می‌شود.

تبصره: در صورت صدور گواهی ابطال پروانه فعالیت گلخانه‌ای و یا قارچ خوراکی، در مورد نحوه فعالیت در قطعه زمین مربوطه و استفاده از ابنیه‌ها و تاسیسات جانبی، مراتب به مراجع مربوطه اعلام خواهد شد تا در مورد اقدامات بعدی تصمیم مناسب اتخاذ گردد.

۱-۱-۳۷- سازمان

از این پس در این نظام نامه کلمه سازمان مترادف سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی می‌باشد.

۱-۱-۳۸- انجمن

از این پس در این نظام نامه کلمه انجمن مترادف انجمن صنفی پرورش دهندگان قارچ‌های خوراکی ایران می‌باشد.

۱-۲- وظایف کمیسیون‌ها و کمیته‌ها

۱-۲-۱- ستاد اجرایی تولیدات گلخانه‌ای و قارچ‌های خوراکی کشور

- معاون وزیر در امور تولیدات گیاهی (رئیس ستاد)
- مدیر کل دفتر امور سبزی، گیاهان زینتی و دارویی (دبیر ستاد)
- نماینده معاونت آب و خاک و صنایع
- نماینده دفتر نظام بهره برداری
- نماینده معاونت امور اقتصادی و برنامه‌ریزی
- نماینده معاونت ترویج، تحقیقات و آموزش کشاورزی
- نماینده بانک کشاورزی
- نماینده سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور
- نماینده انجمن صنفی و یا اتحادیه مربوطه
- رئیس و عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان قارچ خوراکی
- مدیر عامل اتحادیه گل و گیاه ایران
- در صورت نیاز کارشناسان و افراد خبره و متخصص مرتبط با امور گلخانه‌ای یا قارچ خوراکی

۱-۱-۲-۱- وظایف ستاد اجرایی تولیدات گلخانه‌ای و قارچ‌های خوراکی کشور

- ۱- برنامه ریزی و سیاست گذاری در مورد گلخانه های و مزارع تولید قارچ خوراکی کشور
  - ۲- بررسی مسائل و مشکلات قارچ خوراکی و گلخانه ای کشور و رفع آن ها
  - ۳- تدوین برنامه های راهبردی در مورد هدایت امور مربوط به تحقیقات، آموزش و ترویج فعالیت های گلخانه ای و قارچ های خوراکی
  - ۴- هماهنگی، پیش بینی و تخصیص تسهیلات و اعتبارات مورد نیاز برای هر یک از فعالیت های گلخانه ای و پرورش قارچ خوراکی
  - ۵- بررسی مسائل بعد از برداشت محصولات مزارع تولید قارچ و گلخانه در امور مربوط به اقتصاد، بازرگانی، تعرفه های گمرکی و هماهنگی سیاست های مربوط
  - ۶- هماهنگی ایجاد بانک اطلاعاتی آمار و وضعیت گلخانه ها و مزارع تولید قارچ خوراکی کشور
  - ۷- بررسی و تصویب موارد پیشنهادی از سوی ستاد استان
  - ۸- رسیدگی به شکایات ارسالی از ستاد استان
- تبصره ۵:** به منظور بررسی مسایل و مشکلات اجرایی دستورالعمل و هماهنگی های لازم برای پیشبرد امور و تدوین شیوه نامه های اجرایی، "کمیته راهبری و نظارت مزارع پرورش قارچ خوراکی و گلخانه کشور" با ترکیب اعضا ذیل در معاونت امور تولیدات گیاهی تشکیل می گردد و تصمیمات کمیته قابلیت اجرایی و تابعیت لازم را دارد:
- نماینده سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور
  - رییس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران (به عنوان نماینده سازمان نظام مهندسی کشاورزی کلیه استانها)
  - مدیر کل دفتر امور گل و گیاهان زینتی و دارویی
  - معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان تهران (به عنوان نماینده سازمان جهاد کشاورزی کلیه استانها)
  - نماینده دفتر نظام فنی و اجرایی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی دفتر ریاست جمهوری
  - حسب مورد از مجریان استانی و صاحب نظران و متخصصین دعوت به عمل می آید.

۱-۲-۲- ستاد اجرایی محصولات گلخانه ای و قارچ در استان

اعضای ستاد در استانها شامل اعضای زیر می باشد :

- رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان (رئیس ستاد)
- مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان (دبیر ستاد)
- رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- مدیر امور سرمایه گذاری
- مدیر صدور پروانه و مجوزها
- رئیس اداره تنظیم بازار محصولات کشاورزی

- مدیر امور اراضی استان
- مدیر حفظ نباتات استان
- مدیر آب و خاک و مهندسی سازه و صنایع
- مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی
- رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان
- رئیس مرکز آموزش جهاد کشاورزی استان
- نماینده بانک کشاورزی استان
- نماینده تشکلهای، انجمنها و تعاونیهای تولید محصولات گلخانه ای و قارچ خوراکی استان
- سایر مسئولین ذیربط استانی و کارشناسان و افراد خبره و متخصص مرتبط با امور گلخانه و پرورش قارچ خوراکی در صورت نیاز

۱-۲-۲-۱- وظایف ستاد اجرایی محصولات گلخانه‌ای و پرورش قارچ سازمان جهاد کشاورزی استان

- ۱- بررسی مسائل و مشکلات موجود گلخانه‌ای استان و پرورش قارچ کشور و ارائه راهکارهای مناسب و ابلاغ به واحدهای اجرایی زیر مجموعه و دستگاه های ذیربط و همچنین پیگیری های لازم
- ۲- هماهنگی و پی گیری های لازم برای نظارت و کنترل دقیق بر رعایت موارد فنی ساخت گلخانه ها و مزارع پرورش قارچ
- ۳- تعامل با بانک عامل و ستاد اجرائی تولیدات گلخانه‌ای و پرورش قارچ کشور استان بر حسن اجرای طرح‌های گلخانه‌ای و پرورش قارچ
- ۴- رسیدگی به امور بیمه محصولات و سازه و تجهیزات گلخانه‌ای و قارچ خورارکی مورد استفاده در پروژه‌ها
- ۵- بستر سازی به منظور ایجاد و یا تقویت تشکل‌ها و تعاونی‌های تولید محصولات گلخانه‌ای و قارچ خوراکی
- ۶- برنامه ریزی، حمایت و هدایت تولیدات گلخانه‌ای و قارچ استان
- ۷- ارائه آمار و گزارش پیشرفت فعالیتها به صورت مداوم و مستمر به ستاد اجرائی محصولات گلخانه‌ای و پرورش قارچ خوراکی کشور

۱-۲-۲-۲- کمیته فنی صدور انواع پروانه های گلخانه‌ای و مزارع تولید قارچ استان

- اعضای این کمیته عبارتند از:
- ۱- مدیر صدور پروانه و مجوزها (رئیس کمیته)
  - ۲- مدیر باغبانی
  - ۳- نماینده مدیریت آب و خاک و فنی و مهندسی
  - ۴- کارشناس مسئول واحد محصولات گلخانه‌ای استان
  - ۵- کارشناس مسئول واحد پرورش قارچ استان
  - ۶- نماینده مدیریت امور سرمایه گذاری

۷- نماینده نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان (دبیر کمیته)

تبصره ۱: دبیرخانه کمیته در محل سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان مستقر می باشد.

تبصره ۲: دعوت از سایر مسئولین استان (خصوصی و دولتی) و نمایندگان تشکل های ذیربط به تشخیص کمیته و حسب مورد

۱-۲-۳- وظایف کمیته فنی صدور انواع پروانه های گلخانه ای و تولید قارچ خوراکی استان

- بررسی مدارک ارائه شده در پرونده ارسالی از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

- اعلام نظر با توجه به شرایط اقلیمی، زیست محیطی، تغییر کاربری، نوع کشت، بازار و رعایت کلیه موارد فنی اعلام شده در

نشریات فنی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و میزان اعتبارات استان

تذکر: حداکثر فرصت لازم برای اعلام نظر دو ماه از زمان ارجاع به کمیته می باشد.

۱-۳- روند صدور پروانه ها

۱- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی حسب ضوابط نظام گلخانه ای و پرورش قارچ خوراکی توسط سازمان نظام

مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی حداکثر طی دو ماه

۲- اتخاذ تصمیم در کمیته فنی صدور پروانه های استان

۳- پرداخت هزینه های بررسی و صدور پروانه ها به سازمان نظام مهندسی استان

تبصره: موافقت اولیه راساً برای آندسته از متقاضیانی که فاقد اسناد مثبت می باشند توسط نظام مهندسی صادر شده و فاقد

هرگونه تعهد برای سازمان و جهاد کشاورزی می باشد.

تبصره: براساس قوانین مربوطه هزینه های یاد شده در این بند توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور

تعیین و پس از تایید وزارت جهاد کشاورزی (معاونت تولیدات گیاهی) ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

۳- صدور انواع پروانه

تذکر ۱: رعایت قوانین و مقررات مربوطه جاری کشور برای صدور پروانه ها و مجوزها توسط سازمان نظام مهندسی الزامی می

باشد.

تذکر ۲: حداکثر فرصت لازم برای صدور پروانه یک ماه از زمان تأیید کمیته فنی می باشد.

۱-۳-۱- پروانه تاسیس

مراحل صدور پروانه تاسیس به شرح ذیل می باشد:

۱- ارائه درخواست کتبی متقاضی به همراه کلیه مدارک لازم به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان

۲- ارجاع متقاضی به اشخاص حقیقی و حقوقی دارای رتبه مرتبط سازمان نظام مهندسی برای امور کارشناسی و تأیید طرح

توجیهی متقاضی در مدت زمان دو ماه

۳- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی برای صدور پروانه تاسیس توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع

طبیعی استان

- ۴- در صورت احداث مزرعه پرورش قارچ خوراکی ارجاع درخواست همراه با طرح مربوط به انجمن صنفی پرورش دهندگان قارچ خوراکی جهت بررسی و تایید
- ۵- بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه استان (مستقر در سازمان نظام مهندسی)
- ۶- معرفی مهندس سازه، مشاور، پیمانکار و ناظر واجد صلاحیت مندرج در بندهای ۱-۱-۲۳ تا ۱-۱-۲۵ و تبصره‌های مرتبط همین فصل نظامنامه به متقاضی جهت عقد قرارداد با ایشان برای شروع عملیات ساخت گلخانه یا واحد پرورش قارچ خوراکی
- ۷- صدور پروانه تاسیس
- تبصره:** شروع عملیات احداث گلخانه یا واحد پرورش قارچ توسط مهندس ناظر پس از درخواست متقاضی و بازدید مهندس مربوطه از سایت محل احداث طی نامه‌ای به سازمان نظام مهندسی اعلام می‌گردد.
- تبصره:** مدت اعتبار پروانه تاسیس دو سال است که در صورت عدم تکمیل در مدت زمان تعیین شده تمدید آن الزامی است.

۱-۳-۲- پروانه بهره برداری

مراحل صدور پروانه بهره برداری به شرح ذیل است:

- ۱- ارائه درخواست کتبی متقاضی مبنی بر صدور پروانه بهره برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۲- تکمیل فرم گواهی پایان کار توسط مهندس ناظر پروژه و ارائه آن به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۳- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی برای صدور پروانه بهره برداری و تطبیق با طرح اولیه طبق فرم گواهی پایان کار احداث گلخانه و یا مزرعه تولید قارچ خوراکی توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۴- بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه های استان
- ۵- عقد قرارداد مطابق تبصره ۲ و ۳ بند ۲-۱-۵- نظام گلخانه‌ای و پرورش قارچ خوراکی نامه با مسئول فنی واجد شرایط مندرج در بند ۱-۱-۲۲ همین فصل نظامنامه
- ۶- صدور پروانه بهره برداری
- تذکر:** حداکثر فرصت لازم برای صدور پروانه یک ماه از زمان تائید کمیته فنی می باشد.
- تبصره ۱:** مدت اعتبار پروانه بهره برداری ۲ سال می‌باشد که پس از انقضای فاقد اعتبار بوده و ضروری است نسبت به تمدید آن اقدام شود.
- تبصره ۲:** واحدهای دارای پروانه منقضی شده از مزایای قانونی برخوردار نخواهند شد.
- تبصره ۳:** تصمیم‌گیری در خصوص تمدید پروانه بهره‌برداری به عهده کمیته صدور پروانه استان بوده و در این خصوص صرف احراز فعال بودن گلخانه و یا واحد پرورش قارچ خوراکی کفایت می‌کند.
- تبصره ۴:** فعال بودن هر یک از واحدهای گلخانه‌ای و مزارع پرورش قارچ منوط به تایید انجمن و یا نظام مهندسی می باشد

۱-۳-۳- مجوز توسعه

- ۱- ارائه درخواست کتبی متقاضی و مدارک لازم مبنی بر افزایش سطح گلخانه ویا افزایش ظرفیت واحد تولید قارچ خوراکی به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
  - ۲- ارجاع متقاضی به اشخاص حقیقی و حقوقی دارای رتبه مرتبط سازمان نظام مهندسی برای امور کارشناسی و تأیید طرح توجیهی متقاضی
  - ۳- ارجاع پرونده همراه با مدارک لازم برای تأیید به انجمن و یا تشکل ذیربط
  - ۴- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی برای صدور مجوز توسعه توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
  - ۵- بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه های استان
  - ۶- معرفی مهندس ناظر، مشاور و پیمانکار واجد صلاحیت مندرج در بندهای ۱-۱-۲۳ تا ۱-۱-۲۵ و تبصره های ذیربط همین فصل نظامنامه به متقاضی جهت عقد قرارداد با ایشان برای شروع عملیات توسعه گلخانه یا واحد پرورش قارچ خوراکی
  - ۷- صدور مجوز توسعه
- تذکر:** حداکثر فرصت لازم برای صدور مجوز یک ماه از زمان تأیید کمیته فنی می باشد.
- تبصره:** شروع عملیات توسعه گلخانه یا واحد پرورش قارچ توسط مهندس ناظر پس از درخواست متقاضی و بازدید مهندس ناظر از سایت محل اجرای پروژه طی نامه ای به سازمان نظام مهندسی اعلام می گردد.

۱-۳-۴- مجوز بهسازی و نوسازی

- ۱- ارائه درخواست کتبی متقاضی و مدارک لازم مبنی بر صدور پروانه بهسازی و نوسازی گلخانه به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
  - ۲- ارجاع متقاضی به اشخاص حقیقی و حقوقی دارای رتبه مرتبط سازمان نظام مهندسی برای امور کارشناسی و تأیید طرح توجیهی متقاضی
  - ۳- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی برای صدور مجوز بهسازی و نوسازی توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
  - ۴- بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه های استان
  - ۵- معرفی مهندس ناظر، مشاور و پیمانکار واجد صلاحیت مندرج در بندهای ۱-۱-۲۳ تا ۱-۱-۲۵ و تبصره های ذیربط همین فصل نظامنامه به متقاضی جهت عقد قرارداد با ایشان و شروع عملیات بهسازی و نوسازی گلخانه یا واحد پرورش قارچ خوراکی
  - تبصره:** شروع عملیات بهسازی و نوسازی گلخانه توسط مهندس ناظر پس از درخواست متقاضی و بازدید مهندس مربوطه از محل طی نامه ای به سازمان نظام مهندسی اعلام می گردد.
  - ۶- صدور مجوز بهسازی و نوسازی
- تذکر:** حداکثر فرصت لازم برای صدور مجوز یک ماه از تأیید کمیته می باشد.
- تبصره:** مزارع پرورش قارچ از شمول این بند خارج می باشند.

۱-۳-۵- مجوز تغییر کشت :

- ۱- ارائه درخواست کتبی متقاضی مبنی بر صدور مجوز تغییر کشت به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
  - ۲- ارجاع متقاضی به اشخاص حقیقی و حقوقی دارای رتبه مرتبط سازمان نظام مهندسی برای امور کارشناسی و تأیید طرح توجیهی متقاضی
  - ۳- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی برای صدور مجوز تغییر کشت توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
  - ۴- بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه های استان
  - ۵- صدور مجوز تغییر کشت
- تذکر:** حداکثر فرصت لازم برای صدور مجوز یک ماه از تأیید کمیته می باشد.
- تبصره:** مزارع پرورش قارچ از شمول این بند خارج می باشند.

۱-۴- شرایط زمین، آب، برق و سوخت**۱-۴-۱- زمین**

محل است که توسط متقاضی مشخص شده و پس از بازدید مهندس ناظر و اخذ پاسخ مثبت استعلام ها از سایر مراجع ذیربط و تأیید مدارک و صدور مجوزهای لازم (حسب مورد)، ابنیه مورد نیاز گلخانه و تاسیسات آن و یا واحد پرورش قارچ خوراکی در آن احداث می گردد.

الف) شرایط زمین از نظر اسناد مثبت

- زمین دارای سند رسمی یا بنچاق
  - زمین استیجاری
- تبصره ۱:** قرارداد اجاره از سوی دفاتر اسناد رسمی تنظیم و مدت اعتبار آن حداقل ۱۰ ساله و از تاریخ صدور پروانه تاسیس می باشد. (قراردادهای اجاره در اراضی ملی و دولتی از شروط این تبصره مستثنی می باشند).
- تبصره ۲:** به دلیل غیرمنقول بودن تاسیسات و سرمایه گذاری های ثابت، امکان احداث واحدهای پرورش قارچ دکمه ای در زمین های استیجاری وجود ندارد.
- زمینهای اصلاحات اراضی مفروز الرعیه
  - زمینهای واگذاری از طریق کمیسیون ماده ۳۱ و ۳۲ واگذاری اراضی ملی و دولتی
  - زمینهای اوقافی به شرط موافقت کتبی سازمان اوقاف
  - زمینهای وابسته به آستانه ای (آستان اماکن متبرکه و زیارتگاه ها)
- تبصره:** اراضی که توسط متقاضی ارائه می شود می بایست بلامعارض باشد و از طریق مراجع ذیصلاح مورد تأیید قرار گیرد.

ب) وضعیت فیزیکی و شیمیایی خاک مربوط

- نمونه برداری خاک و ارسال آن به آزمایشگاه تجزیه خاک مورد تأیید باید تحت نظارت کارشناس دارای صلاحیت (رتبه از سازمان نظام مهندسی) مورد تأیید سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان صورت گیرد و ارائه آن جهت اخذ مجوزها لازم و ضروری است.

تبصره: در مورد احداث واحد پرورش قارچ خوراکی نیازی به آزمون تجزیه خاک نمی باشد.

۱-۴-۲- آب

میزان آب جهت فعالیتهای گلخانه‌ای و قارچ از نظر کمیت و کیفیت با توجه به نیاز آبی گیاه و مصارف برابر برآورد اولیه در طرح می تواند از منابع مختلف از جمله: قنات دائمی، چشمه دائمی، رودخانه دائمی، آب سدهای دائمی و چاههای کشاورزی پس از تأیید حق آبه از شرکتهای سهامی آب منطقه ای استان و یا شهرستان تامین گردد. خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و بهداشتی آب پس از آزمون تجزیه به‌عنوان مدارک قابل وثوق از متقاضی اخذ می گردد.

۱-۴-۳- برق

برای انجام فعالیتهای گلخانه‌ای تامین میزان برق کافی از ضروریات طرح می‌باشد. میزان برق با توجه به سطح گلخانه و نوع تجهیزات به کار رفته در برآورد اولیه در طرح، پیش بینی و محاسبه می‌گردد و ارائه موافقت اداره برق شهرستان برای تأمین برق ضروری است و تعبیه موتور ژنراتور مولد برق بعنوان تامین کننده اضطراری، علاوه بر تامین برق به صورت سراسری، الزامی است.

۱-۴-۴- سوخت

- رعایت استانداردهای سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت کشور الزامی است.

- ایجاد منابع ذخیره سوخت دوم متناسب با شرایط اقلیمی و متراژ گلخانه و ظرفیت تولید قارچ الزامی است.

فصل ۲

ضوابط عمومی

۱-۲- مدارک عمومی

اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی، تعاونی یا خصوصی که قصد انجام فعالیت در زمینه تولید محصولات گلخانه‌ای و قارچ خوراکی را دارند موظفند نسبت به دریافت مجوز و هر گونه پروانه نظیر پروانه تاسیس، بهره برداری، توسعه، بازسازی و نوسازی اقدام نمایند.

مدارک مورد نیاز جهت صدور پروانه‌ها عبارتند از :

۱-۱-۲- مدارک مربوط به زمین

- در مورد اراضی دارای سند مالکیت ارائه بنچاق ، اصل اسناد مالکیت به همراه یک نسخه تصویر آن (فتوکپی برابر اصل مدارک) ضروری است.

- در مورد اراضی استیجاری، ارائه اجاره نامه رسمی غیر قابل فسخ به مدت حداقل ۱۰ سال که به این منظور صادر و تنظیم گردیده است (یک نسخه تصویر برابر اصل آن)

تبصره ۱: در مورد زمین‌های اوقافی و آستانه ای مدت و موضوع اجاره براساس نظریه اداره اوقاف شهرستان یا استان مربوطه تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: در مورد اراضی فاقد سند مالکیت (اراضی واگذاری مدیریت امور اراضی و منابع طبیعی) مدارک واگذاری و موافقت نامه اجرای طرح توسط ارگان‌های ذیربط الزامی است.

تبصره ۳: با توجه به اینکه احداث گلخانه‌ها تغییر کاربری محسوب نمی‌شود لذا در راستای تبصره ۴ الحاقی به ماده یک قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها، رعایت ضوابط زیست محیطی و رعایت بخشنامه ۵۳/۰۲۰/۸۷۳۹۹ مورخ ۸۶/۹/۱۴ سازمان امور اراضی ضروری می‌باشد.

- ارائه نسخه از انحصار وراثت در مورد زمین‌های موروثی دال بر مالکیت متقاضی و ارائه وکالت نامه بلاعزل از سایر وراثت به متقاضی و همچنین اجاره نامه محضری مدت دار

- ارائه تعهدنامه محضری به منظور عدم ساخت بناهای غیرمجاز و عدم تغییر کاربری اراضی به مدیریت امور اراضی استان

- ارائه پاسخ مثبت استعلامهای مورد نیاز

- ارائه کروکی تأیید شده توسط مهندس ناظر سازمان نظام مهندسی استان جهت تعیین دقیق مکان احداث گلخانه یا واحد قارچ خوراکی با رعایت حریم‌های مربوطه

- زمین متقاضی باید دارای اسناد مثبت و فاقد معارض باشد.

- در خصوص اراضی واگذاری از سوی هیات‌های هفت نفره واگذاری زمین یا کمیسیون ماده ۳۱ و ۳۲ قانون واگذاری اراضی

ملی و دولتی، ارائه صورتجلسه واگذاری زمین و همچنین نقشه و کروکی مورد نظر جهت صدور پروانه الزامی است.

تبصره ۴: امکان احداث واحدهای پرورش قارچ دکمه ای در زمینهای استیجاری وجود ندارد.

۲-۱-۲- مدارک مربوط به شناسائی محل

- در مورد اراضی دارای سند، ارائه فتوکپی نقشه تفکیکی پلاک اصلی که پلاک‌های فرعی در آن مشخص شده و به تأیید اداره ثبت اسناد شهرستان رسیده باشد.

۲-۱-۳- مدارک مربوط به تامین آب

- ارائه گواهی درخصوص میزان آب مورد نیاز گلخانه و یا واحد قارچ خوراکی برابر برآورد اولیه طرح
- ارائه مجوز بهره برداری از شرکت های سهامی آب منطقه ای استان و یا شهرستان مبنی بر بلامانع بودن استحصال آب از منابع دائمی معرفی شده

۲-۱-۴- مدارک مربوط به تامین انرژی**۲-۱-۴-۱- برق**

ارائه موافقت نامه تامین میزان برق مورد نیاز از طرف شرکت توزیع برق استان و یا شهرستان مربوطه برابر برآورد اولیه طرح

۲-۱-۴-۲- گاز

ارائه موافقت از نمایندگی شرکت ملی گاز مبنی بر تامین میزان گاز مصرفی مورد نیاز گلخانه یا واحد پرورش قارچ خوراکی برابر برآورد پیش بینی شده در طرح

۲-۱-۴-۳- نفت گاز (گازوئیل)

ارائه موافقت از نمایندگی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی مبنی بر تامین میزان گازوئیل مصرفی مورد نیاز گلخانه یا واحد پرورش قارچ خوراکی برابر برآورد پیش بینی شده در طرح

۲-۱-۵- مدارک مربوط به متقاضی صدور پروانه برای تولید محصولات گلخانه ای یا قارچ های خوراکی

- تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی می توانند در چهارچوب این نظام نامه متقاضی صدور پروانه تولید محصولات گلخانه ای و قارچهای خوراکی باشند.

تبصره ۱: اشخاص حقوقی می بایست دارای شماره ثبت از اداره کل ثبت شرکتها و دارای اساسنامه با ماهیت تولید محصولات کشاورزی باشد.

تبصره ۲: کلیه متقاضیان تولید محصولات گلخانه ای و تولید قارچهای خوراکی موظف به معرفی و بکارگیری مسئول فنی واجد شرایط مندرج در بند ۱-۱-۲۲- می باشند

تبصره ۳: متقاضیان واجد شرایط مسئول فنی از این شرایط مستثنی می باشد.

تبصره ۴: مزارع تولید قارچ که یکی از مدیران فنی آنها بیش از پنج سال سابقه پرورش قارچ خوراکی را دارند الزامی به داشتن مسئول فنی ندارند.

۲-۱-۶- حداقل های سطح و تولید برای احداث گلخانه و واحدهای پرورش قارچ های خوراکی:

۲-۱-۶-۱- گلخانه ها

- حداقل مساحت مفید گلخانه (پیوسته و زیر پوشش واحد) ۳۰۰۰ مترمربع می باشد.
- حداقل فاصله محدوده تأسیسات گلخانه ها، رودخانه و دریا (عوارض طبیعی)، محدوده دامداریها و صنایع آلوده کننده (مانند کارخانه سیمان، کارخانه تولید آسفالت، کارخانه سنگبری و ...) به شرح ذیل می باشد.

جدول ۱-۲ - حداقل فاصله گلخانه ها از عوارض طبیعی، تأسیسات، مناطق مسکونی، راهها

عوارض طبیعی	حريم رودخانه	۵۰ متر
	حريم دريا	۲۰۰ متر
عوارض تأسیساتی	محدوده دامداریها و مرغداریها	۵۰ متر
کارخانه های آلوده کننده	کارخانه سیمان، سنگ شکنی، آسفالت، پودر سنگ و ...	۲۰۰۰ متر

- رعایت فاصله گلخانه ها با کارخانه سیمان، کارخانه گچ، کارخانه سنگ شکنی، کارخانه آسفالت، کارخانه پودرسنگ و کلیه واحدهائی که به مقدار زیاد گرد و خاک و غبار تولید می کنند حداقل ۲ کیلومتر رعایت گردد و جهت حصول اطمینان لازم است که از سازمان حفاظت محیط زیست استان نیز استعلام و هماهنگی گردد. ضمن اینکه گلخانه ها نباید در مسیر جهت وزش باد غالب منطقه و مقابل واحدهای فوق باشد.

۲-۱-۶-۲- مزرعه پرورش قارچ خوراکی

پیش از طراحی یا ساخت یک مزرعه قارچ خوراکی و قبل از دریافت مجوزهای لازم، باید مشخص شود که کمپوست مورد نیاز آن مزرعه در کدامیک از مراحل فازهای II (کمپوست بذر زده شده) و III (کمپوست ریسه دوانی شده) تهیه می شود که به تناسب کل این چرخه پرورش (از قرارگیری کمپوست در سالن های پرورش تا برداشت محصول و تخلیه کمپوست) یا (دوره اشغال سالن) تعداد سالن های پرورش مزرعه تعیین شود .

تعداد سالن های مورد نیاز معادل هفته های اشغال سالن یا چرخه پرورش خواهد بود .

- در صورتیکه یک مزرعه از کمپوست فاز II استفاده می نماید، چرخه پرورش (دوره اشغال سالن) از زمان قرارگیری کمپوست در سالن پرورش تا تخلیه آن ۶۳ روز (۹ هفته) بطول می انجامد که در این صورت تعداد سالن های پرورش ۹ سالن (یا مضربی از ۹) خواهد بود . چنانچه سیکل پرورش در دوره پرورش از ۶۳ روز به ۵۶ روز کاهش یابد، در این صورت تعداد سالن های پرورش ۸ و یا مضربی از ۸ خواهد بود .
- در صورتیکه یک مزرعه از کمپوست فاز III استفاده می نماید (کمپوست ریسه دوانی شده) چرخه پرورش (دوره اشغال سالن) از زمان قرارگیری کمپوست در سالن پرورش تا تخلیه آن ۴۹ روز (۷ هفته) بطول می انجامد که در این صورت

- تعداد سالن ها ۷ و یا مضربی از ۷ خواهد بود و در صورت کاهش سیکل پرورش از ۴۹ روز به ۴۲ روز در این صورت تعداد سالن های پرورش ۶ و یا مضربی از ۶ خواهد بود .
- انتخاب تعداد سالن های تولید با تعداد چرخه پرورش (دوره اشغال سالن) بمنظور تداوم ویکنواختی در برداشت محصول در طول سال می باشد .

جدول ۲-۲ سیکل پرورش قارچ دکمه‌ای به روش های مختلف

ردیف	شرایط کمپوست	طول دوره (روز)	حداقل سالن مورد نیاز	ریتم پر کردن سالن ها	ملاحظات	تعداد دوره در سال
۱	کمپوست فاز I	۶۳	۹	هفتگی	سالن های پرورش به طور متوالی در هر هفته پر می شود	۶
۲	کمپوست فاز II	۵۶	۸	هفتگی	سالن های پرورش به طور متوالی در هر هفته پر می شود	۶/۵
۳	کمپوست فاز III	۴۹	۷	هفتگی	سالن های پرورش به طور متوالی در هر هفته پر می شود	۸
۴		۴۲	۶	هفتگی	---	۸/۵

مساحت زمین و ظرفیت تولید اقتصادی برای احداث مزارع قارچ های خوراکی :

- مساحت زمین مورد نیاز برای احداث یک مزرعه پرورش قارچ خوراکی و واحد تولید کمپوست می باید (با توجه به بند ۴ ماده ۴ فصل دوم آئین نامه مربوط به استفاده از اراضی ، احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مصوب ۱۳۵۵ قوانین مربوط به شهر و شهرداری مقرر می دارد که حداقل ۷۵٪ از مساحت زمین به صورت فضای باز و مابقی برای احداث بنا و تأسیسات می باشد) صورت پذیرد .
- مساحت زمین با رعایت ماده فوق و میزان سطح اشغال ساختمان های طرح محاسبه شود .
- حداقل ظرفیت تولید برای احداث مزرعه قارچ خوراکی دکمه ای حداقل ۲۰۰ تن در سال می باشد .

مکان یابی برای احداث مزرعه قارچ :

- در هنگام انتخاب محل برای احداث مزرعه قارچ خوراکی موارد ذیل می باید مد نظر قرار گرفته شود :
- فاصله تا بازار مصرف
- فاصله تا واحد خرید کمپوست
- دسترسی به نیروی کار
- دمای هوای منطقه ترجیحاً نزدیک به گستره دمای مطلوب محیط پرورش قارچ باشد تا هزینه های تأسیساتی جهت خنک سازی یا گرم کردن محیط پرورش کاهش یابد . (مثلاً در مناطقی با دمای محیط بین ۲۷-۱۸ درجه سانتیگراد و رطوبت نسبی ۵۰ تا ۷۰٪)
- هیچ منبع آلاینده های هوا نباید نزدیک مزرعه قارچ خوراکی باشد (لغت کلیدی در پرورش قارچ خوراکی همیشه بهداشت است)

- فضای مناسب جهت احداث مزرعه و همچنین توسعه مزرعه در آینده وجود داشته باشد. (چون اکثر مزارع موفق طی گذشت زمان توسعه یافته اند بنابراین یک سیستم مدولار با اندازه منطقی و فضای باز کافی در اطراف آن جهت امکان گسترش آتی ضروری به نظر می رسد)
  - دسترسی به آب سالم و بهداشتی
  - دسترسی به برق صنعتی و سایر امکانات ارتباطی
- واحدهای قارچ خوراکی اعم از واحد های بدون عملیات کمپوست سازی و یا توام با عملیات کمپوست سازی ضروری است بر اساس ضوابط و معیار های استقرار حداقل فواصل با سایر واحد های صنعتی و خدماتی و سکونت گاهها و عوارض طبیعی تعیین شده معاونت غذا و داروی وزارت بهداشت و آموزش پزشکی و معاونت بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور صورت پذیرد.
- فاصله واحد گاخانه تا واحد پرورش قارچ خوراکی بدون عملیات کمپوست سازی و دارای عملیات کمپوست سازی به ترتیب ۵۰ متر و ۳۰۰ متر می باشد.
- فاصله دو واحد پرورش قارچ خوراکی بدون عملیات کمپوست سازی از یکدیگر ۲۰۰ متر و فاصله واحد پرورش قارچ بدون عملیات کمپوست سازی تا واحد پرورش قارچ خوراکی دارای کمپوست سازی و یا انحصارا واحد کمپوست سازی با رعایت فیلتراسیون ۳۰۰ متر می باشد.
- تبصره (۱):** به شرط اینکه شرایط احداث گلخانه به عنوان کشت در محیطهای کنترل شده مبنای کار باشد، با رعایت ضوابط فنی مربوطه و توجیه اقتصادی و مقتضیات مناطق و حمایت از بهره برداران خرد، بنا به تشخیص و تایید رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کاهش سطوح و میزان تولید مذکور بلامانع می باشد.
- تبصره (۲):** مزارع پرورش قارچ از شمول این بند مستثنی است.
- تبصره (۳):** در صورت تغییر فواصل واحد های پرورش قارچ خوراکی با مراکز آلوده کننده رعایت مصوبات دستگاههای مسئول الزامی است

۲-۲- آموزش

یکی از مباحث زیربنایی و اصولی پیش از شروع فعالیت گلخانه داری و یا پرورش قارچ خوراکی آشنائی کافی با تکنولوژی روز جهان از طریق برگزاری دوره های آموزشی می باشد. دوره های پیشنهادی به شرح ذیل هستند:

الف - دوره مقدماتی

- دوره ای است که مسئولین فنی فعالیت های گلخانه ای و قارچ های خوراکی ملزم به گذراندن آن می باشند. برای افرادی که این دوره را می گذرانند گواهی صادر می شود و افرادی که این دوره را گذرانده باشند، می توانند درخواست پروانه تاسیس نمایند. (دوره ها می بایستی تلفیقی از آموزشهای تئوری و عملی باشد و مدت آن حداقل ۱۶۰ ساعت می باشد).

- حداقل دوره مقدماتی آموزش پرورش قارچ خوراکی، ۹۰ ساعت می باشد که گذراندن این دوره به منظور افزایش آگاهی سرمایه گذاران توصیه می گردد، اما برای اخذ پروانه تاسیس واحد قارچ خوراکی کافی نمی باشد.

ب - دوره تکمیلی

افرادی که می خواهند، نسبت به شروع فعالیت گلخانه ای و پرورش قارچ خوراکی اقدام عملی انجام دهند، باید با هماهنگی انجمن و یا اتحادیه مرتبط یک دوره کشت در مراکز تولیدی که صلاحیت اجرای دوره آموزش آنها توسط انجمن یا اتحادیه مورد تایید باشد، کارآموزی نمایند. در این دوره، نوع محصول، تخصصی بودن فعالیت و فن و حرفه مشخص می گردد و برای متقاضیان پس از طی این دوره در صورت لحاظ شدن کلیه موارد آموزش و صدور گواهی از سوی انجمن و یا تشکل اتحادیه مرتبط، پروانه بهره برداری صادر می شود.

تبصره ۱: دوره های آموزشی توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان با هماهنگی سازمان جهاد کشاورزی استان و انجمن و یا اتحادیه مرتبط برگزار می گردد.

تبصره ۲: کارگران حرفه ای شاغل در گلخانه حداقل دو دوره آموزشی (با عناوین و سرفصل جداگانه) در سال را در رابطه با حرفه و شغل خود و با هماهنگی مسئول فنی طی نموده و گواهی آموزشی مربوطه را دریافت نمایند.

تبصره ۳: در صورتی که سرمایه گذار مدارک علمی نداشته باشد و امکان گذراندن دوره های آموزشی میسر نباشد می تواند با جذب یک کارشناس کشاورزی با گرایش مناسب و اعزام وی برای طی دوره آموزشی نسبت به درخواست صدور اقدام نماید.

۲-۳- تعهدات

متقاضیان صدور پروانه ها و مجوزهای تولید محصولات گلخانه ای و قارچ های خوراکی می بایست به تعهدات ذیل عمل نمایند:

- متقاضی متعهد می شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه و قارچ های خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل های موجود در نظام نامه ایجاد نماید.

تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس مشاور پروژه به متقاضی و عنداللزوم پیمانکار، تحویل می گردد و متقاضی حق هیچگونه دخل و تصرف در طرح نقشه ایی که به تایید مهندس مشاور رسیده است را ندارد.

تبصره ۲: دستور العمل های موجود در نظام گلخانه ای و قارچ خوراکی و آیین نامه های مربوطه، از سوی مهندس مشاور و ناظر طرح، در تمامی مراحل اجرای پروژه به متقاضی اعلام می گردد.

- متقاضی متعهد می گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تایید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط مهندس ناظر، آغاز نماید.

- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت گلخانه و پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیتهای گلخانه ای و پرورش قارچ خوراکی مجاز می باشد.

- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادر کننده پروانه بلامانع می باشد

- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به اجرای کامل طرح و رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می باشد.

- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تاسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و یا مزرعه پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق الذکر به ادارات و سازمانهای ذیربط کشور اعلام می گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت و قبل از بهره برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره برداری اعلام نمایند.
- کلیه مزایای ناشی از پروانه های صادر شده، به صاحبان آنها تعلق دارد و انتقال آن به غیر، منوط به موافقت کمیته صدور پروانه های استان خواهد بود.
- گلخانه داران نباید با دریافت پروانه بهره برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه های گلخانه ای خود اقدام نمایند. (ویژه متقاضیان گلخانه داران)
- به منظور ارتقاء بهره روی تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می گردد که هیچگونه فعالیت غیر از فعالیت تولید محصولات گلخانه ای و یا قارچ خوراکی را در قطعه زمین مورد صدور پروانه گلخانه انجام ندهد و در صورت گزارش مهندس ناظر و لغو پروانه، سایت زمین را به حالت اولیه خود برگرداند و در غیر این صورت برابر مقررات اقدام و خسارات وارده از نامبرده اخذ خواهد شد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه ای و یا تولید قارچ خوراکی (تاسیس، بهره برداری و ....) حقوق متعارف ناشی از واحد مذکور متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می توانند نسبت به اصلاح پروانه ها با رعایت مقررات نظام نامه اقدام کنند.

فصل ۳

مقررات فنی

۳-۱-۱- مقررات فنی

۳-۱-۱-۱- گلخانه

۳-۱-۱-۱-۱- موارد فنی قبل از ساخت گلخانه

- جهت باد غالب: بهتر است طول گلخانه‌ها نسبت به جهت باد غالب منطقه عمود باشد. (به دلیل امکان مقاوم سازی بیشتر سازه و نیز استفاده از تهویه مناسب در گلخانه).
- عرض جغرافیائی: گلخانه‌ها در عرض‌های جغرافیائی پائین‌تر از ۴۰ درجه شمالی باید در امتداد شمال - جنوب ساخته شوند تا از نور زمستانه به نحو مطلوب استفاده شود. به همین دلیل با توجه به اینکه کشور ایران در محدوده ۲۷ الی ۳۹/۵ درجه شمالی واقع شده است، احداث گلخانه در کشور باید در جهت شمالی - جنوبی باشد.

۳-۱-۱-۲- موارد فنی در حین ساخت گلخانه

- رعایت اصول فنی احداث گلخانه توسط شرکتهای گلخانه‌ساز دارای رتبه و صلاحیت مرتبط از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان و نیز تهیه آنالیز تحلیلی (استاتیکی) سازه گلخانه پیشنهادی توسط این شرکت ها ضروری می‌باشد. به طوری که موارد ذیل رعایت گردد:
  - فونداسیون مناسب با توجه به شرایط اقلیمی منطقه (حداکثر مطلق سرعت باد، جهت باد، حداکثر مطلق میزان بارش و بافت خاک)
  - جنس اسکلت گلخانه باید محکم و ضد زنگ باشد (آلومینیومی، فولادی و گالوانیزه)
  - استفاده از اتصالات پیچ و مهره‌ای در ساخت و سازه گلخانه الزامی است.
  - توسعه و احداث گلخانه‌های غیرفنی با اسکلت چوبی، گلخانه‌های تونلی تک قلو و گلخانه‌های فلزی با اتصالات جوشی مورد تأیید نمی‌باشد.
  - سازه باید نسبت به میزان باد (حداقل ۱۲۰ کیلومتر در ساعت) ، بار برف (حداقل ۵۰ کیلوگرم در مترمربع) و بار محصول کشت شده در داخل و بار پوشش مقاومت داشته باشد (بارهای مرده و زنده رعایت گردد).
  - ارتفاع گلخانه تا زیر ناودانی باید بیش از ۳/۵ متر و تا تاج گلخانه حداقل ۵/۵ متر باشد.
  - حداقل ۲۵٪ از سطح جانبی گلخانه را بدون احتساب فن و پد، دریچه‌های سقفی و جانبی تشکیل می‌دهد.
  - استفاده از پوشش‌های پلاستیکی UV دار در گلخانه الزامی است.
  - نصب سیستم کنترل کننده اقلیمی به منظور کنترل حداقل سه فاکتور دی اکسیدکربن، دما و نور الزامی است.
- تبصره:** اصول و ضوابط فنی توسط مشاور و ناظر طرح به متقاضی و یا عنداللزوم پیمانکار ابلاغ می‌گردد و متقاضی موظف به رعایت و اعمال توصیه‌های مشاور و ناظر می‌باشد.

۳-۱-۱-۳- موارد فنی داخل گلخانه

نور

باتوجه به نقش تعیین کننده نور در فتوسنتز گیاه و تأمین بخشی از دمای گلخانه، تنظیم نور (شدت، تابش و نوع منبع روشنایی) درون گلخانه با در نظر گرفتن نوع محصول و اقلیم منطقه صورت گیرد. لازم به ذکر است که شدت نوری لازم برای گیاهان گلخانه‌ای بین ۱۰۰۰۰ تا ۷۰۰۰۰ لوکس می‌باشد و استفاده از دستگاه نورسنج، لوکس متر در گلخانه ها با توجه به شرایط اقلیمی منطقه (ابرناکی) الزامی است.

دما

باتوجه به نقش تعیین کننده دما در فعالیت رویشی و زایشی گیاه و افزایش عملکرد محصول و کنترل آفات و بیماریها، استفاده از تجهیزات کنترل کننده دما باتوجه به نوع محصول و اقلیم منطقه جهت تأمین دمای مناسب الزامی است. دامنه دمای مناسب تعداد زیادی از محصولات گلخانه‌ای حداقل ۱۵ درجه و حداکثر ۳۵ درجه سانتیگراد می‌باشد. لذا استفاده از تجهیزات جهت کنترل و تأمین دمای مناسب منجمله دماسنجهای ماکزیمم و مینیمم لازم است.

رطوبت

رطوبت داخل گلخانه با توجه به نقش آن در افزایش کمیت و کیفیت محصول و کنترل آفات و بیماریها، باید به نحو مقتضی در حد بهینه کنترل گردد و بهترین میزان رطوبت نسبی در گلخانه‌ها حدود ۷۵٪ می‌باشد، رطوبت نسبی کمتر از ۶۰٪ توام با دمای بیشتر از ۲۵ درجه سانتیگراد، منجر به ریزش غنچه‌ها و میوه‌ها می‌گردد. اگر رطوبت نسبی بالاتر از ۷۵٪ و دما کمتر از ۲۵ درجه سانتیگراد باشد بیماریهای قارچی افزایش می‌یابد. بنابراین استفاده از دستگاه رطوبت سنج الزامی است.

دی اکسید کربن

باتوجه به نقش دی اکسید کربن در افزایش فرآیند فتوسنتز و نهایتاً افزایش عملکرد و با توجه به اینکه حداقل تبادلات گازی بین محیط داخل گلخانه با فضای باز اطراف (به خصوص در فصول سرد سال) صورت می‌گیرد تأمین دی اکسید کربن گلخانه از طرق مناسب (تهویه مناسب، استفاده از مولدهای دی اکسید کربن با اولویت استفاده از سوخت گازی و ۰۰۰) بسته به نوع محصول تولیدی ضروری می‌باشد.

معمولاً غلظت معمول دی اکسید کربن موجود در محیط گلخانه ۳۰۰ppm می‌باشد. افزایش سطح دی اکسید کربن بسته به نوع محصول تا حد ۱۰۰۰ الی ۱۵۰۰ppm باعث افزایش محصول می‌شود. لذا اندازه‌گیری منظم CO₂ داخل گلخانه با استفاده از دستگاه سنسج دی اکسید کربن متر ضروری می‌باشد. نقطه حداقل بحرانی CO₂ در گلخانه ۱۲۵ - ۲۵ ppm می‌باشد که باعث توقف فعالیت گیاه می‌گردد.

۳-۱-۱-۴- موارد فنی تجهیزات و تأسیسات

- اجرای سیستم مناسب تهویه براساس اقلیم منطقه و نوع محصول
- اجرای سیستم سایه انداز با توجه به اقلیم منطقه و نوع محصول

- اجرای عملیات پیشگیری از گسترش آفات و بیماریها، رعایت کلیه مفاد مقررات قرنطینه نباتی برای واحدهای تولید محصولات گلخانه ای به ویژه پایه های وارداتی الزامی بوده، ضمناً تعدادی از بندهای این مقررات بشرح ذیل می باشد:

- * تعبیه اتاقک انتظار در محل ورودی گلخانه ها به همراه نصب فن دمنده قوی به منظور جلوگیری از ورود حشرات به داخل محوطه گلخانه و تعبیه حوضچه ضد عفونی
- * نصب توری های ضد حشره در دریچه ها
- * نصب کارت های جذب حشرات
- * نصب فیلترهای شنی در سر راه پمپاژ آب
- * رعایت نور مناسب و ...

- استفاده از بسترهای مناسب با توجه به نوع محصول و نوع کشت (سیستم خاکی یا هیدروپونیک)
- استفاده از بسترهای مناسب و تعبیه زهکش مناسب بسته به نوع سیستم کاشت (خاکی، هیدروپونیک)
- رعایت شیب مناسب بستر کشت (شیب طولی و شیب عرضی)
- ضد عفونی اولیه بستر کشت با مواد مناسب و روش های مناسب براساس استانداردهای موجود
- تسطیح مناسب بستر
- اجرای سیستم های نوین آبیاری مناسب با نوع محصول و نوع کشت (سیستم خاکی یا هیدروپونیک)
- تعبیه سیستم های گرمایشی مناسب با توجه به اقلیم منطقه و نوع محصول و سطح گلخانه
- تعبیه سیستم های سرمایشی مناسب با توجه به اقلیم منطقه و نوع محصول و سطح گلخانه
- احداث و ایجاد گلخانه جهت ایجاد نهالستان گیاهان داروئی همانند گلخانه های گل های زینتی، سبزی و صیفی بوده و رعایت موارد فنی ذیل الزامی است:

* ایجاد خزانه های تولید برای پایه مادری و استفاده از بذور اصلاح شده

* استفاده از هورمون های ریشه زایی

* استفاده از گلدان های پلاستیکی جهت انتقال قلمه های ریشه دار گل محمدی

* استفاده از جعبه، شاسی و... جهت انتقال نشاء های گیاهان داروئی

- درخصوص اجرای طرح ها به ویژه طرح های تولید محصولات ارگانیک رعایت موارد فنی الزامی است و بهره برداران به گونه ای راهنمایی و هدایت شوند که از موارد ارگانیک و روش های بیولوژیک استفاده نمایند.
- مجریان استفاده از مواد بیولوژیک و کشت ارگانیک در رابطه با اعطای تسهیلات و خدمات دولتی دراولویت قرار دارند.
- دفع علف های هرز در داخل و حریم بیرونی گلخانه ها تا شعاع مناسب
- حذف درختان خشک و آفت زده در شعاع مناسب اطراف گلخانه

مساحت اینیه مورد نیاز متناسب با طرح و مساحت واحد گلخانه‌ای به شرح جدول ۳-۱ می باشد:

جدول ۳-۱- مساحت اینیه مورد نیاز متناسب با طرح و مساحت واحد گلخانه‌ای

مساحت گلخانه	۳۰۰۰ مترمربع	۵۰۰۰ مترمربع	یک هکتار	بیشتر از یک هکتار تا ۲ هکتار	بیشتر از دو هکتار تا ۳ هکتار
مساحت تاسیسات، انبار و هانگار ماشین آلات	حداکثر ۱۵ مترمربع	حداکثر ۲۰ مترمربع	حداکثر ۱۰۰ مترمربع	حداکثر ۱۱۵ مترمربع	حداکثر ۱۳۰ مترمربع
مساحت سردخانه	حداکثر ۱۵ مترمربع	حداکثر ۲۵ مترمربع	حداکثر ۵۰ مترمربع	حداکثر ۱۰۰ مترمربع	حداکثر ۱۵۰ مترمربع
مساحت دفتر کار و ساختمان مدیریتی	حداکثر ۱۵ مترمربع	حداکثر ۲۰ مترمربع	حداکثر ۷۰ مترمربع	حداکثر ۹۰ مترمربع	حداکثر ۱۱۰ مترمربع
ساختمان نگهداری و کارگری	حداکثر ۱۰ مترمربع	حداکثر ۱۰ مترمربع	حداکثر ۷۰ مترمربع	حداکثر ۷۰ مترمربع	حداکثر ۸۰ مترمربع
سالن سورت و بسته بندی	حداکثر ۱۰ مترمربع	حداکثر ۱۰ مترمربع	حداکثر ۵۰ مترمربع	حداکثر ۶۰ مترمربع	حداکثر ۷۰ مترمربع
سرویس بهداشتی	حداکثر ۵ مترمربع	حداکثر ۵ مترمربع	حداکثر ۱۵ مترمربع	حداکثر ۲۰ مترمربع	حداکثر ۲۵ مترمربع
استخر ذخیره آب	حداکثر ۱۵۰ مترمکعب	حداکثر ۲۵۰ مترمکعب	حداکثر ۵۰۰ مترمکعب در سطح حدود ۱۵۰ تا ۵۰۰ مترمربع	حداکثر ۱۰۰۰ مترمکعب	حداکثر ۱۵۰۰ مترمکعب

- عمق استخر: حداقل ۲ متر می باشد.

- برای گلخانه‌های تولید گیاهان آپارتمانی سردخانه نیاز نمی باشد.

- کنترل و تایید موارد فوق الذکر تماماً بر عهده مهندس ناظر بوده و صدور پایان کار منوط به رعایت دقیق مسائل ذکر شده در این نظام نامه و ملحقات آن می باشد.

تبصره ۱: کلیه مسائل فنی در احداث و بهره برداری، شامل سازه، تاسیسات، دستگاه‌های مورد استفاده، سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی، تهویه و آبیاری باید مورد تایید مهندس ناظر قرار گیرد.

تبصره ۲: در صورت مشاهده هرگونه تخلف در مسائل فنی-اجرایی پروژه احداث، بهسازی و نوسازی و توسعه گلخانه‌ها و واحدهای پرورش قارچ خوراکی توسط کارفرما و یا پیمانکار، از سوی مهندس ناظر، مهندس ناظر می‌بایست ضمن ارائه اخطار کتبی به کارفرما، تقاضای رفع نقص، حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت نماید.

تبصره ۳: در صورت استنکاف کارفرما از رفع نقص یا نواقص موجود، پس از اتمام مهلت موضوع تبصره بالا، مهندس ناظر موظف است ظرف مدت حداکثر ۷۲ ساعت، مراتب را به سازمان نظام مهندسی گزارش نماید.

تبصره ۴: در صورت دریافت "گزارش استنکاف رفع نقص" از سوی مهندس ناظر، سازمان نظام مهندسی مکلف است ضمن اعلام تعلیق پروانه تاسیس به کارفرما و مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان به مدت یک ماه، ظرف مدت یک هفته نسبت به تعیین یک نفر کارشناس رسمی سازمان نظام مهندسی و بازدید وی از سایت اقدام نموده، نتیجه بازدید را جهت تصمیم گیری در خصوص رفع تعلیق یا ابطال پروانه تاسیس به کمیته فنی صدور پروانه های استان اعلام نماید.

سیستم گرمایشی

تعبیه و استفاده از انواع سیستم‌های گرمایشی مناسب و مطمئن ذیل باتوجه به اقلیم منطقه، نوع محصول و سطح گلخانه (با رعایت سوخت مناسب و قابل دسترسی) ضروری می باشد:

- هیتر یا کوره‌های دمنده هوای گرم
- سیستم حرارت مرکزی با لوله‌های آب گرم (سیستم با آب گرم و سیستم با بخار آب)
- پاگرمائی و پاسرمائی
- استفاده از پرده‌های ذخیره کننده انرژی داخل گلخانه‌ها (جهت جلوگیری از بازتاب و انعکاس حرارت داخل گلخانه به بیرون به خصوص در شب و روزهای سرد و ابری)
- استفاده از انرژی‌های نو مثل انرژی زمین گرمائی، انرژی حرارتی خورشیدی و ...
- سیستم‌های حرارتی موضعی (بخاریهای کونوکسیون یا همرفتی، بخاریهای تابشی با انرژی‌های پائین، بخاریهای گازی، بخاری‌های با سوخت فسیلی و ...)

تذکره ۱: در صورت استفاده از موارد فوق‌الذکر رعایت کلیه مسائل زیست محیطی و اثرات آلوده‌کنندگی داخل گلخانه‌ها از نظر تولید گازهای سمی و ۰۰۰ الزامی است.

تذکره ۲: مخزن سوخت و لوله انتقال سوخت حتی المقدور باید در محیط سرپوشیده بوده تا (منجمله زیرخاک و غیره) در برابر سرما و یخ زدگی کاملاً محافظت شود.

تذکره ۳: در گلخانه‌هایی که مجهز به سیستم گاز رسانی هستند، به دلیل کاهش فشار و قطع گاز تعبیه مخزن گازوئیل در گلخانه الزامی است.

تذکره ۴: نصب ژنراتور (دستگاه مولد برق) در گلخانه‌ها الزامی است.

سیستم سرمایشی

در گلخانه معمولاً سیستم سرمایشی حساس‌تر و پرهزینه‌تر از سیستم گرمایشی است. با توجه به اینکه در تابستان دمای داخل گلخانه اغلب ۱۳ - ۱۰ درجه بالاتر از دمای بیرون گلخانه است. بنابراین بررسی مسائل مربوط به سیستم سرمایشی حائز اهمیت می باشد. در نتیجه تعبیه و استفاده از سیستم‌های سرمایشی ذیل متناسب با اقلیم منطقه، نوع محصول و سطح گلخانه الزامی است:

- سیستم‌های سایه‌اندازی (پرده‌های سایه‌انداز، رنگ‌آمیزی پوشش گلخانه، سایه‌دادن با آب آهک و ...) در صورتیکه پرده‌های سایه‌انداز کفایت نماید، رنگ‌آمیزی توصیه نمی‌شود.
- سیستم پنکه و پوشال (Fan and Pad)
- سیستم تهویه (پنکه‌های خارج‌کننده هوا، دریچه‌های جانبی و دریچه‌های سقفی)
- سیستم مه پاش (فوگر)
- سیستم آب پاشی سقفی گلخانه‌ها (Roof Sprinkler)
- سیستم فن و مه پاش (Fan and Mist)

- سایر سیستم‌های استاندارد و با بازدهی مناسب و ....

سیستم تهویه

اجرای سیستم مناسب تهویه براساس اقلیم منطقه و نوع محصول و متراژ گلخانه‌ها به شرح ذیل می باشد :

- سیستم تهویه با حرکت طبیعی هوا (دریچه‌های سقفی، در مناطق بادخیز دریچه های تهویه باید در خلاف جهت باد غالب باز شوند).

- سیستم تهویه مکانیکی (دریچه‌های جانبی دستی و موتوری جهت باز و بسته کردن پنجره‌ها)

- سیستم تهویه با پنکه (برای ورود هوای تازه به داخل گلخانه)

- سیستم تهویه با فن جت

- سیستم پنکه خارج کننده هوای گلخانه به بیرون (در خلاف جهت باد غالب منطقه نصب می شود).

سیستم تأمین کننده دی اکسید کربن

جهت تأمین مقدار CO₂ مورد نیاز محصولات گلخانه‌ای می‌توان از دستگاه مولد دی اکسید کربن با سوخت‌های مناسب قابل دسترسی (ترجیحاً گاز) و یا در مواقع بحرانی از کیسول گاز CO₂ استفاده نمود.

سیستم‌های حفاظتی و حاجب گلخانه

باتوجه به حجم بالای سرمایه‌گذاری اولیه جهت احداث و تجهیز گلخانه‌ها، رعایت مسائل حفاظتی از اولویت‌های اینگونه طرح ها می‌باشد. برای این کار می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- ساخت اتاق نگهداری به مساحت قید شده در نظام گلخانه

- اجرای دیوار و فنس کشی دور اراضی (عنداللزوم همراه با سیم خاردار)

- احداث بادشکنهای مناسب طبیعی مثل کاشت درختان سریع‌الرشد همیشه سبز، بادشکن های مصنوعی مثل احداث

دیوارهای بلوکی، بتونی، آجری و توریهای مخصوص در جهت وزش باد غالب منطقه مشروط بر اینکه فاصله این بادشکن‌ها تا گلخانه (در شرق، غرب و جنوب) به اندازه ۲/۵ برابر ارتفاع بادشکن رعایت شود.

سیستم بهداشتی

به منظور اجرای عملیات پیشگیری از گسترش آفات و بیماریها اعمال اقدامات بهداشتی زیر رعایت گردد:

- رعایت حریم قانونی گلخانه‌ها (مطابق نظام گلخانه)

- از بین بردن علف‌های هرز اطراف واحدهای گلخانه‌ای باتوجه به زمستان گذرانی اکثر عوامل بیماریزا در آنها

- شن ریزی جاده‌های مزارع و اطراف گلخانه‌ها.

- نصب توری‌های ضد حشره مناسب در کلیه دریچه‌های تهویه و غیره

- نصب فیلترهای شنی در مسیر پمپاژ آب

- ایجاد جویچه‌ها و کانالهای اطراف گلخانه جهت خروج آب ناودانی‌ها

- تعبیه اتاقک انتظار در محل ورودی گلخانه‌ها به همراه نصب فن دمنده قوی به منظور جلوگیری از ورود حشرات و

تعبیه حوضچه ضد عفونی

- نصب کارتهای جذب کننده حشرات
- رعایت میزان نور مناسب گلخانه‌ها
- رعایت میزان رطوبت مناسب گلخانه‌ها
- رعایت میزان حرارت مناسب گلخانه‌ها
- ضدعفونی مناسب بسترهای کشت خاکی و سکوها و بسترهای کشت بدون خاک
- استفاده از لباس کار و کفش مناسب
- استفاده از ماسکهای ضد سموم
- ضد عفونی ابزار آلات و ادوات مورد نیاز گلخانه‌ها
- عدم استفاده از لباس کار و وسایل کار زردرنگ (و نزدیک به طیف نوری زرد)
- تعبیه حمام و یا دوش آب گرم به منظور نظافت کارگران و کارشناسان قبل و بعد از کار در گلخانه

سیستم‌های آبیاری

کم آبی یا پر آبی هر کدام به نوبه خود باعث کاهش عملکرد محصول خواهد شد. لذا استفاده از روشهای مدرن آبیاری، زمان مناسب برای آبیاری و مقدار مناسب آب در گلخانه‌ها ضروری می‌باشد.

در سیستم‌های آبیاری رعایت ضوابط آبرسانی - آبیاری و زهکشی الزامی است که اهم آن عبارتند از :

الف - کیفیت آب آبیاری شامل

- PH آب
- سطح بیکربنات
- شوری
- سطح یون‌های مسمومیت زا برای گیاه
- باکتری‌ها و قارچ‌ها
- خزه ها
- با توجه به نوع محصول و نوع سیستم کشت، هدایت الکتریکی (EC)، اسیدیته (PH)، قلیایی و... آب و خاک برای محصولات مختلف، متفاوت می‌باشد. در این خصوص نوع محصول از نظر تحمل و مقاومت به شوری آب مدنظر قرار می‌گیرد (جدول شماره ۱-۲ و ۲-۲).
- حداقل کمیت آب مورد نیاز کشت‌های گلخانه‌ای (هیدرومول) بسته به نوع محصول و سیستم آبیاری ۰/۷ لیتر در ثانیه به ازای هر هکتار بدون سیستم فن و پد و با این سیستم ۱ لیتر در ثانیه پیشنهاد و برآورد می‌گردد.
- بقیه خصوصیات فیزیکی و شیمیایی آب طبق اعلام نتیجه آزمون آب از آزمایشگاههای مجاز اعمال می‌شود.

ب- روشهای آبیاری در گلخانه

علیرغم اینکه روش‌های متعدد آبیاری توسط گلخانه داران اعمال می‌شود لیکن در راستای افزایش راندمان آبیاری و رعایت اصول اولیه گلخانه‌داری که مدیریت منابع آب در شرایط کم آبی می‌باشد. تاکید می‌گردد در کشتهای گلخانه‌ای از روشهای نوین آبیاری نظیر آبیاری تحت فشار استفاده گردد و اجرای موارد ذیل مدنظر قرار گیرد.

- نصب منبع تامین آب
- استقرار سیستم پمپاژ و کنترل مرکزی
- سیستم توزیع
- اندازه گیرها و سنسورها
- سیستم فرمان و قدرت

معیارهای مهم انتخاب و طراحی سیستم آبیاری در گلخانه به خصوص آبیاری قطره‌ای برای محاسبه حجم آب مورد نیاز گلخانه عبارتند از: دور آبیاری، ساعات آبیاری، نوع و تعداد قطره چکان‌ها، آرایش شبکه آبیاری قطره‌ای، انتخاب لوله و قطر لوله‌ها، سیستم‌های تصفیه آب و زهکشی در گلخانه و به منظور خروج آب اضافی حاصل از آبیاری.

تبصره ۱: از زمان ابلاغ این نظام نامه، صدور پروانه بهره برداری برای متقاضیان و تمدید آن برای فعالین، منوط به تعیبه سیستم‌های آبیاری نوین می‌باشد.

تبصره ۲: سازمان نظام مهندسی موظف است در مرحله صدور پروانه تاسیس شرط لازم بکارگیری تأسیسات آبیاری نوین را به متقاضیان متذکر شده و در این خصوص اطلاع رسانی لازم را انجام دهد.

تبصره ۳: مشاور طرح موظف به لحاظ نمودن سیستم آبیاری نوین در نقشه های خود می‌باشد. این سیستم‌ها باید به تایید کارشناس دارای رتبه و مجوز طراحی سیستم‌های آبیاری از سازمان نظام مهندسی برسد.

۳-۱-۱-۵- موارد فنی بستر کشت

- بستر کشت به دو صورت خاکی و بدون خاک بوده و موارد ذیل باید در آن رعایت گردد.
- در کشت خاکی بستر باید دارای بافت مناسب همراه با ماده آلی کافی برای رشد گیاه باشد.
- در کشت خاکی باید پیش از کشت، بستر، تحت نظر مسئول فنی و مهندس ناظر ضد عفونی گردد.
- در کشت بدون خاک (غیرخاکی) خصوصیات شیمیایی بستر، متناسب گیاهان گلخانه ای باشد (جدول شماره ۱)
- مخلوطهای بسترهای کشت بدون خاکی، مناسب با گیاه مورد نظر باشد.
- مهم‌ترین پارامترهای تاثیر گذار PH و EC در بسترهای کشت برای گیاهان گلخانه‌ای رعایت گردد (جدول شماره ۲).
- بسترهای کشت باید از زهکش مناسب برخوردار باشند.
- بسترهای کشت حتی المقدور از داخل کشور و از نزدیکترین منابع اولیه آن تامین گردد.
- بسترهای کشت بدون خاک که از منابع آلی گیاهی تهیه می‌گردد بصورت کمپوست شده باشند.
- نمونه ای از انواع سیستم‌های کاشت بدون خاک (هیدروپونیک) در جدول (شماره ۱) ضمیمه آورده شده است.
- شاخص های بالا بودن PH و EC در بسترهای کشت گلدانی (جدول شماره ۲).

تبصره: در کشت هیدروپونیک رعایت استانداردها و دستورالعمل های بهداشتی در خصوص استفاده بهینه از عناصر ماکرو و میکرو با هدف تامین سلامت جامعه (تولید محصولات سالم) الزامی می باشد. استانداردهای موضوع این تبصره توسط سازمان های ذیصلاح کشور تدوین و تصویب گردیده و بوسیله سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان ابلاغ می گردد و مسئولین فنی ملزم به رعایت این استانداردها می باشند.

- در صورت استنکاف و یا عدم توجه به آیین نامه ها و استانداردهای ابلاغ شده توسط نظام مهندسی از سوی تولیدکنندگان محصولات گلخانه ای و یا حسب گزارش مسئول فنی، نظام مهندسی می تواند تا بررسی و تعیین تکلیف نهایی در خصوص پروانه بهره برداری متخلفین از سوی کمیته صدور و تمدید پروانه بهره برداری استان، پروانه بهره برداری ایشان را رأساً معلق نماید.

- بمنظور نظارت بر تولید محصولات سالم، سازمان نظام مهندسی می تواند در مرحله پیش از برداشت، توسط مسئولین فنی و زیر نظر کارشناس رسمی سازمان نظام مهندسی، اقدام به نمونه برداری از تولیدات و ارسال به آزمایشگاه های دارای صلاحیت (رتبه از سازمان نظام مهندسی) به منظور تعیین میزان عناصر معدنی، باقیمانده سموم و کودهای شیمیایی نماید.

تبصره ۱: حسب اعلام آزمایشگاه، در صورت غیرمجاز بودن میزان باقیمانده سموم و کودهای شیمیایی در نمونه های یاد شده، به منظور جلوگیری از به مخاطره افتادن سلامت مصرف کنندگان، سازمان نظام مهندسی می بایست ضمن ارسال یک نسخه از اعلام نظر آزمایشگاه به همراه اخطار کتبی به واحد تولیدی، توسط کارشناس رسمی خود، دفترچه ویژه مسئول فنی را مورد بررسی قرار دهد و در صورت اثبات تخلف از سوی مسئول فنی پرونده به همراه مستندات آن برای تصمیم گیری و صدور رای به دبیرخانه هیات بدوی انتظامی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان ارسال گردد.

تبصره ۲: در صورت تکرار تخلف از سوی واحد تولید محصولات گلخانه ای، پس از ۲ اخطار کتبی و در صورت عدم توجه دارنده پروانه بهره برداری، پروانه واحد مذکور رأساً توسط نظام مهندسی موقتاً لغو گردیده و پرونده جهت تصمیم گیری و تعیین تکلیف نهایی در خصوص لغو پروانه، ظرف مدت حداکثر یکماه، به دبیرخانه کمیته فنی صدور پروانه استان ارجاع می گردد.

- بمنظور کنترل و نظارت بر اجرای نظام گلخانه ای کشور و استانداردها و دستورالعمل های ابلاغی از سوی نظام مهندسی، مسئولین فنی کلیه واحدها ملزم به تکمیل دفترچه ویژه مسئول فنی بطور روزانه و هفتگی می باشند. گزارشات مسئول فنی در این دفترچه ها یکی از ملاکهای تمدید پروانه بهره برداری می باشد.

تبصره: واحدهایی که اقدام به رعایت ضوابط و استانداردهای ابلاغی توسط نظام مهندسی نمایند می توانند از برند "محصول مهندسی سالم" سازمان نظام مهندسی کشاورزی بهره مند گردند.

۳-۱-۲- واحد پرورش قارچ خوراکی

۳-۱-۲-۱- موارد فنی قبل از ساخت واحد پرورش قارچ خوراکی

ابعاد مناسب زمین محل احداث

به منظور صرفه جویی در هزینه های ساخت و همچنین مصرف انرژی، استقرار سالنهای پرورش قارچ بصورت دو طرفه احداث گردد. بنابراین، عرض زمین می بایست جوابگوی احداث سالنهای دوطرفه باشد که در طراحی اولیه منظور شده است. و در صورتیکه عرض زمین کم باشد ناچاراً احداث سالنها مزرعه پرورش قارچ بصورت یک طرفه خواهد بود.

جهت باد غالب

سالن های پرورش قارچ در ایران معمولاً به صورت شمالی - جنوبی ساخته می شود. ذکر این نکته لازم است که دریاچه های هوای خروجی سالن های پرورش قارچ باید عمود بر جهت وزش باد ساخته شوند (شرایط و جهت وزش باد در هر منطقه در نظر گرفته شود) و به منظور جلوگیری از ورود انواع آلودگی های خارجی از فیلترهای مناسب استفاده شود.

اقلیم

تأمین شرایط رطوبتی و حرارتی برای رشد قارچ از اهمیت ویژه ای برخوردار است. مناطق با آب و هوای گرم و خشک به دلیل نیاز به تأمین سرما و رطوبت به طور مصنوعی که مستلزم عایق بندی دقیق ساختمان ها و استفاده از تجهیزات قوی است، نیازمند سرمایه گذاری بالا و نهایتاً افزایش قیمت تمام شده محصول است، لذا مناطق سرد و مرطوب و یا سرد و نیمه مرطوب بهترین مناطق برای احداث واحدهای قارچ می باشند. لذا ایده آل ترین میانگین دما برای انتخاب موقعیت احداث مزارع قارچ بین ۲۷-۲۲ درجه سانتی گراد است.

توضیح: موفقیت پرورش قارچ خوراکی در کشورهای پیشرفته ظرف چند سال اخیر، مرهون یکنواخت سازی سالن های پرورش قارچ بوده است. یک اندازه بودن سالن های پرورش قارچ و همچنین طبقاتی با ابعاد معین، هزینه های پر کردن، خاکدهی، تخلیه و غیره را با استفاده از ماشین آلات به شدت کاهش داده است.

کنترل شرایط محیطی به شدت تحت تأثیر ابعاد سالن پرورش می باشد. پرورش دهندگان قارچ های خوراکی که سالن های با ابعاد متفاوت احداث می کنند معمولاً در ایجاد شرایط محیطی مناسب و یکنواخت در تمام نقاط سالن پرورش با مشکل مواجه می شوند. ضمن اینکه در سالن های قارچ، که در ساخت آنها با ابعاد معین ساخته می شوند می توان نتایج بدست آمده از سالن ها را به راحتی با یکدیگر مقایسه نمود.

ساختمان های یک مزرعه قارچ خوراکی:

علاوه بر ساختمان سالن های تولید سایر ساختمانها عبارت است از: ساختمان بسته بندی و اداری، انبار، برق و ژنراتور متناسب با میزان تولید، سالن پاستوریزه با خاک پوششی (در صورت نیاز)، تأسیسات، ساختمان کارگری و راهروی دستیابی از دیگر ساختمان های مجموعه یک مزرعه قارچ خوراکی می باشند. این ساختمان ها تا حد امکان می باید به سالن های پرورش متصل باشند. طرح و ساخت این ساختمان ها خصوصاً ابعاد درب ها به تناسب عبور و مرور تجهیزات و همچنین انتقال قارچ ها توسط پالت از سالن های پرورش به ساختمان بسته بندی و سردخانه ها بسیار مهم می باشد. در این مورد نیز سطح ناهموار یا وجود آستانه در چهارچوب درب ها مشکلاتی برای حمل و نقل ایجاد می نمایند.

ساختمان بسته بندی متشکل از اتاق اپراتور بسته بندی، سردخانه های اولیه، ثانویه و سالن بسته بندی است.

- راهروی دستیابی در هر مزرعه به تناسب تعداد سالن های پرورش و نحوه قرارگیری آنها در یک یا دو طرف متغیر می باشد

- طول راهروی دستیابی با توجه به عرض سالن های پرورش و ارتباط آن تا سالن های بسته بندی و رفاهی محاسبه می گردد.
- عرض راهروی دستیابی چنانچه سالن های پرورش در یک ردیف ساخته شوند ۴ متر و چنانچه سالن های پرورش در دو ردیف ساخته شوند بین ۶ تا ۸ متر متغیر خواهد بود.
- ساختمان های بخش کارگری و رفاهی در مزارع با ظرفیت تولید و تعداد نیروی انسانی رابطه مستقیم داشته لذا ساخت حداقل ۱۲۰ مترمربع با احتساب سرویس های بهداشتی حمام، نماز خانه ونهار خوری الزامی است.
- وسعت ساختمان تأسیسات در مزارع نیز متناسب با تجهیزات مورد نیاز و احتساب ظرفیت آنها احداث می شود که حداقل ۱۲۰ متر مربع را شامل می گردد.
- مساحت ساختمان انبار برای مزارع حداقل ۱۰۰ مترمربع می باشد.
- مساحت ساختمان های نگهبانی، برق و ژنراتور و اداری حدود ۱۲۰ تا ۱۴۰ مترمربع می باشد.

۳-۱-۲-۲- موارد فنی در حین ساخت واحد پرورش قارچ خوراکی

- سالن ها از مصالح گوناگونی ساخته می شوند. انتخاب این مصالح بستگی به قیمت و قابلیت دسترسی به آن دارد.
- چنانچه دیواره ها از جنس ساندویچ پانل (پلی اورتان) ساخته می شوند، دیواره داخلی آن میباید با رنگ پلیمری ضد رطوبت عایق شوند.
- چنانچه دیوارها از بتون متخلخل ساخته می شوند می باید با روکش پلی اورتان یا رنگ پلیمر ضد رطوبت عایق شوند.
- ضخامت دیوارهای سالن از جنس ساندویچ پانل (پلی اورتان) حداقل ۸ سانتیمتر است. در هر ساختاری از ساختمان، حداقل استاندارد رسانائی حرارتی دیوارها K value برابر (0.7 watts/m2.k) باشد.
- صرف نظر از اینکه دیوارها با چه نوع مصالحی ساخته می شوند، سقف سالن ها ترجیحاً از جنس ساندویچ پانل و ضخامت آن حداقل ۱۰ سانتیمتر باشد.
- حداقل استاندارد رسانائی حرارتی سقف ها K value برابر (0.34 watts/m2.k) باشد.
- شکل سالن باید اجازه سیرکوله مناسب هوا، کنترل آسان دمای بستر، هوای محیط، رطوبت و گاز کربنیک را فراهم نماید.
- سالن پرورش باید به خوبی عایق باشد تا کنترل شرایط محیطی آسان و امکان ذخیره نمودن انرژی را بهتر فراهم آورد.

سالن های پرورش دارای دو درب می باشند :

- ۱- Harvesting door یا Sliding door به کریدور مرکزی (راهروی دستیابی) باز می شود. ابعاد استاندارد این درب ها :
  - عرض ۱/۷۲ متر و ارتفاع ۲/۳۰ متر
- ۲- Filling/emptying door یا Lifting door که به محوطه پر و تخلیه باز می شود. ابعاد استاندارد این درب ها :
  - عرض ۵/۳۰ متر و ارتفاع ۳/۹۰ متر (در سازه های مدرن که عملیات پر و تخلیه توسط ماشین صورت می گیرد)

- درب های پر و تخلیه کمپوست دارای سیستم ریلی است که درب روی آن حرکت کرده و در زمان پر و تخلیه سالن روبروی سالن های دیگر قرار می گیرد .
- درب ها از ساختار ساندویچ پانل و رنگ پلیمری ضد رطوبت بوده و با نوار پلاستیکی به خوبی درزبندی شده و فاقد هرگونه روزنه ای می باشند .
- حداقل استاندارد رسانائی حرارتی درب ها $K \text{ value}$ برابر ($0.35 \text{ watts/m}^2.k$) است .
- عرض فضا و محوطه پر و تخلیه کردن کمپوست می باید امکان استفاده از ماشین آلات را فراهم نماید .
- درزبندی درب های سالن ها باید بگونه ای باشد که مانع ورود حشرات به سالن های پرورش گردد چون بوی میسیلیوم قارچ برای حشرات بسیار جذاب می باشد .
- دریچه هایی که هوا از آنها وارد یا از سالن خارج می شود باید به یک فیلتر ساده مجهز باشد .

فونداسیون و کف :

- فونداسیون سالن ها بسیار وابسته به شرایط محلی است که قرار است سالن ها در آنجا بنا شود بنابراین رعایت موارد فنی ضروری بوده و کف سالن ها با هر نوع ساختاری می باید عایق شوند .
- به کف مزرعه و سالن های پرورش قارچ خوراکی باید توجه بسیار گردد ، سطح سالن ها در سیستم سالن های کشت طبقاتی باید صاف و هموار باشد تا از یک طرف امکان نصب طبقات کشت و از طرف دیگر به راحتی قابل تمیز کردن باشد .

سیستم فاضلاب :

- سیستم فاضلاب در سالن های پرورش قارچ بگونه ای ساخته شود که بتواند جریانات آب را از یکدیگر جدا نگه داشته و با توجه به اهمیت واژه کلید (بهداشت) شستشوی روزانه و مرتب سالن های پرورش ، توصیه می شود در طول راهروی هر سالن خروجی های فاضلاب تعبیه و با شبکه فلزی روی آن پوشیده شود . هر فاضلاب باید یک سیفون تخلیه داشته باشد و یک شبکه فولادی گالوانیزه ($30 \times 30 \text{ cm}$) می بایست در بالای هر یک از آنها نصب شود تا در برابر حرکت لیفتراک و ماشین آلات مورد استفاده مقاوم باشند .
- سیستم فاضلاب سالن ها باید از یکدیگر مجزا باشند چون در غیر اینصورت بیماری از یک سالن به سالن دیگر انتقال می یابد .

طبقه بندی سالن های پرورش :

- طبقه بندی سالن های کشت از جنس آلومینیوم یا ساختار فلزی گالوانیزه گرم در ابعاد مختلف ساخته می شوند . در برخی کشورها عرض طبقات و فاصله بین آنها در مزارعی که قارچ با دست چیده می شود متفاوت می باشد .
- قارچ چین باید بدون نیاز به خم شدن زیاد به قارچ ها دسترسی و امکان چیدن آن را داشته باشد . فواصل بین طبقات می باید برای قارچ چین ها کافی باشد .
  - عرض طبقات نیز بین $1/20$ تا $1/40$ متر متغیر و فاصله بین آنها 60 تا 65 سانتی متر است .

- فواصل دو ردیف هر طبقه بندی از یکدیگر بین ۱/۴۰ تا ۱/۵۰ متر و در کنار دیوارها بین ۹۰ سانتی متر تا ۱ متر متغیر است .
- تعداد طبقات در هر ردیف متفاوت و بین ۳ تا ۷ طبقه متغیر می باشد .
- فاصله طبقه بندی سالنها ۲ متر از درب ورودی راهروی دستیابی و یکمتر از درب خروجی انتهای سالن تولید می باشد .
- فاصله طبقات از کف سالن ۲۵ الی ۳۰ سانتیمتر است .
- طول سالن های پرورش بین ۱۵ تا ۴۲ متر و عرض آن بین ۶ یا ۶/۵۰ و تا ۱۲ متر و ارتفاع آن ۴ تا ۴/۹۰ متر متغیر است .
- عرض راهروی دستیابی چنانچه سالن های پرورش در یک ردیف ساخته شود حداقل ۴ متر و چنانچه سالن های پرورش در دو طرف ساخته شود بین ۶ تا ۸ متر متغیر خواهد بود .

- کنترل و تایید موارد فوق الذکر تماماً بر عهده مهندس ناظر بوده و صدور پایان کار منوط به رعایت دقیق مسائل ذکر شده در این نظام نامه و ملحقات آن می باشد.

تبصره ۱: در صورت مشاهده هرگونه تخلف در مسائل فنی- اجرایی پروژه احداث، بهسازی و نوسازی و توسعه گلخانه ها و سالن های پرورش قارچ خوراکی توسط کارفرما یا پیمانکار از سوی مهندس ناظر، مهندس ناظر می بایست ضمن ارائه اخطار کتبی به کارفرما، تقاضای رفع نقص، حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت نماید.

تبصره ۲: در صورت استنکاف کارفرما از رفع نقص یا نواقص موجود، پس از اتمام مهلت موضوع تبصره بالا، مهندس ناظر موظف است ظرف مدت حداکثر ۷۲ ساعت، مراتب را به سازمان نظام مهندسی گزارش نماید.

تبصره ۳: در صورت دریافت "گزارش استنکاف رفع نقص" از سوی مهندس ناظر، سازمان نظام مهندسی مکلف است ضمن اعلام تعلیق پروانه تاسیس به کارفرما و مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان به مدت یک ماه، ظرف مدت یک هفته نسبت به تعیین یک نفر کارشناس رسمی سازمان نظام مهندسی و بازدید وی از سایت اقدام نموده ، نتیجه بازدید را جهت تصمیم گیری در خصوص رفع تعلیق یا ابطال پروانه تاسیس به کمیته فنی صدور پروانه های استان اعلام نماید.

۳-۱-۲-۳- موارد فنی پرورش قارچ خوراکی

نور :

روشنایی خوب هم برای دیدن رشد قارچ ها و هم برای راحت کار کردن قارچ چین ها در سالن ها لازم است . آنها باید بصورت موازی و زیگزاگ در طول دیوارهای سالن پرورش نصب شوند .

روشنایی مناسب برای یک سالن بطول ۱۸ متر و عرض ۶ یا ۶/۵ متر ۱۶ لامپ فلورسنت ۶۰ وات است که ۱۲ عدد آن روی دیواره های کناری (در هر طرف ۶ عدد بصورت زیگزاگ) و ۶ عدد روی سقف نصب می شود .

دما :

دمای مورد نیاز قارچ دکمه ای در طی مراحل مختلف پرورش :

- **مرحله پر کردن سالن (filling) :** در این مرحله کمپوست مورد استفاده در بستر قارچ به سه صورت کیسه ای (bag) ، بلوک (block) و توده ای (bulk) می باشد . کمپوست مورد استفاده باید دارای ۶۸٪ رطوبت ، ۲ تا ۲٪ نیتروژن و PH آن ۷/۵ و نسبت کربن به نیتروژن (C/N) ۱۸ باشد .
- **مرحله ریشه دوانی در کمپوست (spawn run) :** در هفته اول دمای کمپوست ۲۵ درجه سانتیگراد و در هفته دوم بین ۲۶ و ۲۷ درجه سانتیگراد می باشد . (در مراحل رشد رویشی که ریشه دوانی در کمپوست جزء این مرحله می باشد ، کنترل دمای کمپوست معیار است و در سالن های استاندارد و عایق ، اختلاف دمای محیط حدود ۲ درجه کمتر از درجه کمپوست می باشد)
- **مرحله ریشه دوانی در خاک پوششی (case run) :** رژیم دمایی در این مرحله که از مراحل رشد رویشی است مشابه ریشه دوانی در کمپوست می باشد .
- **مرحله هوادهی (aeration/venting) :** در این مرحله کاهش دمای محیط (از این مرحله تا پایان برداشت مراحل رشد زایشی محسوب می شود . در این مرحله کنترل دمای محیط معیار است و در سالن های استاندارد و عایق ، اختلاف دمای کمپوست ۲ درجه بیشتر از هوای سالن می باشد) ظرف مدت ۴ روز ۲۵ یا ۲۳ درجه به ۱۷-۱۸ درجه سانتیگراد کاهش می یابد .
- **برداشت (harvesting) :** برداشت طی سه مرحله صورت می گیرد :
- فلاش اول (1st flush) : دمای محیط ۱۷-۱۸ درجه سانتیگراد و درجه کمپوست ۲۰ الی ۲۱ درجه سانتیگراد است
- فلاش دوم (2nd flush) : دمای محیط ۱۸ درجه سانتیگراد و درجه کمپوست ۲۰ درجه سانتیگراد است .
- فلاش سوم (3rd flush) : دمای محیط ۱۸ درجه سانتیگراد و درجه کمپوست ۲۰ درجه سانتیگراد است .
- **مرحله کوک اوت (cook out) :** پس از برداشت قارچ در سه فلاش ، عملیات COOK OUT بمنظور حذف میسلیوم های قارچ و عوامل بیماری زا به مدت ۱۲ ساعت در دمای ۷۰ درجه سانتیگراد توسط بخار ، کوک اوت می شود .
- **مرحله تخلیه (emptying) :** پس از عملیات کوک اوت و خنک شدن محیط ، کمپوست سالن پرورش تخلیه و سالن برای پر کردن مرحله بعدی آماده خواهد شد .

رطوبت نسبی (RH) :

- در مرحله ریشه دوانی در کمپوست میزان رطوبت نسبی ۹۶-۹۵٪ می باشد .
- در مرحله ریشه دوانی در خاک پوششی میزان رطوبت نسبی ۹۶٪ است .
- در مرحله هوادهی میزان رطوبت نسبی ۶۹-۹۱٪ است .
- در مرحله برداشت میزان رطوبت نسبی :
- طی فلاش یک : ۹۰-۸۵٪

- طی فلاش دو : ۸۸-۸۶٪
- طی فلاش سه : ۸۸-۸۶٪

دی اکسید کربن (CO₂)

- در مرحله ریشه دوانی در کمپوست مقدار CO₂ مقادیر بیش از 5000 P.P.M مییابد .
- در مرحله ریشه دوانی در خاک پوششی مقدار CO₂ مشابه مرحله ریشه دوانی در کمپوست است .
- در مرحله هوادهی مقدار CO₂ ، 1400-2200 P.P.M است .
- در مرحله برداشت مقدار CO₂ در فلاش های مختلف به شرح ذیل است :
  - طی فلاش یک : 1200-1800 P.P.M
  - طی فلاش دو : 1200-1800 P.P.M
  - طی فلاش سه : 1000-1600 P.P.M

روش آبیاری :

- در اکثر واحدهای پرورش قارچ خوراکی ، آبیاری بصورت دستی با استفاده از تانک های مدرج و سرآپاش های مخصوص صورت می گیرد . در مزارع مدرن مراحل آبیاری توسط درخت آبیاری (Watering tree) که مجهز به کنتور حجمی است انجام می شود .
- آبیاری بستر بعد از خاکدهی صورت می گیرد .
- از زمان خاکدهی تا هوادهی حدود ۱۸ لیتر آب (در هر مترمربع) بطور متناوب و شرایط موجود به بستر داده می شود .
- شرایط محیطی از نظر رطوبت نسبی باید بگونه ای باشد که از زمان هوادهی تا پایان فلاش | آبدهی صورت نگیرد
- به ازاء برداشت هر کیلو قارچ معمولاً یک لیتر آب به بستر داده می شود .
- برای آبیاری بستر از آب بهداشتی استفاده می شود .

برنامه زمانبندی سالن های تولید در یک مرحله از چرخه پرورش 63 روزه (9 هفته) استفاده از کمپوست فاز II

1 روز	پر کردن/filling																																														
14 روز	ریسه دوانی در کمپوست	<table border="1"> <tr> <td>Compost temp (first week)</td> <td>25 c</td> <td>دمای کمپوست - هفته اول</td> </tr> <tr> <td>Air temp (first week)</td> <td>23 c</td> <td>دمای هوا - هفته اول</td> </tr> <tr> <td>Compost temp (secoud week)</td> <td>26-27 c</td> <td>دمای کمپوست - هفته دوم</td> </tr> <tr> <td>Air temp (secoud week)</td> <td>21-23 c</td> <td>دمای هوا - هفته دوم</td> </tr> <tr> <td>CO2</td> <td>> 5000 P.P.M</td> <td>دی اکسید کربن</td> </tr> <tr> <td>R.H%</td> <td>95-96</td> <td>رطوبت نسبی</td> </tr> </table>	Compost temp (first week)	25 c	دمای کمپوست - هفته اول	Air temp (first week)	23 c	دمای هوا - هفته اول	Compost temp (secoud week)	26-27 c	دمای کمپوست - هفته دوم	Air temp (secoud week)	21-23 c	دمای هوا - هفته دوم	CO2	> 5000 P.P.M	دی اکسید کربن	R.H%	95-96	رطوبت نسبی																											
Compost temp (first week)	25 c	دمای کمپوست - هفته اول																																													
Air temp (first week)	23 c	دمای هوا - هفته اول																																													
Compost temp (secoud week)	26-27 c	دمای کمپوست - هفته دوم																																													
Air temp (secoud week)	21-23 c	دمای هوا - هفته دوم																																													
CO2	> 5000 P.P.M	دی اکسید کربن																																													
R.H%	95-96	رطوبت نسبی																																													
1 روز	خاکدهی/Casing	Thicknes of casing : 4 - 5 cm ضخامت خاکدهی PH of casing : 7.5 خاکدهی ph																																													
10 روز	ریسه دوانی در خاک	<table border="1"> <tr> <td>Ruffiling</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Compost temp</td> <td>25 + 1or 2 c</td> <td>دمای کمپوست</td> </tr> <tr> <td>Air temp</td> <td>23 - 1 or 2 c</td> <td>دمای هوا</td> </tr> <tr> <td>CO2</td> <td>> 5000 P.P.M</td> <td>دی اکسید کربن</td> </tr> <tr> <td>R.H %</td> <td>+96</td> <td>رطوبت نسبی</td> </tr> </table>	Ruffiling			Compost temp	25 + 1or 2 c	دمای کمپوست	Air temp	23 - 1 or 2 c	دمای هوا	CO2	> 5000 P.P.M	دی اکسید کربن	R.H %	+96	رطوبت نسبی																														
Ruffiling																																															
Compost temp	25 + 1or 2 c	دمای کمپوست																																													
Air temp	23 - 1 or 2 c	دمای هوا																																													
CO2	> 5000 P.P.M	دی اکسید کربن																																													
R.H %	+96	رطوبت نسبی																																													
13 روز	هوادهی/Aeration (venting)	<p>دمای هوا طی 4 تا 6 روز از 23 به 18 درجه برسد (4 or 6 days)</p> <table border="1"> <tr> <td>Air temp</td> <td>18c</td> <td>دمای هوا</td> </tr> <tr> <td>Compost temp</td> <td>20c</td> <td>دمای کمپوست</td> </tr> <tr> <td>R.H%</td> <td>91 - 96</td> <td>رطوبت نسبی</td> </tr> <tr> <td>Co2</td> <td>1400/2200 P.P.M</td> <td>دی اکسید کربن</td> </tr> <tr> <td>T0 pin heading</td> <td>92 - 96 % R.H</td> <td>آغاز پیدایش پین ها</td> </tr> <tr> <td>Pin heading</td> <td>90 - 93 % R.H</td> <td>پین زدن</td> </tr> <tr> <td>Growth of fruit bodies</td> <td>86 - 89% R.H</td> <td>رشد ظاهری قارچ ها</td> </tr> </table>	Air temp	18c	دمای هوا	Compost temp	20c	دمای کمپوست	R.H%	91 - 96	رطوبت نسبی	Co2	1400/2200 P.P.M	دی اکسید کربن	T0 pin heading	92 - 96 % R.H	آغاز پیدایش پین ها	Pin heading	90 - 93 % R.H	پین زدن	Growth of fruit bodies	86 - 89% R.H	رشد ظاهری قارچ ها																								
Air temp	18c	دمای هوا																																													
Compost temp	20c	دمای کمپوست																																													
R.H%	91 - 96	رطوبت نسبی																																													
Co2	1400/2200 P.P.M	دی اکسید کربن																																													
T0 pin heading	92 - 96 % R.H	آغاز پیدایش پین ها																																													
Pin heading	90 - 93 % R.H	پین زدن																																													
Growth of fruit bodies	86 - 89% R.H	رشد ظاهری قارچ ها																																													
21 روز	برداشت/Harvesting	<table border="1"> <tr> <td>1st Flush</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Air temp</td> <td>17- 18c</td> <td>دمای هوا</td> </tr> <tr> <td>Compost temp</td> <td>20 - 21c</td> <td>دمای کمپوست</td> </tr> <tr> <td>R.H%</td> <td>85 - 90 %</td> <td>رطوبت نسبی</td> </tr> <tr> <td>Co2</td> <td>1200-1800 P.P.M</td> <td>دی اکسید کربن</td> </tr> <tr> <td>2nd Flush</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Air temp</td> <td>18c</td> <td>دمای هوا</td> </tr> <tr> <td>Compost temp</td> <td>20c</td> <td>دمای کمپوست</td> </tr> <tr> <td>R.H%</td> <td>86 - 88 %</td> <td>رطوبت نسبی</td> </tr> <tr> <td>Co2</td> <td>1200-1800 P.P.M</td> <td>دی اکسید کربن</td> </tr> <tr> <td>3rd Flush</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Air temp</td> <td>18c</td> <td>دمای هوا</td> </tr> <tr> <td>Compost temp</td> <td>20c</td> <td>دمای کمپوست</td> </tr> <tr> <td>R.H%</td> <td>86 - 88%</td> <td>رطوبت نسبی</td> </tr> <tr> <td>Co2</td> <td>1000-1600 P.P.M</td> <td>دی اکسید کربن</td> </tr> </table>	1st Flush			Air temp	17- 18c	دمای هوا	Compost temp	20 - 21c	دمای کمپوست	R.H%	85 - 90 %	رطوبت نسبی	Co2	1200-1800 P.P.M	دی اکسید کربن	2nd Flush			Air temp	18c	دمای هوا	Compost temp	20c	دمای کمپوست	R.H%	86 - 88 %	رطوبت نسبی	Co2	1200-1800 P.P.M	دی اکسید کربن	3rd Flush			Air temp	18c	دمای هوا	Compost temp	20c	دمای کمپوست	R.H%	86 - 88%	رطوبت نسبی	Co2	1000-1600 P.P.M	دی اکسید کربن
1st Flush																																															
Air temp	17- 18c	دمای هوا																																													
Compost temp	20 - 21c	دمای کمپوست																																													
R.H%	85 - 90 %	رطوبت نسبی																																													
Co2	1200-1800 P.P.M	دی اکسید کربن																																													
2nd Flush																																															
Air temp	18c	دمای هوا																																													
Compost temp	20c	دمای کمپوست																																													
R.H%	86 - 88 %	رطوبت نسبی																																													
Co2	1200-1800 P.P.M	دی اکسید کربن																																													
3rd Flush																																															
Air temp	18c	دمای هوا																																													
Compost temp	20c	دمای کمپوست																																													
R.H%	86 - 88%	رطوبت نسبی																																													
Co2	1000-1600 P.P.M	دی اکسید کربن																																													
2 روز	کوک اوت/Cooking out	At 70c for 12 hours , to kill mushroom mycelium , diseased mushroom and insects بمنظور حذف میسلیوم های قارچ و عوامل بیماری زا بمدت 12 ساعت دردمای 70 درجه سانتیگراد توسط بخار ، کوک اوت می شود																																													
1 روز	تخلیه/Emptying																																														

برنامه زمانبندی سالن های تولید در یک مرحله از چرخه پرورش 49 روزه (هفت هفته) استفاده از کمپوست III			
1 روز	پر کردن/ filling		
1 روز	Casing/ خاکدهی	Thicknes of casing : 4 - 5 cm ضخامت خاکدهی PH of casing : 7.5 خاکدهی ph	
10 روز	کیس ران/ (case run)	Ruffiling رافلینگ	Compost temp 25 + 1 or 2 c دمای کمپوست
			Air temp 23 - 1 or 2 c دمای هوا
			CO2 > 5000 P.P.M دی اکسید کربن
			R.H % +96 رطوبت نسبی
13 روز	Aeration/ هوادهی	Bring the air temp down from 23c to 18c (4 or 6 days) 18 درجه برسد (4 or 6 days)	
			Air temp 18c دمای هوا
			Compost temp 20c دمای کمپوست
			R.H% 91 - 96 رطوبت نسبی
			Co2 1400/2200 P.P.M دی اکسید کربن
			T0 pin heading 92 - 96 % R.H آغاز پیدایش پین ها
			Pin heading 90 - 93 % R.H پین زدن
			Growth of fruit bodies 86 - 89% R.H رشد ظاهری قارچ ها
21 روز	برداشت/ Harvesting	1st Flush فلاش اول	Air temp 17- 18c دمای هوا
			Compost temp 20 - 21c دمای کمپوست
			R.H% 85 - 90 % رطوبت نسبی
			Co2 1200-1800 P.P.M دی اکسید کربن
		2nd Flush فلاش دوم	Air temp 18c دمای هوا
			Compost temp 20c دمای کمپوست
			R.H% 86 - 88 % رطوبت نسبی
			Co2 1200-1800 P.P.M دی اکسید کربن
		3rd Flush فلاش سوم	Air temp 18c دمای هوا
			Compost temp 20c دمای کمپوست
			R.H% 86 - 88% رطوبت نسبی
			Co2 1000-1600 P.P.M دی اکسید کربن
2 روز	Cooking out / کوک اوت	At 70c for 12 hours , to kill mushroom mycelium , diseased mushroom and insects بمنظور حذف میسلیوم های قارچ و عوامل بیماری زا بمدت 12 ساعت در دمای 70 درجه سانتیگراد توسط بخار ، کوک اوت می شود	
1 روز	Empting/ تخلیه		

سالن های فاز IV (Set back rooms) :

سالن های فاز IV بعنوان یک فاز میانی قرار می گیرند . در این مرحله کمپوست بذر زده شده داخل سینی یا کیج پر شده و داخل سالن قرار داده می شوند تا میسلیوم در کمپوست رشد نماید . معمولاً این سالن ها با سالن های کشت تفاوتی ندارند اما ابعاد طول ، عرض و ارتفاع آنها بیشتر است .

ظرفیت هواسازها به تناسب مقدار نسبتاً زیاد کمپوست در این سالن ها ، و همچنین سیستم تهویه و خنک کننده ها باید با این شرایط سازگار باشند .

میزان آب، برق، سوخت

میزان مصرف هر یک از سوخت و انرژی و همچنین آب در اقلیم مختلف متفاوت است. بدیهی است در اقلیم مرطوب، خشک و یا سرد و گرم میزان سوخت و انرژی و آب مورد نیاز نیز افزایش یا کاهش نسبی خواهد داشت. لذا تعیین میزان مصرف سوخت به تناسب طرح، شرایط اقلیمی و چهار چوب تعیین شده از سوی وزارت مربوطه با همکاری انجمن صورت می پذیرد.

تبصره: میزان مصرف سوخت و انرژی تابع مصوبات وزارت نفت و نیرو است.

میزان آب مورد نیاز جهت کلیه مصارف شامل شستشوی سالن‌ها، ضد عفونی، دیگ بخار، چیلر، دیگ آب گرم، آبیاری و ... محاسبه می گردد. لذا تعیین میزان آب نیز به تناسب طرح و شرایط اقلیمی و چهار چوب تعیین شده توسط وزارت جهاد کشاورزی با همکاری انجمن و سایر مراجع ذیصلاح امکان پذیر است.

در مورد میزان برق نیز به تناسب حجم وظرفیت های دستگاههای برقی براساس برآورد طرح محاسبه میشود.

خاک پوششی :

بهترین گزینه پوشش بستر قارچ استفاده از خاک پیت است . منابع خاک پیت بیشتر در مناطق سرد نیمه کره شمالی مانند کانادا ، روسیه ، ایرلند و آلمان قرار دارد و این کشورها مهم ترین صادرکنندگان خاک پیت در جهان محسوب می شوند . در کشور ما بعلت موقعیت جغرافیایی ، پوشش گیاهی و آب و هوایی این منبع وجود ندارد . خاکی که اکنون بعنوان خاک پوششی در مزارع قارچ استفاده می شود عمدتاً از شمال کشور استخراج می گردد بیشتر خاک مناطق پست و باتلاقی است که در نتیجه آب گرفتگی زمین های نزار و تجزیه گیاهان در شرایط بی هوازی تشکیل شده است . این خاک از نظر ساختاری به خاک سنگین معروف است و بعلت دارا بودن مواد آلی کم (۴۰-۶۰ درصد) و مواد معدنی رسوبی از جمله رس ، قابلیت نفوذ و ظرفیت نگهداری آن کم است . به همین دلیل استفاده از آن بعنوان خاک پوششی چندین مشکل برای تولیدکنندگان قارچ ایجاد می کند :

۱- بدلیل قابلیت نفوذ کم و تجمع آب بر روی بستر احتمال رشد باکتری های بیماری زا وجود دارد که کیفیت قارچ را شدیداً تحت تأثیر قرار می دهد .

۲- بعلت متراکم بودن بافت خاک ، تشکیل قارچ مخصوصاً در مراحل پایانی برداشت به سختی انجام می شود .

۳- بعلت سطحی بودن منابع مورد استفاده ، احتمال آلودگی های قارچی ، نماتور و غیره زیاد است .

۴- به سبب محدود بودن منابع ، پراکنده بودن آنها در نقاط مختلف ساختار یکسان و همگونی وجود ندارد .

با توجه به مشکل تأمین خاک پوششی چه از منابع داخلی چه از منابع خارجی ، اکثر مزارع قارچ کشور ۵۰٪ از خاک پوششی مور استفاده خود را از کمپوست مصرف شده قارچ (Spent mushroom compost) SMC که یکسال از زمان تخمیر آن گذشته و عملیات شستشو (leaching) بر روی آن صورت گرفته باشد پس از کاهش هدایت الکتریکی آن تا حدود ۱۸۰۰-۱۰۰۰ میکروموس و پاستوریزه آن ، بعنوان خاک پوششی پایه انتخاب و با خاک هایی که از منابع داخلی و خارجی تهیه کرده اند ترکیب و مورد استفاده قرار می دهند .

ویژگیهای خاک پوششی

- خاک پوششی می‌بایست ظرفیت نگهداری آب بالایی داشته و بتواند آب را جذب و نگهداری نماید.
- میزان رطوبت خاک پوششی در زمان خاک دهی حدود ۶۸-۷۶ درصد می‌باشد.
- مقدار هدایت الکتریکی (EC) خاک پوششی ۱-۰/۵ میلی موس باشد.
- pH مناسب خاک پوششی ۶/۸-۷/۵ می‌باشد.
- خاک پوششی نباید فشرده - سنگین و گریسی باشد زیرا از توسعه میسلیومها در خاک جلوگیری کرده و خطر ایجاد شرایط بی‌هوایی و توقف رشد میسلیوم را به همراه دارد.
- ضخامت خاک پوششی بین ۴-۵ سانتی متر می‌باشد.

۳-۱-۲-۴- موارد فنی تأسیسات و تجهیزات

Air Handling هواساز

- هواسازها مهم‌ترین تجهیزاتی هستند که در واحدهای پرورش قارچ مورد استفاده قرار می‌گیرند لذا با توجه به دما و هوایی مورد نیاز برای سالن‌های پرورش، موارد ذیل می‌بایست در انتخاب هواساز مد نظر قرار گیرد.
- سیستم‌های هواساز برای هر سالن پرورش بطور جداگانه نصب می‌شود.
  - فن‌های هواساز باید دارای کوئیل‌های سرمایی و گرمایی باشند.
  - ظرفیت کوئیل‌ها بسته به شرایط آب و هوایی مناطق مختلف متفاوت است و می‌بایست مد نظر قرار گیرد.
  - در هواسازها بهتر است محفظه اختلاط هوا (Mixing Box) بزرگ باشد تا امکان استفاده هر چه بیشتر از ظرفیت کوئیل‌ها وجود داشته باشد.
  - توصیه می‌گردد برای محافظت از کوئیل‌ها، در هواسازها بخش رطوبت ساز (Air washer) وجود نداشته باشد زیرا بر اثر مرور زمان املاح موجود در آب بر روی کوئیل‌ها رسوب کرده و باعث تخریب کوئیل و افزایش هزینه می‌گردد.
  - برای تأمین رطوبت مورد نیاز سالن تولید، نازل‌های آب در ابتدای کانال هوادهی قرار گرفته و آب به صورت مه پاش (اسپری) توزیع می‌شود. در زمستان می‌توان از نازل بخار که در ابتدای کانال هوادهی قرار می‌گیرد استفاده کرده و بخار و هوا را وارد سالن نمود.
  - علاوه بر استفاده از روش نازل، می‌توان از دستگاه مه پاش (Fogger) نیز برای مرطوب نمودن دیوارها و کف سالن و در مجموع به منظور تأمین رطوبت سالن پرورش استفاده نمود.
  - نحوه استقرار هواساز در راهروی دستیابی به گونه ای باشد که محور فن هواساز در راستای مرکز سالن تولید باشد. کانال‌های انتقال هوا بهتر است از سقف و بین دو ردیف قفسه بندی سالن عبور نماید.
  - ظرفیت هواسازها سالن پرورش قارچ در هر ساعت بین ۲۲۵-۳۰۰ مترمکعب به ازای هر تن کمپوست (فاز II) که در عمل برابر ۲۵-۲۲/۵ مترمکعب در ساعت در هر مترمربع سطح زیر کشت است تعیین می‌گردد. فشار در این هواسازها بین ۷۰۰-۵۰۰ پاسکال است.

- ظرفیت کوئیل سرمایی هواسازها به ازاء هر تن کمپوست (پر شده در سالن) در مناطق سرد یک کیلو وات ، در مناطق معتدل ۲ کیلووات و در مناطق گرم ۳ کیلووات محاسبه می شود . ظرفیت کوئیل گرمایی هواساز به ازاء هر تن کمپوست در مناطق سرد ۳ کیلووات ، معتدل ۲ کیلووات و در مناطق گرم ۱ کیلووات محاسبه می شود . در صورتیکه هوای تازه سالن های پرورش از هوای مزانین که توسط هواساز مرکزی تأمین می شود و هوای آن در طول سال متعادل و به میزان ۱۵ درجه سانتیگراد است ظرفیت کوئیل های گرمایی و سرمایی ثابت و ظرفیت کوئیل سرمایی ۲ کیلووات و کوئیل گرمایی ۱ کیلووات محاسبه می شود .

- ظرفیت هواساز مرکزی (مزانین) می باید ۴۰٪ کل ظرفیت هواسازهای سالن های پرورش باشد .

اگزوز Exhaust

- به منظور تنظیم فشار هوای داخل سالن پرورش قارچ به کار می رود. ابعاد اگزوزهای تعبیه شده، متناسب با ابعاد کانال هوای ورودی و به تعداد دو عدد در انتهای سالن و به ارتفاع یک متر از کف سالن پرورش قرار می گیرد.
- به منظور ممانعت از ورود حشرات و گرد و غبار، نصب فیلتر بر روی اگزوزها توصیه می شود.
- نصب لوور بر روی اگزوزها توصیه می شود. (بهتر است لوورها عمود بر وزش باد منطقه قرار گیرند).

اینورتر Frequency Converters

دستگاهی است که با کم و زیاد کردن دور موتور، هوای ورودی را تنظیم و به اینصورت از اتلاف انرژی جلوگیری می کند. به ازاء هر هواساز در سالن های پرورش قارچ به یک دستگاه اینورتر نیاز است.

دماسنج و رطوبت سنج

به منظور کنترل دما و رطوبت در سالن های پرورش قارچ، استفاده از دماسنج و رطوبت سنج به تعداد سالن های پرورش قارچ الزامی می باشد.

سایر تجهیزات و تأسیسات مورد نیاز یک مزرعه پرورش قارچ خوراکی عبارت است از :

- بمنظور ممانعت از ورود حشرات نصب پری فیلتر (pre-filter) ضروری می باشد .
- لوورها (louvers) بر روی اگزوزها لوور نصب می شود . این لوورها بصورت وزنی عمل می کند و هر زمان که فشار سالن پرورش بیش از ۷۵۰-۵۰۰ پاسکال باشد باز و هوای اضافی را تخلیه می کند .
- تجهیزات کنترل دما ، رطوبت و دی اکسید کربن
- دیگ بخار (Steam Boiler) : جهت تأمین رطوبت و cook-out کردن سالن های پرورش
- دیگ آبگرم (Heating Boiler) : جهت تأمین آب گرم کوئیل های حرارتی و سایر مصارف
- سختی گیر : جهت کاهش سختی آب و جلوگیری از رسوب گذاری در دیگ های بخار و آبگرم
- تجهیزات سردخانه های اولیه و ثانویه
- چیلر (Chiller)
- ژنراتور

- پمپ ها و تجهیزات آبیاری
- سکوهای متحرک قارچ چینی (Picking lorry)
- درخت آبیاری (Watering tree)
- طبقه بندی سالن های پرورش (Aluminum/galvanized beds)
- دستگاه رافلر (Ruffler) در مزارع مدرن با طبقه بندی استاندارد
- دستگاه هد فیلینگ ماشین (Head filling machine) در مزارع مدرن با طبقه بندی استاندارد
- وینچ و هویست (Winch & hoist) در مزارع مدرن با طبقه بندی استاندارد
- تجهیزات کامپیوتری اتاق کنترل (central & local controllers) در مزارع مدرن مجهز به سیستم کامپیوتری کنترل
- ماشین تخلیه سالن (emptying-machine) در مزارع مدرن
- تجهیزات و ابزار کنترلی سالن های پرورش (computer control system)
- سنسورها (Probes)
- برزنت کف بستر (net) در مزارع مدرن با طبقه بندی استاندارد
- منابع سوخت و آب
- منابع روزانه سوخت و آب
- تجهیزات ، دستگاه ها و ماشین آلات بسته بندی

۳-۱-۲-۵- سیستم بهداشتی

دستور العمل بهداشتی واحدهای تولید و پرورش قارچ خوراکی

رعایت اصول و ضوابط بهداشتی در واحدهای پرورش قارچ خوراکی به دلیل تاثیری که در کیفیت قارچ و تامین سلامت جامعه دارد، دارای اهمیت فوق العاده‌ای است. این اصول و ضوابط شامل دو بخش ذیل می باشد:

الف: ضوابط لازم الاجرا در خصوص بهداشت فردی کارکنان شاغل در واحدهای پرورش قارچ خوراکی

ب: ضوابط لازم الاجرا در خصوص بهداشت ساختمان و فضاهای مرتبط با پرورش، نگهداری، بسته بندی و حمل و نقل قارچ خوراکی

الف) ضوابط و مقررات مربوط به بهداشت فردی کارکنان

رعایت بهداشت فردی توسط کارگران نقش مهمی در کاهش آلودگی قارچ خوراکی به پاتوژن‌ها دارد. از آنجا که امکان انتقال آلودگی از طریق تماس دستها، مو و لباس کارگران و ... به قارچ وجود دارد، لذا در این راستا پرورش دهندگان قارچ باید آموزش کافی و امکانات لازم را برای بهبود بهداشت کارکنان در واحدهای پرورش قارچ فراهم آورند که می توان به موارد ذیل اشاره نمود :

۱- کارگران باید دارای لباسهای کار مخصوص باشند .

- ۲- لباس‌های کارگران باید تمیز بوده و مانع از آلوده شدن قارچ از طریق تماس با بدن، مواد آرایشی و دارویی گردد.
- ۳- از پوشیدن کفش و دمپایی‌های جلوباز و پیراهن‌های بدون آستین خودداری نمایند.
- ۴- کارگران باید قبل از خروج از محوطه‌های پرورش قارچ خوراکی و ورود به بخش‌های دیگر مانند نهار خوری و استراحت گاه، لباس‌های کار خود را تعویض نمایند.
- ۵- کارگران واحدهای پرورش قارچ خوراکی باید پس از هر بار خروج از محیط کار و یا استفاده از سرویس‌های بهداشتی، دست‌هایشان را بشویند.
- ۶- کارگران واحدهای پرورش قارچ باید از کلاه و یا سرپند استفاده کنند تا از انتقال مو به درون سبد یا بسته قارچ جلوگیری شود.
- ۷- کارگرانی که دارای بیماری‌های عفونی مانند اسهال، تب، یرقان، خونریزی و جراحت هستند باید از تماس با قارچ خوراکی ممانعت نمایند.
- ۸- زخم‌های موجود بردست کارکنان باید بوسیله باند‌های غیر قابل نفوذ پوشانده شده و روی آن دستکش پوشیده شود.
- ۹- قارچ‌هایی که در تماس با افراد آلوده بوده اند، باید دور ریخته شود.
- ۱۰- در سالن‌های پرورش قارچ خوراکی نباید از زیور آلاتی مانند گوشواره، گردنبند، و یا انگشترهایی که دارای نگین هستند، استفاده شود.
- ۱۱- مصرف مواد غذایی، نوشیدنی‌ها، آدامس و سیگار در سالن‌های پرورش قارچ خوراکی ممنوع است.

ب) ضوابط و مقررات مربوط به بهداشت ساختمان و فضاهای پرورش قارچ

- ۱- واحدهای پرورش قارچ خوراکی باید کاملاً از واحدهای کمپوست سازی مجزا بوده و در صورت عدم استفاده از سیستم فیلتراسیون هوا، فاصله مناسب داشته باشد.
- ۲- در صورت نزدیک بودن واحد پرورش قارچ و واحد کمپوست سازی به یکدیگر، رفت و آمد بین آنها بایستی در حداقل ممکن و کنترل شده باشد.
- ۳- مواد اولیه دریافتی می بایست عاری از آلودگی باشد.
- ۴- تهیه کمپوست باید بر مبنای اصول علمی باشد تا باعث کاهش میکروارگانیسم‌های مضر به حد مجاز و قابل قبول گردد.
- ۵- به منظور جلوگیری از آلودگی خاک پوششی با آفات و فاضلاب، در فضای خشک و سرپوشیده، نگهداری شوند.
- ۶- زمین محل احداث واحد پرورش قارچ باید عاری از علف‌های هرز، چمن، آشغال، وسایل و قطعات غیر ضروری و آبهای راکد باشد.
- ۷- ساختمان‌ها باید به منظور جلوگیری از ورود آفات و یا آب (رطوبت) مورد تعمیر و بازسازی قرار گیرد.
- ۸- خروجی‌های سالن (درها و پنجره‌ها) باید کاملاً سالم بوده و درزبندی شوند.
- ۹- مسیر جریان هوا به سالن‌های پرورش قارچ باید تمیز نگه داشته شده و عاری از آشغال و آلودگی باشد.
- ۱۰- ضایعات باید در ظروف دردار جمع آوری و هر روز از ساختمان خارج شود.
- ۱۱- ظروف برداشت قارچ خوراکی باید تمیز و ضدعفونی شوند.

۱۲- اگر ظروف محتوی قارچ‌های برداشت شده، بلافاصله بسته بندی نمی شوند می بایست تا هنگام بسته بندی، بوسیله کاغذ و یا پوشش‌های پلاستیکی پوشانده شوند.

۱۳- وسایلی مانند کارد که برای کوتاه کردن پایه‌های قارچ برداشت شده به کار می رود، باید تمیز و ضدعفونی شده باشد.

۱۴- دستشویی ها و سرویس‌های بهداشتی باید در خارج از فضای سالن پرورش و به فاصله مناسب ساخته شود.

۱-۱۴- دستشویی‌ها باید دارای امکانات آب گرم، صابون، حوله کاغذی و سطل زباله باشند.

۱۴-۲- سطل‌های زباله باید بطور روزانه تخلیه و از محوطه پرورش خارج شوند.

۳-۱-۲-۶- بیمه

با توجه به اینکه حجم سرمایه گذاری در گلخانه‌ها و واحدهای پرورش قارچ خوراکی قابل توجه بوده و از طرف دیگر عوامل خطر از جمله زلزله، تگرگ، سرما، برف، سیل، طوفان، گرما، سرقت، قطع برق، دود زدگی و متصادف شدن گازهای آلاینده و غیره باعث خسارت می‌شود، بیمه نمودن گلخانه و واحد پرورش قارچ لازم و ضروری است.

بیمه به صورت‌های زیر اعمال می شود:

الف - بیمه محصولات گلخانه‌ای

ب - بیمه سازه‌های گلخانه‌ای (در برابر طوفان، بادشدید، برف و سرما، تگرگ، آتش سوزی و ...)

ج - بیمه قارچ خوراکی

د- بیمه ساختمان واحد پرورش قارچ خوراکی (در برابر زلزله، آتش سوزی، سیل و ...)

ه - بیمه مواد اولیه و محصول واحدهای کمپوست سازی (در برابر آتش سوزی، سرمای شدید و یخبندان و قطع برق و سرقت و ...)

(...)

۳-۱-۲-۷- ضوابط فنی احداث واحد تولید کمپوست قارچ خوراکی

۱. در مورد صدور مجوز برای احداث واحد کمپوست سازی، با معاونت صنایع و توسعه روستایی سازمان جهاد کشاورزی استان هماهنگی‌های لازم به عمل آید.

۲. فاصله واحد تولید کمپوست تا سالن‌های تولید قارچ خوراکی حداقل ۱۰۰۰ متر باشد.

تبصره: در صورت استفاده از سیستم فیلتراسیون در سالن‌های تولید و پرورش قارچ خوراکی، رعایت حداقل فاصله ۵۰۰ متر تا واحد کمپوست سازی بلامانع است.

مساحت زمین و ظرفیت اقتصادی تولید کمپوست :

- مساحت زمین مورد نیاز برای واحد تولید کمپوست می باید (با توجه به بند ۴ ماده ۴ فصل دوم آئین نامه مربوط به استفاده

از اراضی ، احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مصوب ۱۳۵۵ قوانین مربوط به شهر و

شهرداری مقرر می دارد که حداقل ۷۵٪ از مساحت زمین به صورت فضای باز و مابقی برای احداث بنا و تأسیسات می باشد

(صورت پذیرد .

- مساحت زمین با رعایت ماده فوق و میزان سطح اشغال ساختمان های طرح و همچنین انبارهای مواد اولیه محاسبه شود .

- حداقل ظرفیت تولید کمپوست قارچ خوراکی دکمه ای حداقل ۱۰،۰۰۰ تن در سال می باشد .
- حداقل مساحت با احتساب انبار مواد اولیه ،ساختمانها وتاسیسات جنبی جمعاً ۳ هکتار می باشد.

مکان یابی برای احداث واحد تولید کمپوست :

در هنگام انتخاب محل برای احداث واحد تولید کمپوست موارد ذیل می باید مد نظر قرار گرفته شود :

- فاصله تا مزارع خریدار کمپوست
- در دسترس بودن مواد اولیه مورد نیاز
- رعایت فواصل از مراکز تولیدی ، صنایع ، دام و طیور و سایر اماکن بویژه مناطق مسکونی
- انبارهای مناسب برای نگهداری مواد اولیه در دسترس باشد
- توسعه واحد در آینده مورد توجه قرار گرفته باشد
- دسترسی به آب کافی متناسب با ظرفیت تولید و طرح توسعه ای داشته باشد
- دسترسی به برق صنعتی و سایر امکانات ارتباطی وجود داشته باشد .

مراکز تولید کمپوست :

از حدود ۳۰ سال پیش در مراکز تولید کمپوست متوجه مزیت های سیستم های تهویه هوای تحت فشار شدند . در این روش که برخلاف روش های سنتی اولیه که مناسب تر است دارای مزیت های ذیل نیز می باشد :

- عملیات تخمیر قابل کنترل بهتری خواهد بود
- فرآیند تخمیر کامل تر بوده و در نتیجه سرعت آن افزایش یافته و دوره آن کوتاهتر خواهد شد
- مواد اولیه کمتری مصرف می شود
- تأثیر شرایط جوی بر عملیات تخمیری کمتر خواهد بود
- بوی نامطلوب از کمپوست بی هوازی (anaerobic compost) به حداقل رسیده و بوی خارج شده از محیط را می توان کنترل نمود و از ایجاد بوی نامطبوع و مزاحمت برای همسایگان جلوگیری کرد .

سیستم های تهویه :

اساس کار هر سیستم تهویه ، یک سیستم هوادهی ترکیبی با نوعی کف با قابلیت توزیع هوا است . بسته به اینکه فرآیند تولید کمپوست در چه مرحله ای (فاز I ، II و III) است ، روش های متفاوتی وجود دارد . برای این کار کف های هوادهی (aerated floors) ، بونکرها (bunkers) و تونل ها (tunnels) وجود دارند . عملیات اولیه تولید کمپوست (فاز I) را می توان در فضای باز ، قسمتی از آن را در فضای باز و یا کاملاً در فضای بسته انجام داد . ساختار کف هوادهی (aerated floor) ، بونکرها (فاز I) و تونل ها (فازهای II و III) از بتن ساخته می شوند . تهویه هوای مورد نیاز آن از طریق فن به کانال ارتباطی Plenum duct انجام می شود .

برخلاف کف هوادهی و بونکرها که می تواند در محیط باز یا بسته احداث گردند ، تونل ها که مراحل پایانی فرآیند تولید کمپوست هستند ، می بایست در محیط کاملاً بسته ساخته شوند .

ابعاد محوطه کف هوادهی ، بونکر و تونل (طول ، عرض و ارتفاع) بسته به مقدار کمپوست مورد نیاز ، مقدار مواد اولیه ورودی و سیستم تهویه متفاوت می باشند .

طراحی و اجرای بونکر :

- ابعاد بونکرها بسته به حجم کمپوست متغیر است ، عرض بونکرها بین ۶ تا ۸ متر و طول آنها بین ۲۰ تا ۴۰ متر و ارتفاع دیوارها بین ۶ تا ۸ متر از کف متغیر است .
- دیواره و کف بونکرها از بتون مسلح ساخته می شود ، هواسازهای بونکر در پشت دیوار عقب بونکر در یک راهرو تأسیساتی نصب می گردد . هوای مورد نیاز بونکر برای هر تن کمپوست بین ۱۵-۵ مترمکعب در ساعت با فشار ۵۰۰ تا ۵۵۰۰ پاسکال است که با توجه به میزان رطوبت کمپوست و سنگینی مواد پر شده دارد .
- کف بونکر پس از بتون ریزی اولیه کف با ضخامت ۵ سانتیمتر ، لوله های پلی اتیلن با قطر ۱۶ الی ۲۰ سانتیمتر با فواصل ۴۰-۵۰ سانتیمتر از یکدیگر در کف ساخته شده قرار می گیرند .
- روی لوله ها ، اسپیکت با فاصله ۳۰-۲۵ سانتیمتر از یکدیگر برای خروج هوا نصب می شوند .
- قطر لوله های کف تونل ۲۰ سانتیمتر ، فواصل لوله ها از یکدیگر ۳۲ سانتیمتر و فواصل اسپیکت ها از یکدیگر ۱۰ سانتیمتر است .
- بتون ریزی کف پس از نصب الوار چوبی و شبکه میلگرد صورت می گیرد .
- ابعاد چوب نصب شده در امتداد اسپیکت ها که قبل از بتون ریزی به آن پیچ شدند دارای ابعاد (۲۰×۳۰×۲۵) میلیمتر است .
- بهتر است سقف بونکرها برای جلوگیری از تابش مستقیم آفتاب و همچنین ریزش باران و برف پوشیده باشد .

انواع کف (Floor types) :

در سال ۱۹۹۰ اولین کف های منافذ خروج هوا از کف (Spigot floors) ساخته شدند ، در فاز I کف های اسپیکت در سطح مشبک (Aerated floor) و بونکرها (bunkers) مورد استفاده قرار گرفتند . در این روش امکان جابجایی کمپوست با ماشین آلات سنگین (لودرها) میسر شد .

تهویه در کف اسپیکت با هوای خروجی از فن از طریق کانال ارتباطی (plenum duct) و لوله های پلی اتیلن تعبیه شده در زیر بتون از اسپیکت هایی با دهانه مخروطی شکل صورت می گیرد . تعداد لوله ها ، فاصله بین لوله ها و فواصل بین اسپیکت و قطر سوراخ بالای اسپیکت بستگی به مقدار کمپوست ، جریان هوای مورد نیاز و مواد اولیه دارند .

تهویه (ventilation) :

تهویه بونکرها و تونل ها به دو عامل فشار و ظرفیت هوادهی بستگی دارد . در بونکرها برای تهویه آن از فن ها با فشار قوی و ظرفیت هوادهی کم و در تونل ها با کف اسپیگوت از فن های با فشار قوی و ظرفیت هوادهی بالا استفاده می شود . هر بونکر یا تونل به یک فن مخصوص که بوسیله سیستم کنترلی کامپیوتری هوای مورد نیاز برای تأمین اکسیژن و تهویه کمپوست را امکانپذیر می نماید ، مجهز می باشند .

آب (Water) :

در واحد تولید کمپوست که استفاده مجدد از آب برگشتی اجتناب ناپذیر می باشد و در طی مراحل تولید کمپوست مواد ارگانیک افزایش می یابد و راکد ماندن آب در حوضچه موجب بی هوازی شدن آن و انتشار بوی نامطبوع می شود (چون مواد ارگانیک بی هوازی بدترین منبع ایجاد بو هستند) ، ضرورت حرکت آب و هوادهی و استفاده مجدد آب در این مراکز مورد توجه قرار گیرد .

میزان مصرف آب ، سوخت و برق

میزان مصارف هر یک از انرژی های فوق در اقالیم مختلف متفاوت بوده که برابر با برآورد پیش بینی شده در طرح می باشد.

طراحی و اجرای تونل های فاز II و III :

ابعاد تونل های فاز II و III بسته به حجم کمپوست متغیر است . عرض تونل های فاز II و III بین ۴ تا ۶ متر و طول آنها بین ۲۰ تا ۴۰ متر متغیر است . ارتفاع سقف بین ۴ و ۴/۵ متر از کف است . ظرفیت پر کردن تونل ها از ۸۰۰ کیلوگرم در مترمربع به ۱۵۰۰ کیلوگرم در مترمربع به دلیل ساختمان های مناسب و روش های کنترلی مدرن ارتقاء یافته است .

تونل های فاز II و III با کف اسپیگت فلور (Spigot Floor) و یا با کف گرید فلور Grid Floor ساخته می شوند .

- در روش اسپیگت فلور : قطر لوله های کف تونل ۲۰ سانتیمتر ، فواصل آنها از یکدیگر ۳۲ سانتیمتر و فاصله اسپیگت ها از یکدیگر ۱۰ سانتیمتر است .

- در روش گرید فلور : کف تونل با تیرچه های بتونی مفروش می شود که ۳۰٪ از مساحت کف تونل می باید مشبک باشد .

کف تونل ها با هر نوع ساختاری می باید عایق شوند . دیوارهای تونل می باید از جنس پانل های عایق (از جنس پلی اورتان) که دیواره داخلی آن روکش استینلس استیل است ساخته می شوند ، چنین ساختاری در برابر آمونیاک ، حرارت و هوای مرطوب مقاومت بیشتری دارند . چنانچه دیوار تونل ها از بتون متخلخل ساخته شود می باید با روکش پلی اورتان یا با رنگ پلیمر عایق ، ضد رطوبت شوند . ضخامت دیوارهای تونل از جنس ساندویچ پانل (پلی اورتان) ۱۰ سانت و ضخامت دیواره سقف آن ۱۲ سانت باشد . در هر ساختاری از ساختمان حداقل استاندارد رسانائی حرارتی دیوارها K value برابر (watts/m2.k) ۰/۷ و سقف ها K value برابر (watts/m2.k) ۰/۳۴ می باشد .

تونل های فاز II و III دارای یک درب هم برای پر و تخلیه و یا دو درب در دو طرف می باشند . در تونل های یک درب هواسازها پشت دیوار عقب تونل در یک راهروی تأسیساتی نصب می شوند . تونل هایی که از دو طرف درب دارند (یک درب به سالن بذر زنی و درب دیگر جهت تخلیه تونل مورد استفاده قرار می گیرد) . هواسازها در این روش روی سقف قرار می گیرند .

درب تونل ها دارای سیستم ریلی است که درب روی آن حرکت کرده و جلوی تونل های دیگر قرار می گیرد. (Light off) ، درب ها از ساختار ساندویچ پانل و از جنس استینلس استیل بوده و با نوار پلاستیکی به خوبی درزبندی می شوند که هیچ روزنه ای نداشته باشد. حداقل استاندارد رسانائی حرارتی K value برابر (watts/m2.k) ۰/۳۵ است .

ظرفیت هواساز تونل های کمپوست در فاز II و III ۲۰۰ مترمکعب در ساعت در هر تن کمپوست است که فشار فن در کف گیرد (۱۵۰ میلی متر آب یا ۱۵۰۰ پاسکال) و در کف اسپیگوت (۴۰۰ میلی متر آب یا ۴۰۰۰ پاسکال) است . چون تونل های فاز III نیاز به خنک سازی دارند بنابراین هواسازها می باید مجهز به کوئل های سرمایی باشند تا در فصل گرم قادر به کاهش دمای کمپوست در زمان اسپان ران باشند . ظرفیت کوئل های سرمایی بسته به شرایط آب و هوای محیطی و میزان حجم کمپوست متفاوت است .

مشخصات کمی و کیفی مواد اولیه کمپوست :

• کلش گندم :

- بلند بودن طول الیاف
- استحکام الیاف
- عدم اختلاط با ضایعات

• کودمرغی :

- پایین بودن رطوبت
- نیتروژن بالا
- فاقد گلوله های بهم چسبیده
- عدم اختلاط با ضایعات

• سنگ گچ :

- پودری و بدون سنگ ریزه
- عدم اختلاط با ضایعات
- داشتن PH بین ۷-۸

ترکیب مواد اولیه (Mixing)

قبل از ترکیب مواد اولیه با توجه به خشک بودن کلش (رطوبت بین ۱۰-۵ درصد) ، خیس کردن کلش ضروری می باشد . خیس کردن کلش به روش های ذیل انجام می شود :

- استخرهای (Ponds) خیس کردن کلش که ابعاد آن با توجه به حجم کلش مورد مصرف تعیین می شود .
- آبیاری پاششی (Sprinkler)
- استفاده از تانک های مخصوص (Dunking) جهت خیس کردن کلش در حداقل زمان

خیس کردن کلش قبل از عملیات تخمیر موجب :

- یکنواختی رطوبت در کل توده کلش و همچنین کوتاه شدن پروسه تولید کمپوست به نسبت استفاده از کلش خشک می شود.

روش های تولید کمپوست :

۱- تولید کمپوست به روش طولانی مدت (Long composting)

۲- تولید کمپوست به روش کوتاه مدت (Short composting)

روش طولانی مدت (Long composting) :

در روش طولانی مدت که در واحدهای سنتی و نیمه صنعتی تولید کمپوست انجام می شود ، طول دوره به حدود ۱۶ الی ۱۸ روز می رسد . یعنی ۱۰ تا ۱۲ روز توده (ترکیبی مواد اولیه) بصورت (Pile) و ۶ تا ۸ روز بصورت قالب یا (Stack) انبار می شود . در این دوره بمنظور تأمین رطوبت ، هم دما کردن و اکسیژن رسانی به کل توده و یکنواختی توده (Homogenous) ، عملیات بهم زدن (Turning) صورت می گیرد .

عملیات پایل (Pile) و قالب زنی (Stack) توسط تراکتور ، لودر ، قالب های فلزی و یا دستگاه Compost turner انجام می شود .

روش کوتاه مدت (short composting) :

در روش کوتاه مدت که در مزارع مدرن تولید کمپوست انجام می شود ، طول دوره به حدود ۱۲ الی ۱۴ روز می رسد .

در این روش با توجه به کوتاه بودن طول دوره تخمیر :

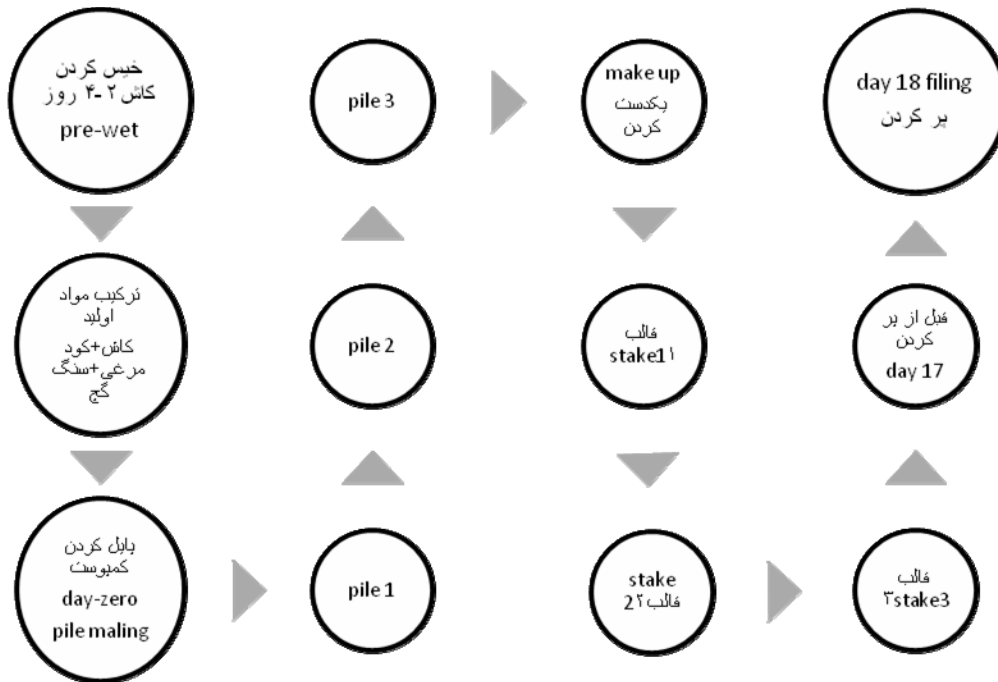
- هزینه تولید کاهش می یابد .
- حجم بی هوازی در دوره تخمیر کاهش می یابد .
- کیفیت و کمیت کمپوست افزایش می یابد .

در این روش عملیات تخمیر در :

- کف هوادهی (Aerated floor)
  - ترکیب بونکر و کف هوادهی (Bunker & Aerated floor)
  - بونکر (Bunker)
- صورت می گیرد .

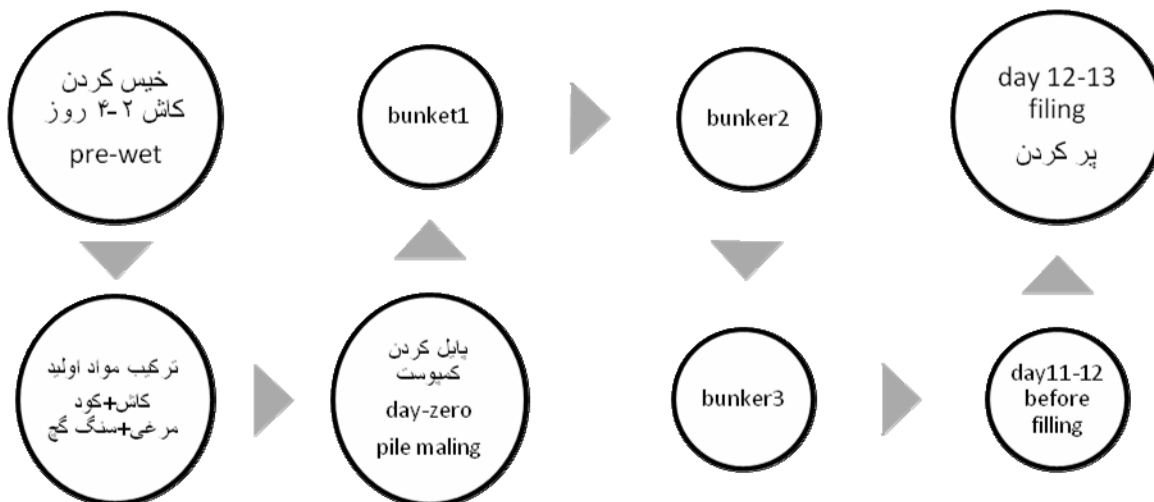
مراحل مختلف تخمیر در روش های (سنتی و نیمه صنعتی) و (مدرن) :

۱- روش سنتی و نیمه صنعتی

فرایند سنتی تخمیر

۲-روش مدرن

فرایند تخمیر در روش مدرن

فیزیک کمپوست در انتهای فاز I :

- رنگ خرمائی
- بوی تند آمونیاک
- فاقد چسبندگی الیاف
- الیاف نه زبر و خشن و نه نرم و شکننده
- رطوبت ۷۶٪

شیمی کمپوست در انتهای فاز I :

- نیتروژن ۱/۹ تا ۱/۶
- رطوبت ۷۲ الی ۷۶٪
- PH ۸-۸/۵
- آمونیوم ۰/۳ تا ۰/۵٪ در ماده خشک

ماشین آلات ، تجهیزات و تأسیسات در واحدهای تولید کمپوست :

- دیگ بخار (Steam Boiler) : جهت تأمین رطوبت و cook-out کردن سالنهای پرورش
- دیگ آبگرم (Heating Boiler) : جهت تأمین آبگرم کوئیل های حرارتی وسایرمصارف
- لیفتراک (Fork lift)
- لودر (Loader)
- هواسازهای کف هوادهی (Aerated floor fans) ، بونکر (Bunker fans) و تونل (Tunnel fans)
- تسمه نقاله تلسکوپیی (Tunnel filling cassette) دستگاه پرکن تونل (روش گرید)
- Pulling net : برزنت کف تونل به روش گرید که توسط وینچ جمع و موجب تخلیه کمپوست از تونل می شود (روش گرید)
- Sliding net : برزنت لغزنده کننده برزنت کف تونل (pulling net) (روش گرید)
- Aeration system : سیستم هوادهی تانک جمع آوری پساب (Goody water tank)
- Compost turner : دستگاه برگردان و مخلوط کننده کمپوست فاز I در مرحله قالب زدن Stack
- Flipping compost machine : دستگاه برگردان و مخلوط کننده کمپوست فاز I در مرحله قالب زدن
- Tunnel winch : دستگاه تخلیه کننده کمپوست (روش گرید)
- Bagger : دستگاه پرکننده کمپوست فاز II (سیستم کیسه ای)
- Blocker : دستگاه پرکننده کمپوست فاز II (سیستم بلوک)
- Compost probe hooked (پروب عصائی کمپوست) : که برای کنترل دمای کمپوست در طول فاز I مورد استفاده قرار می گیرد .

-
- Compost probe straight (پروب صاف کمپوست) : که برای کنترل دمای کمپوست در طول فاز I مورد استفاده قرار می گیرد .

  - Compost probe long 1000 mm (پروب بلند کمپوست) : که برای کنترل دمای کمپوست در طول فاز I مورد استفاده قرار می گیرد .
  - Tunnel filler : تونل پرکن (کمپوست فازهای II و III)
  - Bunker filler : بونکر پرکن (کمپوست فاز I)
  - Top filler : بونکر پرکن سقفی (کمپوست فاز I)

فصل ۴

مجتمع گلخانه‌ای

۴-۱- مجتمع گلخانه‌ای

مجموعه‌ای است که در آن واحدهای گلخانه‌ای یا پرورش قارچ‌های خوراکی بر اساس مطالعات صورت گرفته به صورت متمرکز در اراضی بالای ۵ هکتار با رعایت حداقل فواصل و حریم‌ها و در مکان‌های مناسب احداث می‌گردد و در آن گروه کثیری در قالب واحدهای مستقل فعالیت می‌نمایند که ممکن است به صورت مالکیت واحد و یا در قالب نظام‌های بهره برداری خاص اداره گردد.

تذکر: مجتمع‌هایی که توسط سازمان‌های جهاد کشاورزی استان با اعتبارات دولتی (زیر ساختها) احداث و طبق ضوابط مربوطه به متقاضیان واجد شرایط واگذار می‌گردد مشمول ضوابط خاص خود می‌باشند.

تذکر: شرح خدمات مطالعات ایجاد مجتمع‌های گلخانه‌ای کشور به طور جداگانه به عنوان ملحقات نظام گلخانه‌ای توسط دفتر تدوین معیارها و ضوابط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری منتشر خواهد شد.

اهم اهداف احداث مجتمع‌های گلخانه‌ای و پرورش قارچ‌های خوراکی:

- ۱- ساماندهی و توسعه واحدهای جدید در قالب کشاورزی پایدار مبتنی برتجمیع فرآیند تولید، فرآوری و بازاریابی
- ۲- تسهیل و تسریع در انتقال دانش فنی و یافته‌های تجربی
- ۳- ایجاد فضای متمرکز مدیریتی برای ارتقاء بهره‌وری تولید و توزیع خدمات فنی و تکنولوژی
- ۴- ایجاد زمینه اشتغال پایدار برای متخصصین کشاورزی مبتنی بر فناوری و دانش محوری
- ۵- تسهیل فرآیند بازاریابی محصولات گلخانه‌ای تولیدی
- ۶- امکان تشکیل تعاونی‌ها و تشکلهای کارآمد تولیدی با توجه به قرابت تولیدکنندگان
- ۷- امکان ایجاد زنجیره‌های مناسب تولید، بسته بندی، انبارداری، حمل و نقل داخلی و بین‌المللی به دلیل وجود حجم مناسب محصول
- ۸- کاهش هزینه‌های تولید

روند صدور پروانه‌های مجتمع‌های گلخانه‌ای و پرورش قارچ‌های خوراکی:

- ۱- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی و اعلام نواقص حسب ضوابط نظام گلخانه‌ای توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
- ۲- بررسی و اظهار کمیته فنی صدور پروانه‌های استان
- ۳- پرداخت هزینه‌های بررسی و صدور پروانه‌ها به سازمان نظام مهندسی استان
- ۴- صدور پروانه

تبصره ۱: موافقت اولیه رأساً برای آن دسته از متقاضیانی که فاقد اسناد مثبت می‌باشد توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان صادر شده و فاقد هر گونه تعهدی برای سازمان نظام مهندسی و جهاد کشاورزی می‌باشد.

تبصره ۲: براساس قوانین مربوطه هزینه‌های یاد شده در این بند توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور تعیین و پس از تایید وزارت جهاد کشاورزی (معاونت تولیدات گیاهی) ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

انواع پروانه ها:

۱. پروانه تاسیس

مراحل صدور پروانه تاسیس به شرح ذیل می باشد:

- ۱-۱. ارائه درخواست کتبی به همراه کلیه مدارک لازم به سازمان نظام مهندسی و منابع طبیعی
- ۲-۱. معرفی شرکت‌های مشاوره ذیصلاح و دارای رتبه مرتبط به متقاضی
- ۳-۱. اخذ مدارک مربوط به مطالعات، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۴-۱. بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه های استان مستقر در سازمان نظام مهندسی
- ۵-۱. معرفی مهندس سازه، مشاور، پیمانکاران و ناظر واجد صلاحیت مندرج در بندهای ۱-۱ تا ۱-۲۳ تا ۱-۲۵ و تبصره های ذیربط فصل اول همین نظامنامه به متقاضی جهت عقد قرارداد برای شروع عملیات زیرساختها و ساخت سازه
- ۶-۱. صدور پروانه

تبصره ۵: شروع عملیات احداث مجتمع توسط مهندس ناظر پس از درخواست متقاضی و بازدید مهندس مربوطه از سایت محل احداث طی نامه ای به سازمان نظام مهندسی اعلام می‌گردد.

۲. پروانه بهره برداری

مراحل صدور مجوز پروانه بهره برداری به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱-۲. ارائه درخواست کتبی متقاضی مبنی بر صدور پروانه بهره برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۲-۲. تکمیل فرم گواهی پایان کار توسط مهندس ناظر پروژه و ارائه آن به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۳-۲. اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی برای صدور پروانه بهره برداری و تطبیق با طرح اولیه طبق فرم گواهی پایان کار احداث گلخانه توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۴-۲. بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه های استان
- ۵-۲. صدور پروانه بهره برداری مجتمع

تبصره: پس از طی فرآیند فوق الذکر هر یک از واحدهای مستقل مجتمع مشمول رعایت فرایندهای گلخانه‌ها و واحدهای پرورش قارچ انفرادی مندرج در این نظام نامه می‌باشند.

۳. مجوز توسعه

عملیات توسعه مجتمع گلخانه ای به شرط داشتن زمین و آب مناسب و مورد نیاز بر اساس فرآیند تعریف شده در مجوز تاسیس گلخانه های انفرادی مقدور می باشد.

۴. مجوز بهسازی و نوسازی

الف- چنانچه مجتمع از نظر مالکیت متعلق به مالک واحدی باشد و بخواهد مجتمع را بهسازی و نوسازی نماید فرآیند کار به شرح ذیل می باشد:

۱- ارائه درخواست کتبی متقاضی و مدارک لازم مبنی بر صدور مجوز بهسازی و نوسازی گلخانه یا واحد پرورش قارچ به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان

۲- ارجاع متقاضی به اشخاص حقیقی و حقوقی دارای رتبه مرتبط سازمان نظام مهندسی برای امور کارشناسی و تأیید طرح توجیهی متقاضی

۳- اخذ مدارک، بررسی و تکمیل پرونده متقاضی برای صدور مجوز بهسازی و نوسازی توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان

۴- بررسی و اعلام نظر در کمیته فنی صدور پروانه های استان

۵- معرفی مهندس ناظر، مشاور و پیمانکار واجد صلاحیت مندرج در بندهای ۱-۱-۲۳ تا ۱-۱-۲۵ و تبصره های ذیربط فصل اول همین نظامنامه به متقاضی جهت عقد قرارداد با ایشان و شروع عملیات بهسازی و نوسازی گلخانه یا واحد پرورش قارچ خوراکی تبصره: شروع عملیات بهسازی و نوسازی گلخانه یا واحد پرورش قارچ توسط مهندس ناظر پس از درخواست متقاضی و بازدید مهندس مربوطه از محل طی نامه ای به سازمان نظام مهندسی اعلام می گردد.

۶- صدور مجوز بهسازی و نوسازی

ب- هر یک از واحدهای مستقل مجتمع مشمول رعایت فرایندهای گلخانه ها و واحدهای پرورش قارچ انفرادی مندرج در این نظام نامه می باشند.

۵. مجوز تغییر کشت

الف- چنانچه متقاضی از نظر مالکیت متعلق به مالک واحدی باشد و بخواهد مجتمع را کلاً تغییر کشت دهد فرآیند کار به شرح ذیل می باشد:

۱- ارائه درخواست کتبی متقاضی و مدارک لازم مبنی بر صدور مجوز تغییر کشت مجتمع به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان

۲- ارجاع متقاضی به اشخاص حقیقی و حقوقی دارای رتبه مرتبط سازمان نظام مهندسی برای امور کارشناس و تأیید طرح توجیهی متقاضی

۳- بررسی پرونده متقاضی و رفع نواقص احتمالی برای صدور مجوز

۴- صدور مجوز تغییر کشت

۵- شروع عملیات تغییر کشت مجتمع توسط مهندس ناظر پس از درخواست متقاضی و بازدید مهندس مربوطه از محل مجتمع طی نامه ای به سازمان نظام مهندسی اعلام می گردد.

ب- هر یک از واحدهای مستقل مجتمع مشمول رعایت فرایندهای گلخانه ها و واحدهای پرورش قارچ انفرادی مندرج در این نظام نامه می باشند.

تذکر: کلیه مراحل اجرایی پروژه شامل احداث گلخانه، اجرای تاسیسات، موارد فنی درون گلخانه ها، سیستم های سرمایشی و گرمایشی، سیستم های آبیاری و تطبیق نقشه موقعیت با متحدات می بایست تحت نظر مهندس ناظر دارای رتبه از سازمان نظام مهندسی کشاورزی انجام پذیرد و صدور پایان کار بدون تایید مهندس ناظر مذکور، میسر نمی باشد و محاسبات سازه ای با مشارکت مهندس سازه ساختمان و مکانیک صورت می پذیرد.

فصل ۵

ضمائم

بسمه تعالی

فرم شماره ۱-۱

«درخواست صدور مجوز / پروانه - واحد گلخانه‌ای»

شماره: .....

تاریخ: .....

پروانه تاسیس ، پروانه بهره‌برداری ، مجوز توسعه ، مجوز بهسازی و نوسازی
 مجوز تغییر کشت ، گواهی ابطال پروانه فعالیت

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان.....

اینجانب با مشخصات ذیل :

نام ..... نام خانوادگی ..... شماره شناسنامه ..... کد ملی ..... صادره از ..... تاریخ تولد.....

میزان تحصیلات ..... رشته تحصیلی ..... به نمایندگی از جانب خود یا شرکت (نام شرکت)..... به شماره ثبت..... مورخ..... یا تعاونی (نام تعاونی)

..... به شماره ثبت ..... تقاضا دارم طبق نظام گلخانه‌ای کشور نسبت به صدور پروانه .....

برای واحد گلخانه‌ای با مشخصات زیر اقدام نمایید :

۱- نوع محصول مورد کشت در گلخانه .....

۲- ظرفیت تولید سالانه .....

۳- نحوه بهره‌برداری .....

۴- آدرس محل سکونت .....

شماره تلفن منزل .....

۵- آدرس محل احداث گلخانه ..... شماره تلفن

گلخانه.....

۶- مسئول فنی واحد گلخانه ..... شماره عضویت سازمان نظام مهندسی

کشاورزی..... رشته و مدرک تحصیلی .....

۷- مساحت محل احداث گلخانه ..... مترمربع و مساحت گلخانه ..... مترمربع

۸- مالکیت : شخصی رسمی استیجاری اوقافی استیجاری محضری واگذاری مفروز الرعیه فاقد زمین

۹- منابع تامین آب مورد نیاز گلخانه :

چاه عمیق ..... حلقه،چاه نیمه عمیق ..... حلقهآب لوله کشی با انشعاب لوله ..... اینچحق آبه ..... از منابع دائمی با میزان حق برداشت .....

۱۰- منابع تامین برق گلخانه

ژنراتور انشعاب برق شهری و یا روستائی برق منطقه‌ای سایر منابع .....

۱۱- سایر امکانات و اظهارات تکمیلی

.....
 .....
 .....

نام و نام خانوادگی متقاضی : .....

تاریخ درخواست : .....

محل امضای : .....

کروکی منطقه‌ی استقرار گلخانه:

↑ شمال

بسمه تعالی

فرم شماره ۱-۲

«درخواست صدور مجوز / پروانه - واحد پرورش قارچ خوراکی»

شماره: .....

تاریخ: .....

- پروانه تاسیس ، پروانه بهره‌برداری ، مجوز توسعه ، مجوز بهسازی و نوسازی
 مجوز تغییر کشت ، گواهی ابطال پروانه فعالیت

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان.....

اینجانب با مشخصات ذیل :

نام ..... نام خانوادگی ..... شماره شناسنامه ..... کد ملی ..... صادره از ..... تاریخ تولد.....
 میزان تحصیلات ..... رشته تحصیلی ..... به نمایندگی از جانب خود یا شرکت (نام شرکت)
 به شماره ثبت..... مورخ..... یا تعاونی (نام تعاونی)
 به شماره ثبت ..... تقاضا دارم طبق نظام گلخانه‌ای کشور نسبت به صدور پروانه .....

برای واحد پرورش قارچ خوراکی با مشخصات زیر اقدام نمایید :

- ۱- نوع محصول مورد کشت : صدفی دکمه‌ای
 ۲- ظرفیت تولید سالانه .....
 ۳- نحوه بهره‌برداری .....
 ۴- آدرس محل سکونت ..... شماره تلفن منزل .....
 ۵- آدرس محل پرورش قارچ ..... شماره تلفن واحد .....
 ۶- نام و نام خانوادگی مدیر تولید ..... رشته و مدرک تحصیلی .....
 شماره عضویت در سازمان نظام مهندسی کشاورزی .....

۷- متراژ زمین ..... مترمربع و متراژ ساختمان (سوله ها) ..... مترمربع

- ۸- مالکیت : شخصی رسمی استیجاری اوقافی استیجاری محضری واگذاری مفروز الرعیه
 فاقد زمین

۹- منابع تامین آب مورد نیاز واحد پرورش قارچ خوراکی:

- چاه عمیق ..... حلقه .....
 چاه نیمه عمیق ..... حلقه .....
 آب لوله کشی با انشعاب لوله ..... اینچ .....
 حق آبه ..... از منابع دائمی با میزان حق برداشت .....

۱۰- منابع تامین برق واحد پرورش قارچ خوراکی

- ژنراتور انشعاب برق شهری و یا روستائی برق منطقه‌ای سایر منابع .....
 ۱۱- سایر امکانات و اظهارات تکمیلی

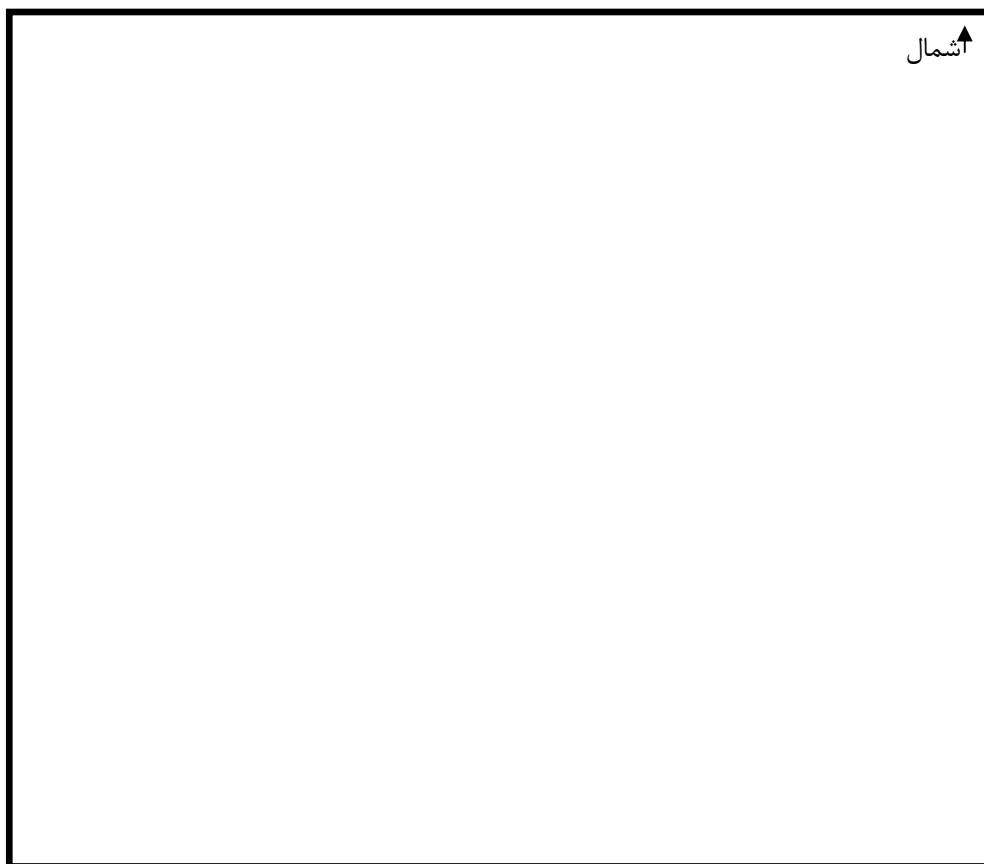
نام و نام خانوادگی متقاضی : .....

تاریخ درخواست : .....

محل امضای : .....

کروکی منطقه‌ی استقرار واحد پرورش قارچ خوراکی:

شماره: .....

تاریخ: .....

بسمه تعالی
فرم شماره ۱-۲
«درخواست تمدید»

موافقت اصولی ، پروانه تاسیس ، مجوز توسعه ، مجوز بهسازی و نوسازی ، مجوز تغییرکشت
 سازمان محترم نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....
 با سلام،

در اجرای ماده واحده‌ی تمدید مجوزها و پروانه‌های نظام گلخانه‌ای کشور، خواهشمند است دستور فرمایند درخواست تمدید اعتبار موافقت اصولی/پروانه/مجوز با توجه به اطلاعات ذیل بررسی و اقدام مقتضی در خصوص آن صورت پذیرد.
 مشخصات متقاضی / شرکت:

نام متقاضی / شرکت:	نوع واحد تولیدی:
شماره ثبت موافقت اصولی/پروانه/مجوز:	تاریخ صدور موافقت اصولی/پروانه/مجوز:

دلایل تمدید:

- ۱-
- ۲-
- ۳-

نام و نام خانوادگی متقاضی: .....

تاریخ و مهر و امضای: .....

دبیرخانه

با رعایت مقررات بررسی و اقدام شود.

.....
 مدیر عامل شرکت سرمایه‌گذاری رویش

شماره: .....

بسمه تعالی

فرم شماره ۲-۲

تاریخ: .....

«درخواست تمدید پروانه بهره‌برداری»

سازمان محترم نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

با سلام،

در اجرای ماده واحده‌ی تمدید مجوزها و پروانه‌های نظام گلخانه‌ای کشور و تبصره ۵ آن، خواهشمند است دستور فرمایند درخواست تمدید اعتبار پروانه بهره‌برداری با توجه به اطلاعات ذیل بررسی و اقدام مقتضی در خصوص آن صورت پذیرد. مشخصات متقاضی:

نام متقاضی:	عملکرد مسئول فنی: خوب □، متوسط □، ضعیف □
شماره ثبت پروانه بهره‌برداری:	تاریخ صدور پروانه بهره‌برداری:
نام و نام خانوادگی مسئول فنی:	شماره و تاریخ پروانه اشتغال به کار مسئول فنی:
نوبت تمدید: نوبت اول: ☐ نوبت دوم: ☐ نوبت سوم: ☐ نوبت .....: ☐	

سوابق فعالیت‌ها و اقدامات اجرایی پس از اخذ پروانه:

ردیف	عنوان فعالیت	تاریخ شروع	تاریخ پایان
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			

نام و نام خانوادگی

محل مهر و امضاء

بسمه تعالی

فرم شماره ۱-۳

«گواهی پایان کار واحد گلخانه»

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان محترم نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

با سلام،

احتراما گواهی پایان کار واحد گلخانه‌ای جهت صدور : پروانه بهره‌برداری ، تمدید پروانه بهره‌برداری ، مجوز توسعه ، مجوز نوسازی و بهسازی ، مجوز تغییر کشت مورد تایید می‌باشد.

مشخصات متقاضی :

نام ..... نام خانوادگی ..... شماره شناسنامه ..... کد ملی ..... صادره از ..... تاریخ تولد .....

آدرس ..... محل ..... سکونت .....

..... شماره ..... تلفن منزل ..... نام شرکت

..... به شماره ثبت ..... مورخ ..... نام مدیرعامل ..... آدرس

..... شرکت

..... شماره تلفن شرکت ..... شماره صدور پروانه

..... تاریخ ..... نوع محصول .....

..... نحوه بهره‌برداری ..... ظرفیت تولید سالانه ..... تاریخ تمدید اول ..... تاریخ تمدید دوم .....

مساحت کل زمین ..... مساحت مفید گلخانه .....

آیا گلخانه در محل تعیین شده احداث شده است؟ بلی ، خیر آیا تاسیسات و ابنیه جانبی طبق نقشه و طرح تائید شده احداث شده است؟ بلی ، خیر آیا آب قابل استفاده به اندازه مورد نیاز طرح تامین شده است؟ بلی ، خیر

روش آبیاری: .....

توضیحات در مورد آب: .....

آیا برق گلخانه تامین شده است؟ بلی ، خیر آیا ژنراتور برق نصب شده است؟ بلی ، خیر

توضیحات در مورد برق: .....

آیا موارد فنی ساخت سازه و اسکلت گلخانه طبق نظام گلخانه رعایت شده است؟ بلی ، خیر

توضیحات در مورد سازه گلخانه‌ای: .....

آیا موارد فنی پوشش‌های گلخانه‌ای، تاسیسات و تجهیزات جانبی و داخلی گلخانه طبق نظام گلخانه رعایت شده است؟ بلی ، خیر نوع سوخت تامین شده: گاز ، برق ، نفت گاز ، سایر موارد نوع منبع سوخت دوم: نفت گاز ، نفت ، سایر موارد

توضیحات در مورد پوشش گلخانه‌ای: .....

توضیحات در مورد تجهیزات جانبی: .....

آیا رعایت فواصل شده است؟ بلی ، خیر

فهرست و مشخصات تاسیسات و ابنیه احداث شده:

.....

.....

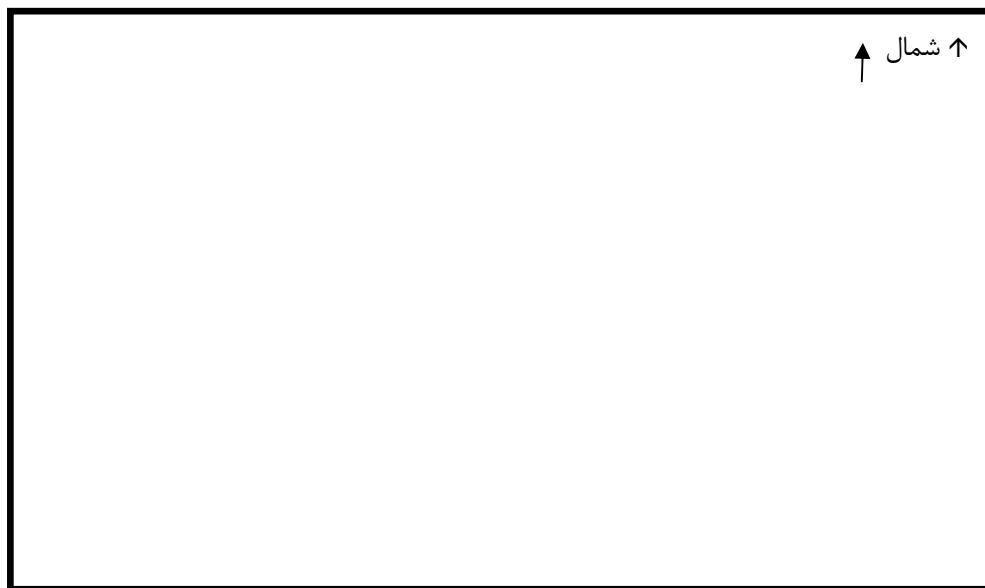
درصد پیشرفت عملیات احداث گلخانه و تجهیز آن:

.....

.....

.....

کروکی زمین گلخانه احداث شده :

نظریه کلی و نهائی کارشناس :

.....
 .....

..... نام و نام خانوادگی مهندس ناظر سازمان :

..... نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان :

..... تاریخ بازدید و تکمیل فرم :

..... محل امضای، مهر مهندسی و درج رتبه:

بسمه تعالی

فرم شماره ۳-۲

«گواهی پایان کار واحد پرورش قارچ خوراکی»

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان محترم نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

با سلام،

احتراما گواهی پایان کار واحد پرورش قارچ خوراکی جهت صدور پروانه بهره‌برداری، تمدید پروانه بهره‌برداری، مجوز توسعه، مجوز نوسازی و بهسازی، مجوز تغییر کشت، مورد تایید می‌باشد. مشخصات متقاضی:

نام خانوادگی ..... شماره شناسنامه ..... کد ملی ..... صادره از ..... تاریخ تولد .....
 آدرس محل سکونت .....

شماره تلفن منزل ..... نام شرکت .....
 به شماره ثبت ..... مورخ ..... نام مدیرعامل ..... آدرس شرکت .....

شماره تلفن شرکت ..... شماره صدور پروانه .....
 تاریخ ..... نوع محصول .....

نحوه بهره‌برداری ..... ظرفیت تولید سالیانه ..... تاریخ تمدید اول ..... تاریخ تمدید دوم .....
 مساحت کل زمین ..... مساحت مفید ابنیه احداث شده .....

آیا واحد پرورش قارچ خوراکی در محل تعیین شده احداث شده است؟ بلی ، خیر

آیا تاسیسات و ابنیه جانبی طبق نقشه و طرح تائید شده احداث شده است؟ بلی ، خیر

آیا آب قابل استفاده به اندازه مورد نیاز طرح تامین شده است؟ بلی ، خیر

روشن آبیاری: .....

توضیحات در مورد آب: .....

آیا برق واحد پرورش قارچ خوراکی تامین شده است؟ بلی ، خیر

آیا ژنراتور برق نصب شده است؟ بلی ، خیر

توضیحات در مورد برق: .....

آیا موارد فنی ساخت سازه و اسکلت واحد پرورش قارچ خوراکی طبق پلان اجرایی فاز ۲ تائید شده توسط مهندس ساختمان رعایت شده است؟ بلی ، خیر

توضیحات در مورد سازه واحد پرورش قارچ خوراکی: .....

آیا عایق بندی سالن های پرورش قارچ خوراکی، نصب تاسیسات و تجهیزات مورد نیاز جانبی و داخلی طبق نقشه فاز ۲ رعایت شده است؟ بلی ، خیر

نوع سوخت تامین شده: گاز ، برق ، نفت گاز ، سایر موارد

نوع منبع سوخت دوم: نفت گاز ، نفت ، سایر موارد

توضیحات در مورد عایق بندی سالن های پرورش قارچ خوراکی (با ذکر نوع عایق بندی): .....

.....

توضیحات در مورد تجهیزات جانبی: .....

آیا سالن های پرورش قارچ خوراکی دارای طبقه بندی استاندارد می باشد؟ بلی ، خیر

فهرست و مشخصات تاسیسات و ابنیه احداث شده:

.....

.....

درصد پیشرفت عملیات احداث واحد پرورش قارچ خوراکی و تجهیز آن:

.....

.....

.....

کروکی زمین واحد پرورش قارچ خوراکی احداث شده:

نظریه کلی و نهائی کارشناس :

.....
 .....

..... نام و نام خانوادگی مهندس ناظر سازمان :
 ..... نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان :
 ..... تاریخ بازدید و تکمیل فرم :
 ..... محل امضای، مهر مهندسی و درج رتبه:

بسمه تعالی

فرم شماره ۴-۱

«تعهدنامه واحد گلخانه»

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان محترم نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....
با سلام،

اینجانب با مشخصات ذیل :

نام..... نام خانوادگی..... شماره شناسنامه..... کد ملی:..... صادره از..... تاریخ تولد
..... میزان تحصیلات..... مدرک تحصیلی..... شغل..... به نمایندگی از جانب خود یا شرکت
..... به شماره ثبت..... مورخ..... یا تعاونی ..... تقاضای صدور
پروانه..... برای..... واحد گلخانه با خلاصه مشخصات زیر را دارم:

۱- نوع محصول مورد کشت در گلخانه .....

۲- ظرفیت تولید سالیانه .....

۳- روش کاشت .....

واقع در استان ..... شهرستان ..... بخش ..... روستای ..... پلاک ..... فرعی
..... از اصلی ..... بدینوسیله متعهد می‌شوم قبل از آغاز عملیات ساختمانی گواهی گذراندن دوره آموزشی و
نتیجه آزمایش کمی و کیفی آب و خاک را ارائه نمایم و اسکلت گلخانه و ابنیه و تاسیسات جانبی را طبق طرح و نقشه و توصیه ارائه شده توسط
مهندسین سازه، مشاور و ناظر و با رعایت دستورالعمل‌های مندرج در نظام گلخانه کشور انجام دهم و در مدت اعتبار پروانه کار احداث آنها را به
اتمام رسانده و آماده بهره‌برداری نمایم. همچنین از ساختمان‌ها و ابنیه و تاسیسات واحد گلخانه‌ای مذکور به جز در مواردی که پروانه صادر می‌شود
و برابر شرایط و ضوابط مندرج در نظام گلخانه، استفاده دیگری نکرده و بدون اطلاع قبلی و کسب مجوز از آن سازمان واحد خود را توسعه نداده و
بدون کسب اجازه نسبت به فروش یا انتقال آن یا سایر پروانه‌های صادره به طور مستقیم و غیر مستقیم اقدامی ننمایم و در تمامی مراحل تولید از
مسئول فنی مورد تایید آن سازمان استفاده نموده و به توصیه‌های ایشان عمل نمایم.

در صورتیکه تعهدات ذکر شده را انجام نداده و یا برخلاف آنها عمل نمایم و همچنین در صورت اثبات عدم صحت مالکیت زمین، مرجع صادرکننده
پروانه می‌تواند ضمن سلب حق هر گونه استفاده از تاسیسات از اینجانب، پروانه مورد اشاره را لغو کرده و نسبت به لغو امتیاز آب و برق و گاز و
سایر امتیازاتی که در نتیجه صدور پروانه به واحد گلخانه‌ای مورد بحث تعلق گرفته است، اقدام نماید.

همچنین علاوه بر اینکه هر گونه خسارت یا زیان و ضرری که از این بابت متوجه اینجانب شود مورد قبول بوده و حق هیچ گونه اعتراضی برای
اینجانب باقی نمی‌ماند، در صورتی که از بابت عدم رعایت ضوابط نظام گلخانه کشور خسارتی متوجه دولت و بیت المال گردد موظف به جبران آن
هستم.

نام و نام خانوادگی:.....

تاریخ:.....

امضای و اثر انگشت : .....

بسمه تعالی

فرم شماره ۴-۲

«تعهدنامه واحد پرورش قارچ خوراکی»

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان محترم نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

با سلام،

اینجانب با مشخصات ذیل :

نام..... نام خانوادگی..... شماره شناسنامه..... کد ملی:..... صادره از..... تاریخ تولد
 ..... میزان تحصیلات ..... مدرک تحصیلی ..... شغل ..... به نمایندگی از جانب خود یا شرکت
 ..... به شماره ثبت..... مورخ..... یا تعاونی ..... تقاضای صدور
 پروانه..... برای..... واحد پرورش قارچ خوراکی؛ دکمه‌ای ، صدفی با خلاصه مشخصات زیر را دارم:
 ظرفیت تولید سالانه .....

واقع در استان ..... شهرستان ..... بخش ..... روستای ..... پلاک ..... فرعی
 ..... از اصلی ..... بدینوسیله متعهد می‌شوم قبل از آغاز عملیات ساختمانی گواهی گذراندن دوره آموزشی و
 نتیجه آزمایش کمی و کیفی آب را ارائه نمایم و ابنیه و تجهیزات و تاسیسات جانبی را طبق طرح و نقشه و توصیه ارائه شده توسط مهندسین سازه،
 مشاور و ناظر و با رعایت دستورالعمل‌های مندرج در نظام گلخانه‌ای کشور انجام دهم و در مدت اعتبار پروانه کار احداث آنها را به اتمام رسانده و
 آماده بهره‌برداری نمایم. همچنین از ساختمانها و ابنیه و تاسیسات واحد پرورش قارچ خوراکی به جز در مواردی که پروانه صادر می‌شود و برابر
 شرایط و ضوابط مندرج در نظام گلخانه‌ای کشور استفاده دیگری نکرده و بدون اطلاع قبلی و کسب مجوز از آن سازمان واحد خود را توسعه نداده و
 بدون کسب اجازه نسبت به فروش یا انتقال آن یا سایر پروانه‌های صادره به طور مستقیم و غیر مستقیم اقدامی ننمایم و در تمامی مراحل تولید از
 مسئول فنی مورد تایید آن سازمان استفاده نموده و به توصیه‌های ایشان عمل نمایم

در صورتی که تعهدات ذکر شده را انجام نداده و یا برخلاف آنها عمل نمایم و همچنین در صورت اثبات عدم صحت مالکیت زمین، مرجع
 صادرکننده پروانه می‌تواند ضمن سلب حق هر گونه استفاده از تاسیسات از اینجانب، پروانه مورد اشاره را لغو کرده و نسبت به لغو امتیاز آب و برق
 و گاز و سایر امتیازاتی که در نتیجه صدور پروانه به واحد قارچ‌های خوراکی مورد بحث تعلق گرفته است، اقدام نماید.
 همچنین علاوه بر اینکه هر گونه خسارت یا زیان و ضرری که از این بابت متوجه این جانب شود مورد قبول بوده و حق هیچ گونه اعتراضی برای
 اینجانب باقی نمی‌ماند، در صورتیکه از بابت عدم رعایت ضوابط نظام گلخانه‌ای کشور خسارتی متوجه دولت و بیت‌المال گردد موظف به جبران آن
 هستم.

نام و نام خانوادگی:.....

تاریخ:.....

امضای و اثر انگشت : .....

بسمه تعالی

فرم شماره ۵

«اعلام آمادگی مسئول فنی»

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان محترم نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

با سلام،

اینجانب با مشخصات ذیل :

نام ..... نام خانوادگی ..... فرزند ..... به شماره شناسنامه ..... صادره از ..... متولد ..... سال ..... با شماره ملی ..... فارغ التحصیل سال ..... از دانشکده کشاورزی دانشگاه ..... رشته ..... در مقطع تحصیلی ..... با شماره عضویت ..... سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی دارای رتبه ..... از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، آمادگی کامل خود را برای پذیرش مسئولیت فنی واحد گلخانه‌ای / پرورش قارچ خوراکی متعلق به « آقای / خانم / شرکت » ..... اعلام و تعهدات ذیل را به عهده می‌گیرم:

۱. نظارت بر عملکرد واحد تولیدی و کنترل شاخص‌های تولید

۲. رعایت استانداردها و معیارهای اصول صحیح مهندسی کشاورزی ابلاغی از سوی سازمان

۳. تهیه گزارشات منظم ماهانه

۴. ارائه اطلاعات نیروی انسانی شاغل به دبیرخانه استان

۵. ارائه گزارش تخلفات واحد تولیدی به دبیرخانه استان

۶. گذارندن دوره‌های آموزشی حسب نظر دبیرخانه استان

۷. استفاده از اطلاعات علمی روز به منظور ارتقای دانش فنی تولید

۸. کلیه مواردی که از سوی سازمان استان ابلاغ می‌گردد.

نشانی : استان: ..... شهر : ..... خیابان اصلی ۱: ..... خیابان اصلی ۲: ..... خیابان فرعی : .....

کوچه : ..... پلاک : ..... تلفن ۱: ..... تلفن ۲ : ..... همراه : .....

نام و نام خانوادگی

محل مهر و امضاء

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«موافقت اصولی (اشخاص حقیقی)»

آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه .....
صادره از ..... تاریخ تولد ..... کد ملی ..... با ایجاد .....
واحد ..... به مساحت ..... (مترمربع) در زیربنای زمینی به
مساحت کل ..... (مترمربع) واقع در شهرستان ..... بخش .....
روستای ..... موافقت می‌شود.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان ....

توضیح: صدور پروانه تاسیس منوط به ارائه اسناد و مدارک مثبتۀ مورد نیاز و طی مراحل قانونی مربوطه بوده، و این گواهی به عنوان موافقت اصولی هیچگونه تعهدی برای صادرکننده ایجاد نمی‌کند. مدت اعتبار این موافقت نامه از تاریخ صدور حداکثر شش ماه می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عنداللزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش واگزارى یا فروش اراضى ملّى و دولتى واگزار شده توسط دولت ممنوع است. رعایت شرایط و ضوابط واگزارى می‌باشد.
- در صورت واگزارى یا فروش اراضى ملّى و دولتى واگزار شده توسط دولت ممنوع است، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید در یافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌دروى تولید، حضور مسئول فنى در تمام مراحل الزامى است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

«موافقت اصولی (اشخاص حقوقی)»

شماره : .....

تاریخ : .....

شماره ثبت ..... به شماره ثبت ..... مورخ .....

با ایجاد واحد ..... به مساحت ..... (مترمربع) در زیربنای

زمینی به مساحت کل ..... (مترمربع) واقع در شهرستان ..... بخش .....

روستای ..... موافقت می شود.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

توضیح : صدور پروانه تاسیس منوط به ارائه اسناد و مدارک مثبته مورد نیاز و طی مراحل قانونی مربوطه بوده، و این گواهی به عنوان موافقت اصولی هیچگونه تعهدی برای صادرکننده ایجاد نمی کند. مدت اعتبار این موافقت نامه از تاریخ صدور حداکثر شش ماه می باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلا مانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید در یافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان نباید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌دوری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

«پروانه تاسیس واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقیقی)»

بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... به دارنده موافقت اصولی شماره ..... مورخ .....
 به نام آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه ..... صادره از .....
 تاریخ تولد ..... کد ملی ..... اجازه داده می‌شود نسبت به ایجاد گلخانه دائم در زمینی به مساحت
 (مترمربع)، برای تولید گل و گیاه سبزی و صیفی توت فرنگی سایر محصولات با حجم تولید
 سالیانه ..... تن / شاخه در استان ..... شهرستان ..... بخش .....
 روستا ..... پلاک ثبتی ..... فرعی از ..... اصلی با فضای باز تولیدی ..... متر
 مربع و تاسیسات مورد نیاز شامل موارد ذیل، اقدام نماید.

دفتر کار (مترمربع)	نگهبانی و اطاق کارگری (مترمربع)	انباری (مترمربع)	تاسیسات گرمایی و سرمایی و مخازن سوخت و تغذیه (مترمربع)	سردخانه، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع) (بر اساس نوع محصول)	استخر ذخیره آب (مترمکعب)
-----------------------	------------------------------------	---------------------	---	---	-----------------------------

سازمان نظام مهندسی کشاورزی
و منابع طبیعی استان .....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور حداکثر یک سال می‌باشد.
 این پروانه غیر قابل انتقال می‌باشد.
 احداث گلخانه و ابنیه آن تغییر کاربری اراضی محسوب نمی‌شود (به شرط اخذ مجوزهای مربوطه).
 اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهور پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ‌گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تاهین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه در موارد غیر مرتبط با فعالیت گلخانه ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کسب انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

شماره : .....

تاریخ : .....

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

«پروانه تاسیس واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقوقی)»

بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... به دارنده موافقت اصولی شماره ..... مورخ .....
 به نام شرکت ..... به شماره ثبت ..... مورخ .....
 اجازه داده می‌شود نسبت به ایجاد گلخانه دائم در زمینی به مساحت ..... (مترمربع)، برای تولید گل و گیاه
 سبزی و صیفی توت فرنگی سایر محصولات با حجم تولید سالانه ..... تن / شاخه در استان
 شهرستان ..... بخش ..... روستا .....
 فرعی از ..... اصلی با فضای باز تولیدی ..... متر مربع و تاسیسات مورد نیاز شامل موارد
 ذیل، اقدام نماید.

اسختر ذخیره آب (مترمکعب)	سردخانه، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع) (بر اساس نوع محصول)	تاسیسات گرمایشی و سرمایشی و مخازن سوخت و تغذیه (مترمربع)	انباری (مترمربع)	نگهبانی و اطاق کارگری (مترمربع)	دفتر کار (مترمربع)
-----------------------------	---	---	---------------------	------------------------------------	-----------------------

**سازمان نظام مهندسی کشاورزی
و منابع طبیعی استان .....**

توضیحات :

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور حداکثر یک سال می‌باشد.
 این پروانه غیر قابل انتقال می‌باشد.
 احداث گلخانه و ابنیه آن تغییر کاربری اراضی محسوب نمی‌شود (به شرط اخذ مجوزهای مربوطه)
 اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عبدالرزاق پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه در موارد غیر مرتبط با فعالیت گلخانه ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مرابای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و در صورت اعلام شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«پروانه تاسیسی واحد تولیدی فارچ خوراکی (اشخاص حقیقی)»

بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... به دارنده موافقت اصولی شماره ..... صادره از .....
 به نام آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه ..... مورخ .....
 تاریخ تولد ..... کد ملی ..... اجازه داده می شود نسبت به ایجاد واحد پرورش فارچ خوراکی در زمینی به
 مساحت ..... (مترمربع)، برای تولید فارچ؛ دکمهای صدافی با حجم تولید سالانه ..... تن در
 استان ..... شهرستان ..... بخش ..... روستا ..... پلاک ثبتی .....
 اصلی و تاسیسات مورد نیاز شامل موارد ذیل، اقدام نماید.

مشخصات سالن های پرورش فارچ خوراکی	تجهیزی و اطاق کارگری (مترمربع)		انباری (مترمربع)	سردهانه (اولیه و ثانویه)، اطاق سورت و پسته بندی (مترمربع)	تاسیسات گرمایشی و سرمایشی و معازن سوغت (مترمربع)
	مساحت هر سالن (مترمربع)	مساحت کل (مترمربع)			

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان ....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور حداکثر یک سال می باشد.
 این پروانه غیر قابل انتقال می باشد.
 احداث واحد تولیدی فارچ خوراکی و انبیه آن تغییر کاربری اراضی محسوب نمی شود (به شرط اخذ مجوزهای مربوطه)
 اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به سان پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حتی هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حتی انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حتی انتفاع یا موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- پرورش‌دهندگان قارچ خوراکی نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به ورثه است و چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«پروانه تاسیس واحد تولیدی قارچ خوراکی (اشخاص حقوقی)»

بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... به دارنده موافقت اصولی شماره ..... مورخ .....
 به نام شرکت ..... به شماره ثبت ..... مورخ .....
 اجازه داده می‌شود نسبت به ایجاد واحد پرورش قارچ خوراکی در زمینی به مساحت ..... (مترمربع)، برای تولید
 قارچ: دکمه‌ای صدفی با حجم تولید سالانه ..... تن در استان ..... شهرستان .....
 بخش ..... روسنا ..... پلاک ثبتی ..... فرعی از ..... اصلی و تاسیسات
 مورد نیاز شامل موارد ذیل، اقدام نماید.

مشخصات سالن‌های پرورش قارچ خوراکی	تجهیزی و اطاق کارگری (مترمربع)		انباری (مترمربع)	سردهانه (اولیه و ثانویه)، اطاق سورت و پسته‌بندی (مترمربع)	تاسیسات گرمایی و سرمایشی و مکانیزاسیون (مترمربع)
	مساحت کل (مترمربع)	تجهیزبندی (مترمربع)			
مساحت هر سالن (مترمربع)					
تعداد سالنها					

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور حداکثر یک سال می‌باشد.
 این پروانه غیرقابل انتقال می‌باشد.
 احداث واحد تولیدی قارچ خوراکی و انبوه آن تغییر کاربری اراضی محسوب نمی‌شود (به شرط اخذ مجوزهای مربوطه)
 اجرای تعهدات متفاوتی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به سان پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حتی هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حتی انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حتی انتفاع یا موافقت صادر کننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- پرورش دهندگان قارچ خوراکی نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به ورثه است و چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

«پروانه بهره‌داری واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقیقی)»

به موجب این پروانه به آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه .....
 صادره از ..... تاریخ تولد ..... کد ملی ..... با توجه به پروانه تأسیس شماره .....
 مورخ ..... اجازه داده می‌شود که در زمینی به مساحت ..... مترمربع، گلخانه دائم با سطح
 زیرکشت ..... مترمربع و فضای باز تولیدی ..... مترمربع با حجم تولید سالانه ..... تن و تأسیسات
 مورد نیاز به شرح زیر، در استان ..... شهرستان ..... بخش .....
 روستا ..... پلاک ثبتی ..... فرعی از .....
 فعالیت نماید.

اسم ذخیره آب (مترمکعب)	سردخانه، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع) (بر اساس نوع محصول)	تأسیسات گرمایشی و سرمایشی و مخازن سوخت و تغذیه (مترمربع)	انباری (مترمربع)	نگهبانی و اطاق کارگری (مترمربع)	دفتر کار (مترمربع)
---------------------------	---	---	---------------------	------------------------------------	-----------------------

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور دو سال می‌باشد.
 اجرای تعهدات منقاری به شرح ظهر پروانه اثرامی‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ‌گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تامين اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه در موارد غیر مرتبط با فعالیت گلخانه ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و در صورت وجود شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کسب انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌درونی تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

شماره : .....

تاریخ : .....

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

«پروانه بهره‌داری واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقوقی)»

به موجب این پروانه به شرکت ..... به شماره ثبت ..... اجازه داده می‌شود مورخ ..... با توجه به پروانه تاسیس شماره ..... مورخ ..... گلخانه دائم با سطح زیرکشت ..... مترمربع و فضای باز تولیدی ..... مترمربع با حجم تولید سالانه ..... تن و تاسیسات مورد نیاز به شرح زیر، در استان ..... شهرستان ..... بخش ..... روستا ..... اصلی فعالیت نماید پلاک ثبتی ..... فرعی از .....

اسم ذخیره آب (مترمکعب)	سردخانه، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع) (بر اساس نوع محصول)	تاسیسات گرمایشی و سرمایشی و مخازن سوخت و تغذیه (مترمربع)	انباری (مترمربع)	نگهداری و اطاق کاری (مترمربع)	دفتر کار (مترمربع)
------------------------	--	--	------------------	-------------------------------	--------------------

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

توضیحات :

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور دو سال می‌باشد.
اجرای تعهدات متفاوتی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عبدالرزاق پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ‌گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه در موارد غیر مرتبط با فعالیت گلخانه ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و در صورت اعلام شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«پروانه بهره‌برداری واحد تولیدی قارچ خوراکی (اشخاص حقیقی)»

به موجب این پروانه به آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه ..... صادره از ..... تاریخ تولد ..... کد ملی ..... با توجه به پروانه تأسیس شماره ..... مورخ ..... اجازه داده می‌شود که در زمینی به مساحت ..... مترمربع واحد پرورش قارچ خوراکی با سالن‌های تولید به مساحت ..... مترمربع و تولید سالانه ..... تن و تأسیسات مورد نیاز به شرح زیر در استان ..... شهرستان ..... بخش ..... روستا ..... پلاک ثبتی ..... اصلی فعالیت نماید.

مشخصات سالن‌های پرورش قارچ خوراکی	تجهیزی و اطاق کاری (مترمربع)		انباری (مترمربع)	سردهانه (اولیه و ثانویه)، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع)	تأسیسات گرمایشی و سرمایشی و معازن سوخت (مترمربع)
	مساحت کل (مترمربع)	تقسیم‌بندی (مترمربع)			
تعداد سالنها					
مساحت هر سالن (مترمربع)					

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....
.....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور دو سال می‌باشد.
اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به سان پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حتی هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حتی انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حتی انتفاع یا موافقت صادر کننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- پرورش دهندگان قارچ خوراکی نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به ورثه است و چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«پروانه بهره‌برداری واحد تولیدی قارچ خوراکی (اشخاص حقوقی)»

به موجب این پروانه به شرکت ..... به شماره ثبت ..... مورخ ..... اجازه داده می‌شود که
 مورخ ..... با توجه به پروانه تاسیس شماره ..... مورخ ..... در زمینه به مساحت ..... مترمربع واحد پرورش قارچ خوراکی با سالن‌های تولید به مساحت ..... مترمربع
 و تولید سالانه ..... تن و تاسیسات مورد نیاز به شرح زیر در استان ..... شهرستان .....
 بخش ..... روستا ..... پلاک ثبتی ..... فرعی از ..... اصلی فعالیت
 نماید.

مشخصات سالن‌های پرورش قارچ خوراکی	تجهیزی و اطاق		انباری (مترمربع)	سرخانه (اولیه و ثانویه)، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع)	تاسیسات گرمایی و سرمایی و معازن سورت (مترمربع)
	مساحت هر سالن (مترمربع)	مساحت کل (مترمربع)			
تعداد سالنها					

سازمان نظام مهندسی کشاورزی
 و منابع طبیعی استان .....
 .....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور دو سال می‌باشد.
 اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به سان پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حتی هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حتی انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حتی انتفاع یا موافقت صادر کننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت سان پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- پرورش دهندگان قارچ خوراکی نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌دوری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به ورثه است و چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

شماره: .....
تاریخ: .....

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

«مجوز توسعه واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقیقی)»

واحد تولیدی .....
بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... متقاضی ..... به موجب این
مجوز به آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه ..... صادره از .....
تاریخ تولد ..... کد ملی ..... اجازه داده می‌شود که با توجه به پروانه بهره‌برداری
شماره ..... مورخ ..... در گلخانه به مساحت ..... مترمربع، سطح زیرکشت و
تاسیسات مورد نیاز به شرح زیر، اقدام به توسعه نماید.

اسم ذخیره آب (مترمکعب)	سردخانه، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع) (بر اساس نوع محصول)	تاسیسات گرمایشی و سرمایشی و مخازن سوخت و تغذیه (مترمربع)	انباری (مترمربع)	نگهبانی و اطاق کارگری (مترمربع)	دفتر کار (مترمربع)
---------------------------	---	---	---------------------	------------------------------------	-----------------------

سازمان نظام مهندسی کشاورزی
و منابع طبیعی استان .....
.....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.
اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ‌گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تازمان اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاربانی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه در موارد غیر مرتبط با فعالیت گلخانه ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

شماره: .....

تاریخ: .....

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

« مجوز توسعه واحد تولیدی گلخانه‌ای (اشخاص حقوقی) »

واحد تولیدی .....
 بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... متقاضی ..... به موجب این
 مجوز به شرکت ..... به شماره ثبت ..... مورخ ..... در گلخانه به
 اجازه داده می‌شود که با توجه به پروانه بهره‌برداری شماره ..... مورخ ..... اقدام به توسعه نماید.
 مساحت ..... مترمربع، سطح زیر کشت و تأسیسات مورد نیاز به شرح زیر، اقدام به توسعه نماید.

اسمخر ذخیره آب (مترمکعب)	سردخانه، اطاق سورت و بسته‌بندی (مترمربع) (بر اساس نوع محصول)	تأسیسات گرمایشی و سرمایشی و مخازن سوخت و تغذیه (مترمربع)	انباری (مترمربع)	نگهبانی و اطاق کارگری (مترمربع)	دفتر کار (مترمربع)
-----------------------------	---	---	---------------------	------------------------------------	-----------------------

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان .....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.
 اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه از طریق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عبدالرزاق پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ‌گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاربانی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاربانی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه در موارد غیر مرتبط با فعالیت گلخانه ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و در صورت اعلام شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای متعلق به ورثه است و چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«مجوز توسعه واحد تولیدی فارچ خوراکی (اشخاص حقیقی)»

واحد تولیدی .....
 بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... متقاضی ..... به موجب این
 مجوز به آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه ..... صادره از .....
 تاریخ تولد ..... کد ملی ..... اجازه داده می‌شود که با توجه به پروانه بهره‌برداری
 شماره ..... مورخ ..... در واحد پرورش فارچ خوراکی به مساحت ..... مترمربع،
 سطح زیرکشت و تأسیسات مورد نیاز به شرح زیر، اقدام به توسعه نماید.

مشخصات سالن‌های پرورش فارچ خوراکی	تجهیزی و اطاق کارگری (مترمربع)		انباری (مترمربع)	سردهانه (اولیه و ثانویه)، اطاق سورت و پسته‌بندی (مترمربع)	تأسیسات گرمایشی و سرمایشی و معازن سوغت (مترمربع)
	مساحت هر سالن (مترمربع)	مساحت کل (مترمربع)			
تعداد سالنها					

سازمان نظام مهندسی کشاورزی
و منابع طبیعی استان .....
.....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.
اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به سالن پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ‌گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تایید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازرایی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تایید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع یا موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت سالن پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت سالن پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- پرورش دهندگان قارچ خوراکی نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌دوری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و...) حقوق متعارف ناشی از واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به ورثه است و چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«مجوز توسعه واحد تولیدی قارچ خوراکی (اشخاص حقوقی)»

واحد تولیدی .....
 بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... به شماره ثبت ..... متقاضی ..... مورخ ..... به موجب این
 مجوز به شرکت .....
 اجازه داده می‌شود که با توجه به پروانه بهره‌برداری شماره ..... مورخ ..... در واحد پرورش
 قارچ خوراکی به مساحت ..... مترمربع، سطح زیرکشت و تأسیسات مورد نیاز به شرح زیر، اقدام به توسعه
 نماید.

مشخصات سالن‌های پرورش قارچ خوراکی	تجهیزی و اطاق کارگری (مترمربع)	انباری (مترمربع)	سردهانه (اولیه و ثانویه)، اطاق سورت و پسته‌بندی (مترمربع)	تأسیسات گرمایشی و سرمایشی و معازن سوغت (مترمربع)	توسعه		
					مساحت کل (مترمربع)	مساحت هر سالن (مترمربع)	تعداد سالنها

سازمان نظام مهندسی کشاورزی
و منابع طبیعی استان .....
.....

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.
اجرائی تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به سالن پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ‌گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تایید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازرایی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تایید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع یا موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت سالن پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت سالن پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- پرورش دهندگان قارچ خوراکی نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌دروی تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و ....) حقوق متعارف ناشی از واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

«مجوز بهسازی و نوسازی (اشخاص حقیقی)»

واحد تولیدی .....
 بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... متقاضی .....
 موجب این مجوز به آقای / خانم ..... فرزند ..... شماره شناسنامه .....
 صادره از ..... تاریخ تولد ..... کد ملی .....
 پروانه بهره‌برداری شماره ..... مورخ ..... در واحد تولیدی گلخانه‌ای / پرورش قارچ
 خوراکی به مساحت ..... مترمربع، نسبت به بهسازی و نوسازی واحد اقدام نماید.

**سازمان نظام مهندسی کشاورزی
 و منابع طبیعی استان .....**

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.

اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عنداللزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش واگذاری یا فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت ممنوع است. رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و در صورت واحد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌دروزی تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌داری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره: .....

تاریخ: .....

« مجوز بهسازی و نوسازی (اشخاص حقوقی) »

واحد تولیدی .....
 بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... متقاضی ..... به
 موجب این مجوز به شرکت ..... به شماره ثبت .....
 مورخ ..... اجازه داده می‌شود که با توجه به پروانه بهره‌برداری شماره .....
 مورخ ..... در واحد تولیدی گلخانه‌ای / پرورش قارچ خوراکی به مساحت ..... مترمربع،
 نسبت به بهسازی و نوسازی واحد اقدام نماید.

**سازمان نظام مهندسی کشاورزی
 و منابع طبیعی استان .....**

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.

اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تا سیسات و ساختمان و ابنیه مربوطه به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عبداللهم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلا مانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌دوری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

شماره : .....
تاریخ : .....

«مجوز تغییر کشت (اشخاص حقیقی)»

واحد تولیدی .....
بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... متقاضی ..... و
منطبق با سیاست‌های وزارت جهاد کشاورزی به موجب این مجوز به آقای / خانم .....
فرزند ..... شماره شناسنامه ..... صادره از ..... تاریخ تولد .....
کد ملی ..... اجازه داده می‌شود که با توجه به پروانه بهره‌برداری شماره .....
مورخ ..... در واحد تولیدی گلخانه‌ای / پرورش قارچ خوراکی به مساحت ..... مترمربع،
محصول ..... کشت نماید.

**سازمان نظام مهندسی کشاورزی
و منابع طبیعی استان .....**

توضیحات :

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.
اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌های کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عنداللزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش واگذاری یا فروش ملکی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش ملکی در پروانه متعلق به پروانه خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به قارچ خوراکی و در صورت واحد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذیربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بمنظور ارتقای بهره‌داری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌داری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به وراثت است و چنانچه وراثت یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌های کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

« مجوز تغییر کشت (اشخاص حقوقی) »

شماره: .....

تاریخ: .....

واحد تولیدی .....
 بر اساس درخواست شماره ..... مورخ ..... متقاضی ..... و منطبق با سیاست‌های
 وزارت جهاد کشاورزی به موجب این مجوز به شرکت ..... اجازه داده می‌شود که با توجه به پروانه بهره‌برداری شماره .....
 ثبت ..... مورخ ..... در واحد تولیدی گلخانه‌ای / پرورش قارچ خوراکی به مساحت ..... مترمربع،
 محصول ..... کشت نماید.

**سازمان نظام مهندسی کشاورزی
 و منابع طبیعی استان .....**

توضیحات:

مدت اعتبار این پروانه از تاریخ صدور یک سال می‌باشد.

اجرای تعهدات متقاضی به شرح ظهر پروانه الزامی می‌باشد.

تعهدات متقاضی

- متقاضی متعهد می‌شود تأسیسات و ساختمان و ابنیه مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی را طبق طرح و نقشه مصوب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود در دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور ایجاد نماید.
- تبصره ۱: طرح و نقشه مصوب توسط مهندس سازه و مشاور پروژه به متقاضی و عندالزوم پیمانکار، تحویل می‌گردد و متقاضی حق هیچ گونه دخل و تصرف در طرح نقشه‌ای که به تأیید مهندس سازه و مشاور رسیده است را ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در تأمین اعتبارات و تسهیلات بانکی برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی آگاهی کامل دارد که صدور پروانه تعهدی در بازاریابی و فروش محصول برای دستگاه صادرکننده ندارد.
- متقاضی متعهد می‌گردد عملیات پروژه خود را با هماهنگی و اطلاع مهندس ناظر و پس از بازدید، تأیید و تکمیل فرم شروع عملیات توسط ناظر، آغاز نماید.
- استفاده از زمین، ساختمانها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی در موارد غیرمرتبط با فعالیت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی ممنوع بوده و صرفاً برای فعالیت‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی مجاز می‌باشد.
- حق انتفاع از مزایای قانونی پروانه متعلق به دارنده آن می‌باشد و انتقال حق انتفاع با موافقت صادرکننده پروانه بلامانع می‌باشد.
- خرید و فروش اراضی ملی و دولتی واگذار شده توسط دولت منوط به رعایت شرایط و ضوابط واگذاری می‌باشد.
- در صورت واگذاری یا فروش اراضی مندرج در پروانه تأسیس، قبل از پیشرفت حداقل ۵۰ درصد عملیات اجرایی، ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و در صورت واجد شرایط بودن خریدار، پروانه فوق‌الذکر باطل شده و مراتب جهت لغو کلیه امتیازات ناشی از پروانه فوق‌الذکر به ادارات و سازمان‌های ذربط اعلام می‌گردد.
- دارندگان پروانه تأسیس باید به محض اتمام عملیات ساخت گلخانه و واحد پرورش قارچ خوراکی و تأسیسات و قبل از بهره‌برداری به سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان مراجعه و مراتب را جهت صدور پروانه بهره‌برداری اعلام نمایند.
- گلخانه‌داران نباید با دریافت پروانه بهره‌برداری برای یک گروه محصولی خاص نسبت به کشت انواع گیاهان و محصولات دیگر اقدام کنند.
- متقاضیان باید نسبت به بیمه محصولات تولیدی و سازه‌های گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی خود اقدام نمایند.
- بهمنظر ارتقای بهره‌وری تولید، حضور مسئول فنی در تمام مراحل الزامی است، در غیر این صورت برابر ضوابط با متخلفین برخورد خواهد شد.
- متقاضی متعهد می‌گردد در راستای شرایط قید شده در پروانه بهره‌برداری فعالیت نماید. در غیر اینصورت برابر دستورالعمل ابطال پروانه‌ها با متقاضی رفتار می‌گردد.
- در صورت فوت صاحب پروانه فعالیت گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی (تأسیس، بهره‌برداری و ...) حقوق متعارف ناشی از واحد گلخانه‌ای و واحد پرورش قارچ خوراکی متعلق به ورث است و چنانچه ورث یا نماینده قانونی آنها مایل به ادامه فعالیت باشند در صورت دار بودن شرایط می‌توانند نسبت به اصلاح پروانه‌ها با رعایت مقررات نظام گلخانه‌ای کشور اقدام کنند.

امضاء متقاضی

جدول ضمیمه شماره ۱

مقایسه سه نوع سیستم کشت هیدروپونیک

مواد دانه‌بندی	NFT	پشم سنگ
واحدهای کاشت در این سیستم می‌تواند به طور مجزا یا مرتبط با هم باشد (سیستم می‌تواند چرخشی یا غیر چرخشی باشد).	واحدهای کاشت در این سیستم مرتبط با یکدیگر است (محلول در آن گردش داشته و بازیافت می‌شود)	واحدهای کاشت در این سیستم، به طور مجزا از یکدیگر است (مازاد محلول از آن خارج می‌شود)
برخی اوقات نمک‌های معدنی، به بعضی از مواد دانه‌بندی موجود در محیط مانند اسکوریا، می‌چسبند.	نمک‌های معدنی به ندرت در جوی‌ها یا کانال‌های کشت، تجمع پیدا می‌کند.	دارای قابلیت خروج نمک‌های معدنی از بستر، به نحوی سهل و سریع است.
معمولاً برای تعدادی از محصولات محیط کشت مورد استفاده مجدد قرار می‌گیرد.	هیچ بخشی از این سیستم دور انداختنی نیست.	قالب‌های پشم سنگ بعد از پایان یک دوره تولید، دور انداخته می‌شود.
نسبت آب، هوا متغیر است.	نسبت آب - هوا ثابت باقی می‌ماند.	نسبت آب - هوا، بین آبیاری‌های انجام شده تغییر می‌کند.
فشار لازم برای به جریان در آوردن مقدار آب کافی در سیستم آبیاری قطره‌ای، مورد نیاز است.	ریشه‌های حجیم و قوی برخی گیاهان مانند خیار می‌تواند مانع جریان آب در سیستم شود.	برای حفظ رطوبت قالب‌های پشم سنگ به ۱۵٪ آب دهی مازاد نیاز است.
-	برای جلوگیری از بروز حالت عدم تعادل در محلول غذایی همواره باید کنترل‌های لازم اعمال شود.	احتمال ایجاد عدم تعادل در ترکیب محلول غذایی، وجود ندارد
کشت در این سیستم برای بیشتر محصولات مناسب است.	کشت در این سیستم برای بیشتر محصولات به جز انواع گیاهان خانواده کدوئیان مناسب است.	کشت در این سیستم برای بیشتر انواع محصولات، مناسب است.

جدول ضمیمه شماره ۲

جدول کمی و کیفی آب و خاک در گلخانه ها

نام محصول	EC مناسب آب (میکروموس برسانتیمتر)	EC مناسب خاک	PH مناسب آب	PH مناسب خاک
گل‌های شاخه بریده (رز، گلاب، مریم و ژربرا و آلسترومریا و میخک و داودی)	محدوده ۱۰۰۰	محدوده ۱۰۰۰	۶-۷	۶/۵ - ۵/۵ برای کشت هیدروپونیک و بقیه کشتها ۶-۷
گیاهان فصلی (همیشه بهار و اطلسی)	محدوده ۱۰۰۰	محدوده ۱۰۰۰	۶-۷	۶-۷
گیاهان آپارتمانی (کاکتوس، آگلونما، دیفن باخیا و فیکوس)	محدوده ۱۰۰۰	۱۰۰۰ - ۱۲۰۰	۶-۷	کاکتوسها ۶/۵-۷ و بقیه ۶-۷
درخت و درختچه های زینتی (نارون، بید، زبان گنجشک، یوکا و توری)	۱۰۰۰-۲۰۰۰	۱۰۰۰-۲۰۰۰	۶-۷	۶-۷
قارچ خوراکی (برای مصارف آبیاری و تاسیسات)	700-1000	۵۰۰-۱۰۰۰ (خاک پوششی)	۷	۶/۸-۷/۵ (خاک پوششی)
خیار سبز	تا حداکثر ۲۰۰۰	تا حداکثر ۲۰۰۰	۶/۵	۶/۵
گوجه فرنگی	تا حداکثر ۲۰۰۰	تا حداکثر ۲۰۰۰	۶/۵	۶/۵
توت فرنگی	تا حداکثر ۱۰۰۰	تا حداکثر ۱۰۰۰	۶	۶
گیاهان دارویی (رزماری، اسطوخودوس، آویشن و به لیمو)	حداکثر ۳۰۰۰	کمتر از ۴۰۰۰	۶-۸	به غیر از به لیمو که ۶/۵-۷/۳ است بقیه ۶-۸
زعفران	زیر ۲۰۰۰	زیر ۲۰۰۰	۷-۸	۷-۸

منابع مورد استفاده:

۱. مدیریت گلخانه (تکنولوژی تولید محصولات گلخانه‌ای) - تالیف دکتر محمدرضا حسندخت - انتشارات مرزدانش - ۱۳۸۴
۲. مدیریت گلخانه (جلد ۱ و ۲)، تالیف پاول. وی. نلسون، ترجمه و انتشار سازمان پارکها و فضای سبز شهر تهران - تابستان ۱۳۷۴
۳. مجموعه مقالات اولین سمپوزیوم بررسی وضعیت موجود سازه‌ها و اتوماسیون گلخانه‌ای در ایران و راهکارهای توسعه - وزارت جهاد کشاورزی - خرداد ۱۳۸۲ - محلات
۴. مجموعه مقالات همایش تکنولوژی تولیدات گلخانه‌ای - ناشر سازمان انتشارات - جهاد دانشگاهی واحد گیلان - ج اول - انتشار ۱۳۸۴
۵. تهیه بسترکشت، تغذیه و آبیاری در محصولات گلخانه‌ای - ترجمه و تدوین دکتر سیدجلال طباطبایی، دکتر محمد جعفر ملکوتی - انتشارات سنا - تابستان ۱۳۸۴ (وزارت جهاد کشاورزی، معاونت امور باغبانی)
۶. ضوابط و معیارهای تدوین شده در خصوص دستورالعمل‌های صدور پروانه‌های تاسیس، بهره‌برداری واحدهای گلخانه‌ای - سازمان جهاد کشاورزی استان تهران
۷. نظریه‌های فنی موسسات تحقیقاتی
۸. دستورالعمل اجرایی نظام گلخانه‌ای کشور، وزارت جهاد کشاورزی - ۱۳۸۹

خواننده گرامی

امور نظام فنی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، با گذشت بیش از سی سال فعالیت تحقیقاتی و مطالعاتی خود، افزون بر پانصد عنوان نشریه تخصصی- فنی، در قالب آیین‌نامه، ضابطه، معیار، دستورالعمل، مشخصات فنی عمومی و مقاله، به صورت تالیف و ترجمه، تهیه و ابلاغ کرده است. نشریه حاضر در راستای موارد یاد شده تهیه شده، تا در راه نیل به توسعه و گسترش علوم در کشور و بهبود فعالیت‌های عمرانی به کار برده شود. فهرست نشریات منتشر شده در سال‌های اخیر در سایت اینترنتی nezamfanni.ir قابل دستیابی می‌باشد.

Islamic Republic of Iran
Vice Presidency for Strategic Planning and Supervision

Greenhouse Development Criteria
Executive Regulations and Guidelines of Greenhouses,
Mushrooms and Compost

NO.472

First Edition

Office of Deputy for Strategic
Supervision

Department of Technical Affairs

nezamfanni.ir

Jihad-e- Agriculture Ministry

Deputy of Plants Production Affairs
Orno.mental and Medicinial Plants Affairs
Burcau

<http://agron.agri-jahad.ir>

2012

این نشریه

شامل کلیه دستورالعمل‌ها، مقررات اجرایی و فرآیندهای تهیه و تصویب طرح‌ها و احداث گلخانه‌ها و مجتمع‌های گلخانه‌ای و مجموعه‌های پرورش قارچ خوراکی در کشور می‌باشد که در راستای مقررات ملی کشاورزی تهیه و تدوین گردیده است. این مقررات روابط ارائه دهندگان خدمت (مهندسين کشاورزی) و گیرندگان خدمات را سامان می‌دهد.